

شماره ۳۳۴۵

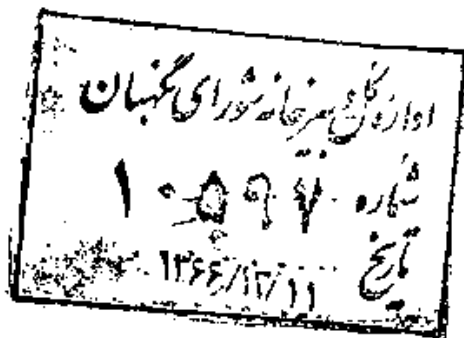
تاریخ ۱۲/۱۱/۶۶

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بسم تعالی

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۹۶۵۲ مورخ ۱۲/۵/۱۳۶۳ دولت در خصوص مالیاتهای مستقیم که در جلسه علنی روز دوشنبه ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود. ع.

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

از طرف

[Handwritten signature]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه مالیاتهای مستقیم

باب اول - اشخاص مشمول مالیات

- ماده ۱ - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات میباشند .
- ۱ - کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی با حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم .
- ۲ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به کلیه درآمدهائی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل مینماید .
- ۳ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج از ایران نسبت به کلیه درآمدهائی که در ایران تحصیل می کند .
- ۴ - هر شخص حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهائی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید .
- ۵ - هر شخص غیر ایرانی (اعم از حقیقی یا حقوقی) نسبت به درآمدهائی که در ایران تحصیل می نماید و همچنین نسبت به درآمدهائی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یادادن تعلیمات و کمکهای فنی و یا واگذاری فیلمهای سینمایی (که بعنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها میگردد) از ایران تحصیل می کند .
- ماده ۲ - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات های موضوع این قانون نمی باشند .
- ۱ - وزارتخانهها و موسسات دولتی و دستگاههایی که بودجه آنها وسیله دولت تامین می شود و شهرداریها و موسسات وابسته به دولت و شهرداریها که بصورتی غیر از شرکت طبق قوانین تاسیس شده باشند .
- ۲ - جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران ، سازمان تامین اجتماعی ، صندوقهای پس انداز بازنشستگی ، مدارس علوم اسلامی ، جامعه الامام الصادق (ع) و نهادهای انقلاب اسلامی و صندوق عمران موقوفات کشور مادام که درآمد صندوق مزبور صرف امور عمران موقوفات و تامین هزینههای سازمان حج و اوقاف و امور خیریه می گردد .
- تشخیص مدارس علوم اسلامی بعهدده شورای مدیریت حوزه علمیه قم و نهادهای انقلاب اسلامی با هیات وزیران است .
- ۳ - موقوفات عام که درآمد آنها طبق موازین شرعی به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی ، تحقیقات فرهنگی ، علمی ، دینی ، فنی ، تحقیقاتی ، اختراعات ،

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اکتشافات ، تعلیم و تربیت ، بهداشت ، بنا و تعمیر و نگهداری مساجد ، مطلیها و مدارس علوم اسلامی ، مراسم تعزیه و اطعام ، تعمیر آثار باستانی ، امور عمرانی و آبادانی ، کمک به مستضعفین و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل ، زلزله ، آتش سوزی ، جنگ و حوادث غیرمترقبه دیگر می رسد مشروط بر اینکه درآمد و هزینه مزبور مورد گواهی سازمان حج و اوقاف و امور خیریه باشد .

۴- موسسات عام المنفعه که به ثبت رسیده و درآمد آنها بموجب اساسنامه به مصرف امور مذکور در بند ۳ فوق برسد و همچنین مجامع حرفه ای که بموجب قوانین خاص تشکیل شده اند مشروط بر اینکه بر درآمد و هزینه های موسسات و مجامع مذکور از طرف مقام رهبری و یا قائم مقام رهبری و یا دولت و یا شهرداریها نظارت شود .

۵- انجمن ها یا هیاتهای مذهبی مربوط به اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی مشروط بر اینکه رسمیت آنها بتصویب وزارت کشور رسیده و درآمد و هزینه آنها توسط سازمان حج و اوقاف و امور خیریه تایید شده باشد .

تبصره ۱- شرکت هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها متعلق به اشخاص و موسسات مذکور در بند های فوق باشند سهم درآمد یا سود آنها مشمول حکم این ماده نخواهند بود . حکم این تبصره مانع استفاده شرکتهای مزبور از معافیت های مقرر در این قانون حسب مورد نمی باشد .
تبصره ۲- آن قسمت از درآمد موقوفات مذکور در بند ۳ این ماده که عاید اشخاص میگردد مشمول معافیت مربوط به موقوفات نخواهد بود .

تبصره ۳- آن قسمت از درآمد موقوفات و موسسات عام المنفعه و انجمن های مذکور در بندهای ۳ و ۴ و ۵ این ماده که تا سه سال پس از انقضای سال مالی به مصارف مقرر در بندهای مزبور نرسد طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود مگر اینکه لزوم نگهداری بیش از مدت مذکور به تایید سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و یا سایر مراجع ناظر حسب مورد رسیده باشد .

تبصره ۴- آئین نامه اجرائی مربوط باین ماده توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارائی و کشور و ارشاد اسلامی تهیه و پس از تصویب هیات وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

تبصره ۵- در هر سال مالی که شرایط و ترتیبات مقرر در این ماده و آئین نامه اجرائی آن رعایت نشود معافیت مالیاتی مقرر نسبت به اشخاص مذکور در بندهای ۳ و ۴ و ۵ این ماده برای آن سال جاری نبوده و درآمدهای سال مزبور آنها طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باب دوم - مالیات بر دارائی

فصل اول - مالیات سالانه املاک

ماده ۳ - کلیه مالکین (اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی) نسبت به جمع ارزش املاک خود و حسب مورد املاک فرزندان تحت تکفل خود اعم از مسکونی و سایر املاک واقع در محدوده شهرها و شهرکها (به استثنای یک واحد مسکونی شخص حقیقی اعم از خانه یا آپارتمان به انتخاب او) بشرح زیر مشمول مالیات سالانه میباشد .

تا مبلغ	۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال	معاف
تا "	۴۰ ۰۰۰ ۰۰۰	نسبت به مازاد ۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بنرخ ۲%
تا "	۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰	نسبت به مازاد ۴۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " " ۳%
تا "	۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰	نسبت به مازاد ۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " " ۴%
تا "	۱۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰	نسبت به مازاد ۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " " ۶%
نسبت به مازاد ۱۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال به نرخ ۸%		

ارزش املاک بر اساس ارزش معاملاتی موضوع ماده ۶۴ این قانون محاسبه خواهد شد در تعیین ارزش املاک از لحاظ تعیین مالیات سالانه قیمت اشجار منظور نمی گردد .

تبصره ۱ - ساختمانهای ویلایی ، ییلاقی و قشلاقی بطور کلی و همچنین ساختمانهای واقع در سواحل دریای خزر به استثنای واحد مسکونی فوق الذکر که خارج از محدوده شهرها و شهرکها واقع شده اند مشمول مقررات این فصل خواهد بود .

تبصره ۲ - املاک متعلق به شرکتهائی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها به دولت تعلق دارد نسبت به سهم مالکیت دولت و املاک متعلق به شرکتهای تعاونی مسکن که برای مسکن اعضاء اختصاص یافته باشد و همچنین املاک متعلق به سفارتخانهها بشرط معامله متقابل از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف است .

تبصره ۳ - در مواردی که ملکی با استفاده از وام بانکی یا وام دریافتی از صندوقهای قرض الحسنه خریداری یا احداث شده باشد بدهی مستهلک نشده مالک به بانک یا صندوقهای قرض الحسنه حداکثر تا معادل ارزش معاملاتی ملک از ارزش آن ملک کسر خواهد شد .

ماده ۴ - املاکی که برای تولیدات صنعتی و کشاورزی و دامی مورد استفاده میباشد در مدت بهره برداری و همچنین خانههای سازمانی کارگری و کارمندی و سردخانهها و املاکی که مالک در آنها بموجب احکام مراجع قضایی ممنوع المعامله گردیده و یا بنابه عللی به گواهی

بسم تعالی

مراجع ذیصلاح دولتی یا نهادهای انقلاب اسلامی بهره‌برداری از آنها از عهده مالک خارج باشد و یا حق استفاده از آنها بطور رایگان در اختیار اشخاص و موسسات مذکور در ماده ۲ این قانون قرارگیرد مادامی که دارای وضعیت ذکر شده باشند مشمول مالیات این فصل نخواهند بود.

ماده ۵ - در مواردی که مالکیت ملک انتقال می‌یابد ملک مورد انتقال بطور کلی در سال انتقال مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود.

ماده ۶ - املاکی که برای آنها از تاریخ اجرای این قانون به بعد پروانه ساختمان صادر می‌گردد در صورتی که ظرف مدت تعیین شده یا تمدید شده در پروانه با تمام برسد از تاریخ صدور پروانه ساختمان تا دو سال پس از سال خاتمه بنا طبق گواهی مرجع ذیصلاح از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف می‌باشد.

این حکم نسبت به املاکی که قبل از تاریخ مزبور برای آنها پروانه ساختمان صادر گردیده در صورتی که ظرف یکسال از تاریخ اجرای این قانون و یا ظرف مهلت مقرر در پروانه هر کدام که بیشتر باشد خاتمه یابد نیز جاری خواهد بود.

تبصره - واحدهای مسکونی که طبق ضوابط تعیین شده دولت و با تنظیم سند رسمی برای سکونت به اجاره داده می‌شود. در مدت اجاره از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف میگردد.

آئین‌نامه اجرائی این تبصره به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۷ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی یا قائم‌مقام قانونی آنها مکلفند در هر سال برای املاک خود و حسب مورد املاک فرزندان تحت تکفل خود واقع در ایران که مشمول مقررات این فصل است اظهارنامه مالیاتی بر طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و در دسترس آنها قرار خواهد گرفت تنظیم و به ضمیمه رونوشت یا تصویر مدارک مثبت حق مالکیت تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل اقامتگاه قانونی یا محل سکونت خود تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. در صورتیکه خارج از محدوده حوزه مالیاتی محل اقامتگاه یا محل سکونت دارای ملک یا املاکی باشند مکلفند نسخه‌ای از رونوشت اظهارنامه فوق‌الذکر را جهت اطلاع به حوزه مالیاتی که ملک یا املاک در محدوده آن واقع است نیز تسلیم نمایند.

ماده ۸ - ممیز مالیاتی محل اقامتگاه قانونی یا محل سکونت مودی موظف است به اظهارنامه‌های واصله رسیدگی و در صورتی که ملک یا املاک در خارج از محدوده حوزه مزبور باشد پس از استعلام ارزش ملک از حوزه مالیاتی مربوط، مالیات متعلق را تشخیص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ومطالبه نماید و در صورت عدم تسلیم اظهارنامه مکلف است نسبت به شناسایی و ارزیابی و تشخیص و مطالبه مالیات متعلقه اقدام کند.

ماده ۹ - ممیز حوزه مالیاتی مکلف است در مورد املاک واقع در محدوده آن حوزه که مالکان آنها در خارج از آن محدوده سکونت دارند رونوشت اظهارنامه‌های دریافتی را رسیدگی و املاک مندرج در اظهارنامه‌های واقع در محدوده حوزه خود را ارزیابی و نتیجه را به حوزه مالیاتی اقامتگاه قانونی یا محل سکونت مالکان اعلام نماید و در مورد آن قسمت از املاک مذکور که مالکان آنها در موعد مقرر از تسلیم رونوشت اظهارنامه خودداری نموده‌اند مشخصات و ارزش املاک مزبور را در صورت اطلاع از محل اقامتگاه قانونی یا محل سکونت به حوزه مالیاتی محل آنها و در غیر این صورت به مرکز سجل مالیاتی اعلام نماید.

فصل دوم - مالیات مستغلات مسکونی خالی

ماده ۱۰ - هرگاه مستغلات مسکونی واقع در مراکز استانها و شهرهای باجمعیت بیش از یکصد هزار نفر آماده برای اجاره باشند و بدون داشتن موانع قانونی بیش از مدت شش ماه متوالی خالی و بلااستفاده نگهداشته شوند نسبت به بعد از شش ماه مذکور مشمول مالیات بشرح زیر خواهند بود .

- ۱- تایکسال معادل دو در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هرماه .
- ۲ - درصورت تجاوز از یکسال معادل چهار در هزار ارزش معاملاتی مستغل به ازای هر ماه مازاد بر یکسال مزبور .

تبصره - هرگاه خالی ماندن ملک مستغل به عللی خارج از اختیار مالک باشد در این مدت از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف خواهد بود .

ماده ۱۱ - مودیان مشمول مالیات این فصل مکلفند در هر سال برای مستغلات مسکونی خالی خود اظهارنامه مالیاتی طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و در دسترس آنها قرار خواهد گرفت تنظیم و تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد به حوزه مالیاتی که مستغل در محدوده آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند . ممیز حوزه مالیاتی مزبور مکلف است در صورت عدم تسلیم اظهارنامه نسبت به شناسائی و تشخیص و مطالبه مالیات مستغل اقدام کند .

- تبصره ۱ - هرگاه محل دو یا چند مستغل مشمول مالیات این فصل در محدوده یک حوزه مالیاتی باشد مالک می‌تواند برای تمام آنها یک اظهارنامه تسلیم نماید .
- تبصره ۲ - هرگاه مالک تنها محل سکونت خود را خالی نگهدارد نسبت به آن مشمول مالیات این فصل نخواهد بود .

فصل سوم - مالیات بر اراضی بایر

ماده ۱۲ - کلیه اراضی بایر واقع در محدوده شهرها که بدون عذر موجه بایر بمانند مشمول مالیات سالانه بشرح زیر میباشند .

- ۱- اراضی که تا دو سال از تاریخ اجرای این قانون بایر نگهداشته شوند معادل دو درصد ارزش آن به ازای هر سال .
- ۲- اراضی که تا چهار سال از تاریخ اجرای این قانون بایر نگهداشته شوند معادل چهار درصد ارزش آن به ازای هر سال مازاد بر دو سال مذکور .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۳- اراضی که بیش از چهارسال از تاریخ اجرای این قانون بایر نگهداشته شوند معادل پنج درصد ارزش آن به ازای هر سال مازاد بر چهارسال مذکور .
- ماده ۱۳- مالکان اراضی بایر موضوع این فصل مکلفند در هر سال برای هر یک از قطعات اراضی بایر ملکی خود اظهارنامه مالیاتی طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و در دسترس آنها قرار خواهد گرفت تنظیم و تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد به حوزه مالیاتی که اراضی در محدوده آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را به ترتیب مقرر در این بخش پرداخت نمایند. ممیز حوزه مالیاتی مزبور مکلف است در صورت عدم تسلیم اظهارنامه نسبت به شناسائی و تشخیص و مطالبه مالیات متعلق اقدام کند .
- تبصره ۱- در صورتی که دو یا چند قطعه از اراضی بایر در محدوده یک حوزه مالیاتی واقع باشند مالک میتواند برای تمام قطعات یک اظهارنامه مالیاتی تسلیم نماید .
- تبصره ۲- اراضی بایر از نظر این قانون تابع تعریف مذکور در قانون اراضی شهری می باشد .
- ماده ۱۴- ارزش اراضی بایر بر اساس ارزش معاملاتی موضوع ماده ۶۴ این قانون تعیین و مآخذ محاسبه مالیات خواهد بود .
- ماده ۱۵- در صورتیکه اراضی بایر بر حسب گواهی مراجع ذیصلاح از شمول عنوان مذکور خارج شوند از سال خروج ، مشمول مالیات این فصل نخواهند شد .

بسم الله

ماده ۱۶ - مالکان اراضی بایری که برای اراضی آنها از سوی مراجع ذیربط مجوز احداث بنا یا عمران صادر میشود از تاریخ صدور مجوز تا پایان مهلت مذکور در آن و در صورت تمدید مهلت یا رعایت مهلت جدید از پرداخت مالیات متعلق معاف خواهند بود مشروط بر اینکه در مهلت های مقرر طبق گواهی مراجع مربوط احداث بنا خاتمه و یا عمران انجام شده باشد .

تبصره ۱ - در صورتیکه پس از درخواست مجوز احداث بنا و یا عمران ، صدور مجوز بطل خارج از اراده مالک امکان پذیر نباشد و موضوع با ذکر علت مورد تأیید مرجع ذیربط واقع شود با استثنای مواردی که صدور مجوز قانونا ممنوع میباشد از تاریخ درخواست تارفع علل مذکور مالک از پرداخت مالیات متعلق معاف خواهد بود .

تبصره ۲ - مالکان اراضی بایری که برای فروش اراضی بایر خود به وزارت مسکن و شهرسازی اعلام آمادگی نمایند و طبق گواهی وزارت مزبور اقدامات لازم را معمول دارند از تاریخ اعلام از مالیات متعلق معاف میباشند حکم این تبصره در صورت عدم تمایل وزارت مذکور به خرید اراضی بایر نیز جاری است .

تبصره ۳ - در مورد کسی که خود یا افراد تحت تکفل او فاقد محل مسکونی مناسب بوده و مالک یک یا چند قطعه اراضی بایر باشد تاحد نصاب مقرر در قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی مشمول پرداخت مالیات موضوع این فصل نمی باشد و نسبت به مازاد ، مشمول مالیات خواهد بود . در مواردی که مالکان از معافیت این تبصره استفاده می نمایند حوزه مالیاتی محل وقوع ملک مکلف است مراتب را با ذکر مشخصات اراضی بایر به مرکز سجل مالیاتی اعلام دارد .

تبصره ۴ - اراضی بایر متعلق به شرکتهائی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها به دولت تعلق دارد به نسبت سهم دولت و اراضی بایر متعلق به شرکتهای تعاونی مسکن که برای اعضاء اختصاص یافته باشد و همچنین اراضی بایر متعلق به سفارتخانهها بشرط معامله متقابل از پرداخت مالیات موضوع این فصل معاف میباشد .

تبصره ۵ - در مواردی که انتقال ، قهری باشد ، انتقال گیرنده اراضی بایر تا پایان بیست سالگی مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود .

تبصره ۶ - آن قسمت از اراضی بایری که مالک در آنها ممنوع المعامله گردیده و یا به عللی به گواهی مراجع ذیصلاح دولتی و یا نهادهای انقلاب اسلامی بهره برداری از آنها از عهده مالک خارج و یا در طرح شهرداریها قرار گرفته باشد و همچنین اراضی بایری که به علت دعوی مالکیت از طرف سازمان حج و اوقاف و امور خیریه یا دولت یا شهرداریها یا موسسات وابسته به دولت و شهرداریها مالکان آنها بموجب گواهی مراجع صلاحیتدار مربوط ممنوع المداخله شده اند مادام که دارای وضعیت ذکر شده هستند مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهند بود .

فصل چهارم - مالیات برارث

ماده ۱۷ - هرگاه در نتیجه فوت شخصی اعم از فوت واقعی یا فرضی اموالی از متوفی باقی بماند بشرح زیر مشمول مالیات است .

۱- در صورتیکه متوفی یا وارث یا هردو ایرانی مقیم ایران باشند نسبت به سهم الارث هریک از وراث از اموال مشمول مالیات برارث موضوع ماده ۱۹ این قانون واقع در ایران یا در خارج از ایران پس از کسر مالیات برارثی که بابت آن قسمت از اموال واقع در خارج از ایران بدولت محلی که مال در آن واقع گردیده پرداخت شده است بنرخ مذکور در ماده ۲۰ این قانون .

۲- در صورتیکه متوفی و وراث هردو ایرانی مقیم خارج از ایران باشند سهم الارث هریک از وراث از اموال و حقوق مالی متوفی که در ایران موجود است به نرخ مذکور در ماده ۲۰ این قانون و نسبت به آن قسمت که در خارج از ایران وجود دارد پس از کسر مالیات برارثی که از آن بابت به دولت محل وقوع مال پرداخت شده است به نرخ بیست و پنج درصد . . .

۳- در مورد اتباع خارجی و سایر موارد نسبت به آن قسمت از اموال و حقوق مالی متوفی که در ایران موجود است کلا مشمول مالیات به نرخ مذکور در ماده ۲۰ این قانون برای وراث طبقه دوم .

ماده ۱۸ - وراث از نظر این قانون به سه طبقه تقسیم می شوند .

۱- وراث طبقه اول که عبارتند از . پدر ، مادر ، زن ، شوهر ، اولاد و اولاد اولاد .

۲- وراث طبقه دوم که عبارتند از . اجداد ، برادر ، خواهر و اولاد آنها .

۳- وراث طبقه سوم که عبارتند از . عمو ، عمه ، دایی ، خاله و اولاد آنها .

ماده ۱۹ - اموال مشمول مالیات برارث عبارتست از کلیه ماترک متوفی واقع در ایران یا خارج از ایران اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات قابل وصول و حقوق مالی پس از کسر هزینه کفن و دفن در حدود عرف و عادت و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعی و دیون محقق متوفی .

تبصره - بدهی که متوفی به وراث خود دارد در صورتیکه مستند به مدارک قانونی بوده و اصالت آن مورد تایید هیات حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد قابل کسر از ماترک خواهد بود در مورد مهریه و نفقه ایام عده تایید هیات مذکور لازم نیست و در مورد وراث طبقه دوم و سوم کسر دیون منوط به آنست که متوفی تا تاریخ فوت خود دارای وراث از طبقه ماقبل حسب مورد بوده باشد .

معافیت

ماده ۲۰ - نرخ مالیات برارث نسبت به سهم الارث بشرح زیر می باشد .

طبقه سوم	طبقه دوم	طبقه اول	
	معاف	معاف	تا ۵۰۰ ۰۰۰ ریال
%۲۰	%۱۵	معاف	از ۵۰۰ ۰۰۰ " تا ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال نسبت به مازاد ۵۰۰ ۰۰۰ ریال
%۲۵	%۲۰	معاف	از ۱ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۲ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۱ ۰۰۰ ۰۰۰
%۳۰	%۲۵	%۵	از ۲ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۳ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۲ ۰۰۰ ۰۰۰
%۳۵	%۳۰	%۷/۵	از ۳ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۴ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۳ ۰۰۰ ۰۰۰
%۴۰	%۳۵	%۱۰	از ۴ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۶ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۴ ۰۰۰ ۰۰۰
%۴۵	%۴۰	%۱۲/۵	از ۶ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۸ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۶ ۰۰۰ ۰۰۰
%۵۰	%۴۵	%۱۵	از ۸ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۸ ۰۰۰ ۰۰۰
%۶۰	%۵۰	%۱۷/۵	از ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰
%۷۰	%۵۵	%۲۰	از ۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰ " تا ۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ " " " " ۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰
%۸۰	%۶۵	%۲۵	از ۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال به بالا نسبت به مازاد ۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰

تبصره ۱ - معافیت سهم الارث هر یک از وراث طبقه اول که کمتر از بیست سال سن داشته باشند یا محجور و یا معلول از کار افتاده یا صرفاً مشغول تحصیل بوده و کمتر از ۲۵ سال تمام سن داشته باشند و همچنین فرزندان اناث متوفی که تا حین الفوت متوفی شوهر اختیار نکرده اند به سهم میلیون ریال افزایش خواهد یافت و مازاد طبق نرخ مقرر مربوط مشمول مالیات می باشد .

تبصره ۲ - در صورتیکه وراث طبقه دوم کمتر از بیست سال سن یا محجور یا معلول از کار افتاده و یا صرفاً به تحصیل اشتغال داشته و کمتر از بیست و پنج سال تمام سن داشته باشند معافیت سهم الارث آنها به یک میلیون و پانصد هزار ریال افزایش خواهد یافت و مازاد طبق نرخ مقرر مربوط مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۳ - هرگاه بین وراث عیال یا حداقل یک فرزند کمتر از بیست سال سن یا محجور و یا معلول از کار افتاده و یا فرزند کمتر از بیست و پنج سال سن و صرفاً مشغول تحصیل وجود داشته باشد و اموال غیر منقول متوفی منحصر به یک خانه یا آپارتمان محل سکونت وراث باشد جمع معافیت های سهم الارث معادل ارزش خانه یا آپارتمان یا مبلغ بیست میلیون ریال هر کدام کمتر است افزایش می یابد و در صورتی که جمع معافیت های سهم الارث معادل یا بیشتر از حد نصاب مذکور باشد حکم این تبصره جاری نخواهد بود .

ماده ۲۱ - اموالی که جزء ماترک متوفی باشد و تا یکسال پس از قطعیت مالیات و غیر قابل رسیدگی بودن پرونده امر در مراجع مالیاتی طبق قوانین و یا احکام خاص مالکیت آنها سلب و به موجب گواهی سازمان ذیربط بلاعوض در اختیار وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی یا شهرداریها

بسمه تعالی

و یا نهادهای انقلاب اسلامی و یا شرکتهای دولتی که صد درصد سهام آنها متعلق به دولت باشد قرارگیرد از شمول مالیات برارث خارج و در صورتی که بابت سلب مالکیت عوضی داده شود ارزش آن عوض جزء اموال مشمول مالیات برارث محسوب و در هر حال چنانچه مالیاتی اضافه پرداخت شده باشد مسترد خواهد شد. حکم این ماده در مواردی که وراث تمام یا قسمتی از اموال را که جزء ماترک باشد بطور رایگان به یکی از سازمانها یا موسسات مذکور در بندهای ۱ و ۲ و ۴ ماده ۲ این قانون واگذار و یا طبق بند ۳ ماده مذکور وقف نمایند و یا به انجام امور مذکور در بند ۳ ماده مزبور بانظارت دولت یا شهرداریها برسانند نیز جاری است .

ماده ۲۲ - در صورتی که به موجب رای هیات حل اختلاف مالیاتی مطالبات متوفی غیر قابل وصول تشخیص داده شود مطالبات مذکور جزء ماترک منظور نمی شود و اگر مالیات آن قبلاً وصول شده باشد مسترد خواهد شد و در صورت وصول احتمالی این گونه مطالبات ورثه ملزم به پرداخت مالیات متعلق خواهند بود . در هر صورت وزارت امور اقتصادی و دارایی از نظر تامین مالیات متعلق می تواند به عنوان ثالث در دعوی مربوط شرکت و یا راساً اقامه دعوی نماید .

ماده ۲۳ - خرید و یا انتقال ملک یا کارخانه یا سهام بانام یا سهم الشرکه، بنام اولاد و اولاد اولاد که صغیر و یا غیر رشید باشند علاوه بر مالیات مربوط به معامله، مشمول مالیات مقطوع دیگری به نرخ بیست و پنج درصد ارزش مال مورد انتقال که در مورد املاک بر اساس ارزش معاملاتی و در مورد غیر املاک و املاکی که فاقد ارزش معاملاتی است بر اساس بهای روز انجام معامله یا وقوع عقد تقویم می شود از ناحیه انتقال گیرنده خواهد بود و چنانچه ثابت شود قسمتی از اموال مذکور از محل سهم الارث یا فروش دارایی های غیر منقول آنها پرداخت شده باشد مابا تفاوت آن مشمول مالیات موضوع این ماده خواهد بود و اگر تمام قیمت اموال مذکور از منابع فوق تامین شده باشد مالیاتی به آن تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۲۴ - اموال زیر از شمول مالیات این فصل خارج است .

۱- وجوه بازنشستگی و وظیفه و پس انداز خدمت و بیمه های اجتماعی و نیز وجوه پرداختی توسط موسسات بیمه یا بیمه گزار و یا کارفرما از قبیل بیمه عمر، خسارت فوت و همچنین دیه و مانند آنها حسب مورد که یکجا و یا بطور مستمر به ورثه متوفی پرداخت می گردد .

۲- اموال منقول متعلق به مشمولین بند ۴ ماده ۳۹ قرارداد وین مورخ فروردین ۱۳۴۵ با رعایت شرایط مقرر در قرارداد مزبور با شرط معامله متقابل .

۳- اموالی که برای سازمانها و موسسات مذکور در بندهای ۱ و ۲ و ۴ ماده ۲ این قانون یا انجام امور مذکور در بند ۳ ماده مزبور مورد وقف یا نذر یا حبس یا وصیت

بسم الله تعالی

واقع گردد بشرط تایید سازمانها و موسسات مذکور و در مورد انجام امور مذکور در بند ۳ ماده ۲ این قانون بشرط آنکه دولت یا شهرداریها یا مراجعی که مورد قبول دولت باشد در اجرای آن حق نظارت داشته باشند. نحوه اجرای مفاد این بند به موجب آئین نامهای که از طرف وزارتخانه های امور اقتصادی و دارائی و دادگستری تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید تعیین می شود.

ماده ۲۵ - وراثت طبقات اول و دوم نسبت به اموال شهدای انقلاب اسلامی مشمول مالیات برارث موضوع این فصل نخواهند بود.

احراز شهادت برای استفاده از مقررات این ماده منوط به تایید یکی از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و یا بنیاد شهید انقلاب اسلامی حسب مورد می باشد.

ماده ۲۶ - وراثت (منفردا یا مجتمعا) یا ولی یا امین یا قیم یا نماینده قانونی آنها مکلفند ظرف ششماه از تاریخ فوت متوفی اظهارنامه ای روی نمونه مخصوصی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می شود حاوی کلیه اقلام ماترک با تعیین بهای زمان فوت و تصریح مطالبات و بدهی هائی که طبق مقررات این فصل قابل احتساب هستند به ضمیمه مدارک زیر به حوزه مالیاتی صلاحیتدار تسلیم و رسید دریافت دارند.

۱- رونوشت یا تصویر گواهی شده اسناد مربوط به بدهی و مطالبات متوفی.
۲- رونوشت یا تصویر گواهی شده کلیه اوراقی که مثبت حق مالکیت متوفی نسبت به اموال و حقوق مالی است.

۳- در صورتی که اظهارنامه از طرف وکیل یا قیم یا ولی داده شود رونوشت یا تصویر گواهی شده وکالتنامه یا قیم نامه.

۴- رونوشت یا تصویر گواهی شده آخرین وصیت نامه متوفی اگر وصیت نامه موجود باشد.

تبصره - تسلیم اظهارنامه با مشخصات مذکور از طرف یکی از وراثت، سالب تکلیف سایر ورثه می گردد.

ماده ۲۷ - حوزه مالیاتی صلاحیتدار در مورد ارث، حوزه ای است که آخرین اقامتگاه قانونی متوفی در محدوده آن واقع بوده است و اگر متوفی در ایران مقیم نبوده حوزه مربوط در تهران خواهد بود.

تبصره - اقامت از نظر این قانون تابع تعاریف مقرر در قانون مدنی می باشد.

ماده ۲۸ - مشمولین مالیات برارث مکلفند مالیات متعلق را براساس اظهارنامه تا سه ماه پس از تسلیم آن به رسم علی الحساب پرداخت و رسید دریافت دارند.

تبصره - حوزه مالیاتی مربوط مکلف است پس از رسیدگی و قطعی شدن مالیات و پرداخت آن از طرف مودی مقاصحساب صادر و باو تسلیم نماید.

تعالیه

ماده ۲۹ - وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است بمنظور اجرای صحیح مقررات مالیات برارث دفتر مرکزی ارث را در تهران تشکیل دهد. حوزه‌های مالیاتی مکلفند اظهارنامه‌های ذریافتی را ظرف مدت یک هفته پس از دریافت به دفتر مذکور ارسال نمایند. دفتر مرکزی ارث اظهارنامه‌های واصله را ثبت و مهیور و ظرف یک ماه جهت اقدامات قانونی بعدی به حوزه مربوط اعاده خواهد نمود.

در صورتی که برای یک متوفی اظهارنامه‌های متعددی واصل شده باشد دفتر مرکزی ارث اظهارنامه‌های مذکور را به حوزه مالیاتی که اولین اظهارنامه را به دفتر مزبور فرستاده است ارسال و مراتب را به سایر حوزه‌های مالیاتی ذیربط اعلام خواهد نمود.

ماده ۳۰ - ممیز مالیاتی حوزه مربوط مکلف است اظهارنامه‌مندیان را طبق مقررات این فصل رسیدگی و ارزش اموال را تشخیص و بشرح زیر عمل کند.

الف - در صورتی که جمع ارزش اموال مشمول مالیات اظهار شده در اظهارنامه با ارزش تعیین شده همان اموال توسط ممیز که مورد تأیید سرمایه‌گذار گرفته باشد بیش از پانزده درصد اختلاف نداشته باشد اظهارنامه را قطعی تلقی و مراتب را ظرف شش ماه به مودی ابلاغ نماید و در صورتی که مدت مذکور کافی نباشد مراتب با ذکر دلیل توسط ممیز و تأیید سرمایه‌گذار به ممیز کل اعلام خواهد شد و ممیز کل مدت لازم را که از یک سال تجاوز نخواهد نمود تعیین و به ممیز ابلاغ خواهد کرد.

ب - در صورتی که اختلاف بیش از پانزده درصد باشد و همچنین در مواردی که وراثت یا نماینده قانونی آنها و سایر کسانی که طبق مقررات این قانون مکلف به دادن اظهارنامه هستند از تسلیم اظهارنامه خودداری کنند یا در اظهارنامه قسمتی از اموال را ذکر ننمایند مالیات متعلق را برطبق مقررات این قانون تشخیص و به مودی ابلاغ کند. تبصره - هرگاه وراثت ظرف یک ماه از تاریخ اخطار کتبی ممیز مالیاتی از ارائه اموال به منظور ارزیابی خودداری نمایند ممیز مالیاتی نسبت به تعیین بهای اموال را اقدام خواهد نمود.

ماده ۳۱ - ممیز مالیاتی مکلف است پس از تسلیم اظهارنامه از طرف وراثت یا نماینده قانونی آنها در صورت درخواست کتبی ظرف یک هفته گواهی‌نامه متضمن رونوشت مصدق ریز ماترک را که در اظهارنامه نوشته شده صادر و به مودی تسلیم نماید این گواهی نامه فقط از نظر صدور برگ حصر وراثت معتبر است. رسیدگی به تقاضای حصر وراثت در دادگاهها موکول به ارائه گواهی‌نامه مذکور در این ماده خواهد بود و مدیران دفتر دادگاه‌های صادرکننده تصدیق حصر وراثت موظفند رونوشت گواهی شده آنرا ظرف پانزده روز از تاریخ صدور به حوزه مالیاتی محل بفرستند.

بسمه تعالی

ماده ۳۲- ماخذ ارزیابی املاک اعم از عرصه یا اعیان ارزش معاملاتی ملک در زمان فوت بوده و در صورتی که فاقد ارزش معاملاتی باشد ارزش آن بر حسب اوضاع و احوال اقتصادی محل در زمان فوت تعیین خواهد شد و ماخذ ارزیابی سایر اموال و حقوق مالی متوفی ارزش آنها در تاریخ فوت خواهد بود و در مواردی که اموال یا حقوق مالی مزبور دارای قیمت رسمی باشند قیمت رسمی حین الفوت با رعایت افت قیمت در مورد اموال قابل استهلاك مناط اعتبار است .

تبصره ۱- اناث البیت محل سکونت از نظر مالیاتی جزء ماترک متوفی محسوب نخواهد شد .

تبصره ۲- در مورد ساختمان‌هایی که با توجه به نوع مصالح یا طرز معماری خاص دارای ارزش فوق العاده هستند ارزش معاملاتی اعیانی ملاک نبوده و ممیز مالیاتی مکلف است در این مورد همچنین در ارزیابی جواهر و اشیاء نفیس از نظر کارشناس یا کارشناسان و متخصص یا متخصصین ذربط در وزارتخانه‌ها و موسسات وابسته به دولت یا نهادهای انقلاب اسلامی استفاده کند .

تبصره ۳- در مواردی که منفعت مال مورد وصیت یا نذر واقع می‌شود و همچنین در حبس چنانچه پس از انقضای مدت اصل مال عاید وراثت شود ارزش مال مورد وصیت و نذر و حبس به تاریخ حین الفوت مورث با رعایت سلوب المنفعه بودن آن تقویم و به سهم الارث وراثی که مال عاید آنها می‌شود اضافه و مشمول مالیات برارث خواهد بود .

ماده ۳۳- ماموران کنسولی ایران در خارج از کشور موظفند ظرف سه ماه از تاریخ اطلاع از وقوع فوت اتباع ایرانی مراتب را ضمن ارسال کلیه اطلاعات در مورد ماترک آنان اعم از منقول یا غیر منقول واقع در کشور محل ماموریت خود با تعیین مشخصات و ارزش آنها از طریق وزارت امور خارجه به وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام نمایند .
تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارائی و امور خارجه تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید .

ماده ۳۴- بانکها و شرکتها و موسسات و اشخاصی که اموالی از متوفی نزد خود دارند مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ اطلاع از فوت صورت آن اموال اعم از وجوه نقد یا سفته یا جواهر و نیز مقدار سهام یا سهم شرکت متوفی را تنظیم و به حوزه مالیاتی محل تسلیم نمایند ، همچنین موظفند در صورت مراجعه ماموران تشخیص ، دفاتر و اسناد مورد نیاز را برای رسیدگی در اختیار آنها بگذارند .

ماده ۳۵- ادارات ثبت اسناد و املاک موقعی که مال غیر منقول را به اسم وراثت یا موصی له ثبت می‌نمایند همچنین کلیه دفاتر اسناد رسمی در موقعی که می‌خواهند

بسم الله

تقسیم نامه یا هر نوع معامله وراث راجع به ماترک را ثبت کنند باید گواهی نامه حوزه مالیاتی صلاحیتدار را مبنی بر عدم شمول مالیات یا اینکه مالیات متعلق کلا پرداخت یا ترتیب یا تضمین لازم برای پرداخت آن داده شده است مطالبه نمایند و قبل از ارائه این گواهی نامه مجاز به ثبت نیستند.

ماده ۳۶ - بانکها و شرکتها و موسسات و اشخاصی که وجوه نقد یا سفته یا جواهر یا سهام یا سهم شرکتها و یا هر نوع مال دیگر از متوفی نزد خود دارند مجاز نخواهند بود آنرا به وراث تسلیم و یا بنام آنان ثبت نمایند مگر اینکه گواهی نامه موضوع قسمت اخیر ماده ۲۵ این قانون ارائه گردد.

ماده ۳۷ - در صورتی که بموجب احکام دادگاهها براساس حقوق مالی متوفی مالی ورثه برسد مدیران دفتر دادگاهها مکلفند رونوشت حکم را به حوزه مالیاتی مربوط ارسال دارند تا در صورتی که قبلا مالیات آن وصول نشده باشد اقدام به مطالبه مالیات گردد. این حکم در مواردی که اسناد و مدارک تازه ای مربوط به دارائی متوفی بدست آید نیز جاری خواهد بود. در صورتی که پس از قطعیت مالیات اسناد و مدارک تازه ای مربوط به بدهی متوفی ارائه گردد و در محاسبه مالیات مؤثر باشد پرونده امر جهت صدور رای مقتضی به هیات حل اختلاف مالیاتی ارسال و طبق رای هیات، اقدام خواهد شد.

ماده ۳۸ - اموالی که بموجب وقف یا حبس یا نذر یا وصیت منتقل می شود در صورتی که از موارد معافیت مذکور در بند ۳ ماده ۲۴ این قانون نباشد و یا مشمول مقررات فصل مالیات بر درآمد اتفاقی نگردد شرح زیر مشمول مالیات است.

الف - در مورد وقف و حبس، منافع مال هر سال مشمول مالیات به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون خواهد بود.

ب - در نذر و وصیت چنانچه منافع مورد نذر و وصیت باشد بشرح بند الف فوق و در صورتی که عین مال مورد نذر و وصیت باشد ارزش مال طبق مقررات این فصل تعیین و یکجا به نرخ مقرر برای وراث طبقه دوم مشمول مالیات خواهد بود.

تبصره ۱ - مال مورد وصیت وقتی مشمول مالیات خواهد بود که وصیت با فوت موصی قطعی شده باشد.

تبصره ۲ - حوزه مالیاتی صلاحیتدار در مورد وقف و حبس و نذر و وصیت حوزه ای است که محل اقامت متولی یا حبس و نذرکننده یا موصی در محدوده آن واقع است و در صورتی که افراد مذکور مقیم ایران نباشند حوزه مالیاتی مربوط در تهران خواهد بود.

تبصره ۳ - دفاتر اسناد رسمی و ادارات ثبت اسناد و محاکم دادگستری و سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و اداره سرپرستی صغار و محجورین و همچنین بانکها و سایر موسسات مجاز نخواهند بود به مفاد وصیت نامه ای ترتیب اثر دهند مگر اینکه گواهی نامه

تعالیه

حوزه مالیاتی مبنی بر اینکه وصیت نامه مذکور از طرف وصی یا وراث به حوزه مالیاتی صلاحیتدار تسلیم شده است ارائه گردد.

ماده ۳۹ - در مورد وقف، متولی و در مورد حبس و نذر، حبس و نذرکننده و در مورد وصیت، وصی مکلفند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ وقوع عقد یا فوت موصی حسب مسورد اظهارنامه‌ای روی نمونه‌ایکه از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می‌شود حاوی مشخصات و ارزش مال موردوقف یا حبس یا نذریا وصیت بانضمام اسناد مربوطه به حوزه مالیاتی صلاحیتدار تسلیم و رسید دریافت دارند و همچنین در صورتیکه مورد از مصادیق بندالف ماده ۳۸ این قانون باشد مالیات منافع هرسال را تا آخر تیرماه سال بعد و چنانچه مورد از مصادیق قسمت اخیر بند ب ماده مزبور باشد مالیات متعلق را حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه پرداخت کنند و یا از تسهیلات مذکور در مواد ۴۰ و ۴۱ این قانون استفاده نمایند.

تبصره - در مواردی که موضوع وقف یا حبس یا نذر یا وصیت از مصادیق بند ۳ ماده ۲۴ این قانون و یا مشمول مقررات فصل مالیات بردرآمد اتفاقی باشد متولی، یا حبس و نذرکننده، یا وصی حسب مورد مکلفند مشخصات اموال مورد وقف یا حبس یا نذر یا وصیت و مشخصات ذینفع را روی نمونه‌ایکه از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می‌شود درج و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ وقوع عقد یا فوت موصی به حوزه مالیاتی صلاحیتدار تسلیم و رسید دریافت دارند.

ماده ۴۰ - در صورتیکه مشمولان مالیات این فصل قادر به پرداخت تمام یا قسمتی از مالیات خود نباشند وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند با اخذ تضمین معتبر قرار تقسیط آنرا تا مدت سه سال از تاریخ قطعی شدن مالیات متعلق بدهد و در صورتی که دادن تضمین و تقسیط برای وراث مقدور نباشد میتوانند طبق ماده ۴۱ این قانون عمل کنند.

ماده ۴۱ - وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند در صورتیکه جزء ماترک، وجوه نقد موجود نباشد به تقاضای کتبی وراث معادل مالیات متعلق مالی را اعم از منقول یا غیرمنقول از ماترک بانوافق وراث انتخاب و به قیمتی که مبنای محاسبه مالیات بر ارث قرار گرفته است بجای مالیات قبول کند.

تبصره - در صورتی که در اجرای این ماده مالی بجای مالیات قبول شود انتقال آن به وزارت امور اقتصادی و دارائی مشمول هیچگونه مالیاتی نخواهد بود.

ماده ۴۲ - در صورتی که جزء ماترک متوفی کارخانه یا کارگاه تولیدی باشد و ارزش سایر اموال متوفی تکافوی مالیات ارث متعلق به ماترک رانکند پس از وصول مالیات از محل سایر اموال نسبت به مازاد مالیات و همچنین در مواردی که ماترک منحصر به کارخانه یا کارگاه تولیدی باشد وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است در صورت تقاضای وراث با تقسیط مالیات در مدت مناسبی موافقت نماید.

بسمه تعالی

ماده ۴۳ - در صورتی که بانکها و شرکتها و موسسات و اشخاصی که مالی ازموتوفی نزد خود دارند از اجرای مواد ۳۴ و ۳۶ این قانون تخلف نمایند علاوه بر اینکه تا معادل ارزش مالی که نزد آنها بوده با وراثت نسبت به پرداخت مالیات و جرایم متعلق مسوولیت تضامنی دارند مشمول جریمه‌های معادل پنج درصد قیمت مال نیز خواهند بود . در مورد بانکها و شرکت‌های دولتی و موسسات دولتی ، متخلف و شرکاء و معاونان وی در تخلف نیز مسوولیت تضامنی خواهند داشت .

فصل پنجم - حق تمبر

ماده ۴۴ - از هر برگ چک که از طرف بانکها چاپ می شود در موقع چاپ دوریال حق تمبر اخذ می شود .

ماده ۴۵ - از اوراق مشروحه زیر نسبت به مبلغ آنها معادل پنج در هزار حق تمبر اخذ می شود .
برات

فته طلب (سفته) و نظایر آنها

تبصره - حق تمبر مقرر در این ماده بابت کمتر از هزار ریال معادل حق تمبر هزار ریال خواهد بود .

ماده ۴۶ - از کلیه اسناد تجاری قابل انتقال که در ایران صادر و یا معامله و مورد استفاده قرار داده می شود (باستثنای اوراق مذکور در مواد ۴۵ و ۴۸ این قانون) و اسناد کاشف از حقوق مالکیت نسبت به مال التجاره از قبیل بارنامه دریائی و هوائی و همچنین اوراق بیمه مال التجاره صد ریال و از بارنامه زمینی چهل ریال حق تمبر دریافت خواهد شد .

ماده ۴۷ - از کلیه قراردادها و اسناد مشابه آنها بشرح زیر که بین بانکها و مشتریان آنها مبادله یا از طرف مشتریان تعهد میشود در صورتیکه در دفاتر اسناد رسمی ثبت نشود معادل پنجاه ریال حق تمبر اخذ می شود .

۱- برگ قبول شرایط عمومی حسابجاری .

۲- قرارداد وام یا اعطای تسهیلات از هر نوع که باشد و نیز اوراق و فرم‌های تعهد آوری که بانکها بنامهای مختلف در موقع انجام معاملات با مضای مشتریان خود می‌رسانند .

۳- قراردادهای انواع سپرده‌های سرمایه‌گذاری .

۴- وکالتنامه‌های بانکی که در دفتر بانک تنظیم می‌شود و مشتریان حق امضای خود را به دیگری واگذار می‌نمایند .

بمقام

۵- قراردادهای دیگری که بین بانکها و مشتریان منعقد می شود و طرفین تعهدات و مسوولیتها را به عهده می گیرند و به امور مذکور در این ماده مرتبط می شود.

۶- ضمانت نامه های صادره از طرف بانکها.

۷- تقاضای صدور ضمانت نامه در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و ضمانت نامه صادر گردد.

۸- تقاضای گشایش اعتبار اسنادی برای داخله ایران یا برای کشورهای خارج در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و اعتبار اسنادی گشایش یابد.

ماده ۴۸- سهام شرکت های سهامی و مختلط سهامی ایرانی، خواه طبع و منتشر شده یا نشده باشد براساس ارزش اسمی سهام به فرار دو در هزار مشمول حق تمبر خواهد بود کسور صد ریال هم صد ریال محسوب می شود.

تبصره ۱- حق تمبر سهام شرکت های سهامی باید ظرف یکماه از تاریخ ثبت قانونی شرکت و در مورد افزایش سرمایه و سهام اضافی از تاریخ ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتها از طریق ابطال تمبر پرداخت شود افزایش سرمایه در مورد شرکت هایی که قبلا سرمایه خود را کاهش داده اند تا میزانی که حق تمبر سهام آن پرداخت شده مشمول حق تمبر مجدد نخواهد بود.

تبصره ۲- سهام شرکت های تعاونی از پرداخت حق تمبر معاف است.

تبصره ۳- حق تمبر سهام شرکت هایی که سرمایه آنها صد درصد متعلق به دولت است از دو میلیون ریال تجاوز نخواهد کرد و مازاد آن بخشوده خواهد شد معافیت حق تمبر شرکت های آب منطقه ای موضوع ماده ۲۲ قانون آب و نحوه ملی شدن آن مصوب بیست و هفت تیرماه ۱۳۴۷ ناظر به حق تمبر موضوع این فصل نیست.

ماده ۴۹- در صورتی که اسناد مشمول حق تمبر موضوع مواد ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ این قانون در ایران صادر شده باشد صادرکنندگان باید تمبر مقرر را بر روی آنها الصاق و ابطال نمایند و هرگاه اسناد مذکور در خارج از کشور صادر شده باشد اولین شخصی که اسناد مزبور را متصرف میشود باید قبل از هر نوع امضاء اعم از ظهرنویسی یا معامله یا قبولی یا پرداخت به ترتیب فوق عمل نماید و در هر صورت کلیه موسسات یا اشخاصی که در ایران اسناد مذکور را معامله یا دریافت یا تادیه می نمایند متضامنا مسوول پرداخت حقوق مقرر خواهند بود.

ماده ۵۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سفته و برات و بارنامه و اوراق دیگر مشمول حق تمبر را چاپ و در دسترس متقاضیان بگذارد. وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند در مواردی که مقتضی بداند بجای الصاق و ابطال تمبر به دریافت حق تمبر در قبال صدور قبض مالیات اکتفا نماید.

بسم الله

ماده ۵۱ - در صورت تخلف از مقررات این فصل ، متخلف علاوه بر اصل حق تمبیر معادل دوبرابر آن جریمه خواهد شد .

باب سوم - مالیات بردرآمد

فصل اول - مالیات بردرآمد املاک

ماده ۵۲ - درآمد شخص حقیقی یا حقوقی ناشی از واگذاری حقوق خود نسبت به املاک واقع در ایران پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون مشمول مالیات بردرآمد املاک می‌باشد .

تبصره - درآمد املاک شرکت‌هایی که تمام سرمایه آنها بطور مستقیم یا با واسطه متعلق به دولت است تابع مقررات این فصل نبوده و از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص خواهد شد .

ماده ۵۳ - درآمد مشمول مالیات املاکی که به اجاره واگذار میگردد عبارتست از کل مال الاجاره اعم از نقدی و غیرنقدی پس از کسر بیست و پنج درصد بابت هزینه‌ها و استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره .

درآمد مشمول مالیات در مورد اجاره دست اول املاک موردوقف یا حبس براساس این ماده محاسبه خواهد شد .

در رهن تصرف ، راهن طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود .
هرگاه موجر مالک نباشد درآمد مشمول مالیات وی عبارتست از مابالتفاوت اجاره دریافتی و پرداختی بابت ملک مورد اجاره .

حکم این ماده در مورد خانه‌های سازمانی متعلق به اشخاص حقوقی در صورتی که مالیات آنها طبق دفاتر قانونی تشخیص شود جاری نخواهد بود .

تبصره ۱ - محل سکونت پدر یا مادر یا همسر یا فرزند یا اجداد و همچنین محل سکونت افراد تحت تکفل مالک اجاری تلقی نمی‌شود مگر اینکه به موجب اسناد و مدارک ثابت گردد که اجاره پرداخت می‌شود . در صورتی که چند مستغل محل سکونت مالک و یا افراد مزبور باشد یک مستغل برای سکونت مالک و یک مستغل جمعا برای سایر افراد مذکور به انتخاب مالک از شمول مالیات این بخش خارج خواهد بود و اگر مالک بیش از یک همسر دائم داشته باشد واحد مستغل محل سکونت هر یک از همسران دائم نیز غیر اجاری تلقی خواهد شد .

تبصره ۲ - املاکی که مجاناً در اختیار سازمانها و موسسات موضوع بندهای ۱ و ۲ و ۴ و ۵ ماده ۲ این قانون قرار می‌گیرد غیر اجاری تلقی می‌شود .

تعالیه

تبصره ۳- از نظر مالیات بردرآمد اجاره ملاک هر واحد آپارتمان یک مستقل محسوب میشود
تبصره ۴- در مورد املاکی که با اثاثه یا ماشین آلات به اجاره واگذار می شود درآمد ناشی از اجاره اثاثه و ماشین آلات نیز جزء درآمد ملک محسوب و مشمول مالیات این فصل میشود .
تبصره ۵- مستحقاتی که طبق قرارداد از طرف مستاجر در عین مستاجر به نفع موجر ایجاد می شود بر اساس ارزش معاملاتی روز تحویل مستحده به موجر تقویم و پنجاه درصد آن جزء درآمد مشمول مالیات اجاره سال تحویل محسوب میگردد .

تبصره ۶- هزینه هایی که به موجب قانون یا قرارداد به عهده مالک است و از طرف مستاجر انجام می شود و همچنین مخارجی که به موجب قرارداد انجام آن از طرف مستاجر تقبل شده در صورتی که عرفاً به عهده مالک باشد به بهای روز انجام هزینه تقویم و به عنوان مال الاجاره غیر نقدی به جمع اجاره بهای سال انجام هزینه اضافه می شود .

تبصره ۷- در صورتی که مالک اعیان احداث شده در عرصه استیجاری ملک را کلاً یا جزئاً به اجاره واگذار نماید مبلغ اجاره پرداختی بابت عرصه به نسبت مورد اجاره از مال الاجاره دریافتی کسر و مازاد طبق مقررات صدر این ماده مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۸- در صورتی که مالک محل سکونت خود را بفروشد و در سند انتقال بدون اجاره بها مهلتی برای تخلیه ملک داده شود در مدتی که محل سکونت انتقال دهنده می باشد تا شش ماه و در بقیه شرط مادام که طبق شرایط معامله مبیع در اختیار بایع شرطی است اجاری تلقی نمی شود مگر اینکه بموجب اسناد و مدارک ثابت گردد که اجاره پرداخت می شود .

ماده ۵۴- مال الاجاره از روی سند رسمی تعیین می شود و در صورتی که اجاره نامه رسمی وجود نداشته باشد یا از تسلیم سند یا رونوشت آن خودداری گردد و یا موجر علاوه بر اجاره بها وجهی بعنوان ودیعه یا هر عنوان دیگر از مستاجر دریافت نموده باشد میزان اجاره بها بر اساس املاک مشابه تعیین خواهد شد . چنانچه بعداً اسناد و مدارک مثبت به دست آید که معلوم شود اجاره ملک بیش از مبلغی است که ماخذ تشخیص درآمد مشمول مالیات قرار گرفته مالیات مابین تفاوت طبق مقررات این قانون قابل مطالبه خواهد بود .

تبصره - ارزش اجاری مستغلات در مواردی که باید بر اساس اجاره بهای املاک مشابه تقویم گردد وسیله ممیز مالیاتی حوزه های که ملک در آن واقع است با تایید سر ممیز مالیاتی مربوط تعیین خواهد شد و در صورت وجود اختلاف بین نظر ممیز و سر ممیز نظر سر ممیز با رعایت مقررات مملک عمل خواهد بود .

ماده ۵۵- هرگاه مالک خانه یا آپارتمان مسکونی ، آترابه اجاره واگذار نماید و خود محل دیگری برای سکونت خویش اجاره نماید یا از خانه سازمانی که کارفرما در اختیار

بمقام

او می‌گذارد استفاده کند در احتساب درآمد مشمول مالیات این فصل میزان مال الاجاره‌ای که بموجب سند رسمی یا قرارداد می‌پردازد یا توسط کارفرما از حقوق وی کسر و یا برای محاسبه مالیات حقوق تقویم می‌گردد از کل مال الاجاره دریافتی او کسر خواهد شد .

ماده ۵۶ - در صورتی که مالک قسمتی از محلی را که در آن سکونت دارد جهت سکونت به اجاره واگذار نماید تا سی هزار ریال مال الاجاره ماهانه دریافتی مالک از این بابت معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود .

ماده ۵۷ - در مورد شخص حقیقی که هیچگونه درآمدی ندارد در صورت مجرد بودن تأبیست و پنجهزار ریال و در صورت داشتن زن و یا فرزند تا پنجاه هزار ریال از درآمد مشمول مالیات ماهانه مستغلات از مالیات معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات می‌باشد . مشمولان این ماده باید اظهارنامه مخصوصی طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه خواهد شد به حوزه مالیاتی محل وقوع ملک تسلیم و اعلام نمایند که هیچگونه درآمد دیگری ندارند . حوزه مالیاتی مربوط باید خلاصه مندرجات اظهارنامه مودی را به حوزه مالیاتی محل سکونت مودی ارسال دارد و در صورتی که ثابت شود اظهارنامه مودی خلاف واقع است مالیات متعلق به اضافه یک برابر آن بعنوان جریمه وصول خواهد شد . در اجرای حکم این ماده حقوق بازنشستگی و وظیفه دریافتی و جوایز و سود ناشی از سپرده‌های بانکی درآمد تلقی نخواهد شد .

تبصره ۱ - حکم این ماده در مورد فرزندان صغیری که تحت ولایت پدر باشند جاری نخواهد بود .

تبصره ۲ - در صورتی که سایر درآمدهای مشمول مالیات ماهانه مودی کمتر از مبالغ مذکور در این ماده باشد آن مقدار از درآمد مشمول مالیات اجاره املاک که با سایر درآمدهای مودی بالغ بر مبالغ فوق باشد معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۳ - مودیان موضوع این فصل در صورتی که فرزند معلول یا عقب مانده‌ای که قادر به کار نباشد در تکفل خود داشته باشند علاوه بر سایر معافیت‌های مذکور در این فصل که حسب مورد از آن استفاده خواهند نمود ماهانه تا ده هزار ریال از درآمد مشمول مالیات اجاره املاک آنها به ازاء هر یک از پرداخت مالیات معاف می‌شود .

ماده ۵۸ - در صورتی که سهم مال الاجاره هر یک از مالکین مشاع بیش از پنجهزار ریال در ماه نباشد از پرداخت مالیات بر درآمد اجاره املاک معاف خواهد بود .

ماده ۵۹ - مالیات نقل و انتقال قطعی املاکی که تاریخ تملک انتقال دهنده آن قبل از اجرای این قانون بوده عبارتست از چهار درصد ارزش معاملاتی در زمان فروش .

ماده ۶۰ - درآمد مشمول مالیات در مورد نقل و انتقال قطعی املاکی که تاریخ تملک

بمعالیه

آن بعد از تاریخ اجرای این قانون باشد عبارتست از اضافه ارزش معاملاتی زمان فروش نسبت به ارزش معاملاتی زمان تملک که به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون مشمول مالیات است و در صورتی که مالیاتی به معامله تعلق نگیرد و یا مالیات متعلق کمتر از چهار درصد ارزش معاملاتی زمان فروش باشد مالیات به ماخذ چهار درصد ارزش معاملاتی زمان فروش وصول خواهد شد .

تبصره ۱- آن قسمت از اربنیه ملک مورد انتقال که توسط انتقال دهنده احداث گردیده در محاسبات مربوط به درآمد و مالیات موضوع این ماده منظور نخواهد شد و مالیات اینگونه اربنیه کلا عبارت از چهار درصد ارزش معاملاتی آن در زمان فروش خواهد بود .

تبصره ۲- در مورد زمین هائی که از طرف مالک تفکیک و به گواهی ثبت اسناد و تایید شهرداری قسمتی از زمین بعنوان شارع عام بدون دریافت بها از تصرف مالک خارج می شود بهای این قسمت از زمین به میزان ارزش معاملاتی تاریخ تملک محاسبه و به ارزش معاملاتی تاریخ تملک باقیمانده زمین اضافه می شود .

ماده ۶۱- در موردی که انتقال ملک در دفاتر اسناد رسمی انجام نمی شود نیز ارزش معاملاتی ملک طبق مقررات این فصل در محاسبه مالیات ملاک عمل خواهد بود و بطور کلی برای املاکی که ارزش معاملاتی آنها تعیین نشده ارزش مذکور در سند مناط اعتبار می باشد .

ماده ۶۲- در مورد املاکی که با مغازه یا محل کسب خالی انتقال داده می شود چنانچه حسب گزارش ممیز مالیاتی و تایید سر ممیز مالیاتی مغازه یا محل کسب مزبور به لحاظ موقعیت تجاری متضمن ارزشی بیش از ارزش همان ملک در صورت فقدان مغازه یا محل کسب خالی است باشد به ماخذ این تفاوت ارزش که ناشی از موقعیت تجاری مغازه یا محل کسب مزبور است نیز مالیات دیگری مقطوعا تا بیست میلیون ریال به نرخ ۴ درصد و نسبت به مازاد آن به نرخ ۸ درصد محاسبه و وصول خواهد گردید .

اختلافات حاصله از این بابت خارج از نوبت در هیات حل اختلاف مالیاتی مطرح و منجر به صدور رای خواهد شد . رای صادره قطعی و لازم الاجرا می باشد .

ماده ۶۳- نقل و انتقال قطعی املاکی که به صورتی غیر از عقد بیع انجام می شود باستثنای نقل و انتقال بلاعوض که طبق مقررات مربوط مشمول مالیات است مشمول مالیات نقل و انتقال قطعی املاک برابر مقررات این فصل خواهد بود و چنانچه عوضین، هر دو ملک باشند هریک از متعاملین به ترتیب فوق مالیات نقل و انتقال قطعی مربوط به ملک واگذاری خود را پرداخت خواهند نمود .

ماده ۶۴ - تعیین ارزش معاملاتی املاک بعهدده کمیسیون تقویم املاک متشکل از شش عضو میباشد که در تهران از نمایندگان وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارائی ، مسکن و شهرسازی ، کشاورزی و نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک و دو نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک به معرفی شورای شهر و در شهرستانها از مدیران کل یا روسای ادارات امور اقتصادی و دارائی ، مسکن و شهرسازی ، کشاورزی و ثبت اسناد و املاک به ترتیب در مراکز استانها یا شهرستانها حسب مورد و یا نمایندگان آنها و دو نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک به معرفی شورای شهر تشکیل و هر سه سال یکبار نسبت به تعیین ارزش معاملاتی املاک اقدام خواهد نمود .

در موارد تقویم املاک واقع در هر بخش و روستاهای تابعه (براساس تقسیمات کشوری) دو نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک توسط شورای بخش مربوط معرفی خواهند شد ، در صورت نبودن شورای شهر یا بخش دو نفر با شرایط مذکور که کارمند دولت نباشند به معرفی فرماندار یا بخشدار مربوط در کمیسیون شرکت خواهند نمود .

کمیسیون تقویم املاک در تهران بدعوت وزارت امور اقتصادی و دارائی و در شهرستانها بدعوت مدیرکل یا رئیس امور اقتصادی و دارائی در محل وزارت مزبور یا ادارات تابعه آن تشکیل خواهد شد ، جلسات کمیسیون با حضور کلیه اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات متخذه با دو سوم آراء معتبر است .

کمیسیون مزبور مکلف است .

الف - قیمت اراضی شهری را با توجه به آخرین ارزش معاملاتی تعیین شده و موقعیت جغرافیائی (شبکه بندی زمین ، نوع خاک ، خدمات تحت الارضی ، آب و هوا و ارتفاع) و وضعیت حقوقی (مشاع بودن ، نوع مالکیت از لحاظ جاری بودن یا داشتن دفترچه مالکیت ، استیجاری بودن) و خدمات شهری (آب ، برق ، تلفن ، گاز ، بهداشت ، آموزش و پرورش ، شبکه حمل و نقل شهری و سایر خدمات) و میزان مساحت و تراکم جمعیت و تراکم ساخت و موقعیت ملک از لحاظ قرار داشتن در مناطق تجاری و صنعتی و مسکونی و آموزشی و یا مختلط و بطور کلی نوع کاربری اراضی و دسترسی‌ها به فضای سبز و مراکز خرید و کیفیت شوارع از نظر حمل و نقل و عبور و مرور .

ب - قیمت زمینهای کشاورزی و روستائی را علاوه بر رعایت موارد مذکور در بند الف فوق فاصله تا شهر ، نوع محصول و قیمت آنها ، نوع خاک و میزان آب و داشتن قابلیت برای کشت مکانیزه و وضعیت طبیعی زمین و داشتن جاده و نوع جاده و فاصله تا جاده‌های اصلی و مواردی که مالکین عرصه و اعیان و اشجار باغات متفاوت باشند .

ج - قیمت ساختمان را با توجه به نوع مصالح (اسکلت فلزی یا بتون آرمه یا اسکلت بتونی و سوله و غیره) و قدمت و تراکم و طریقه استفاده از آن (مسکونی ، تجاری ، اداری ، آموزشی ، بهداشتی و خدماتی و غیره) و نوع مالکیت از نظر عرصه و اعیان تعیین نماید .

- ارزش معاملاتی تعیین شده پس از یکماه از تاریخ تصویب نهائی کمیسیون تقویم املاک لازم الاجرا می باشد و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است .
- تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارائی یا ادارات تابعه وزارت مزبور می توانند قبل از اتمام دوره سه ساله ، کمیسیون تقویم املاک را در موارد زیر تشکیل دهند .
- ۱- برای تعیین ارزش معاملاتی نقاطی که فاقد ارزش معاملاتی است .
- ۲- برای تعدیل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارائی با مقایسه با نقاط مشابه هماهنگی ندارد .
- ۳- برای تعدیل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارائی با توجه به عوامل ذکر شده در این ماده تغییرات عمده در ارزش تعیین شده بوجود آمده باشد .
- ارزش معاملاتی تعیین شده حسب این تبصره پس از یکماه از تاریخ تصویب نهائی کمیسیون تقویم املاک لازم الاجرا بوده و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر خواهد بود .
- تبصره ۲- مادامی که ارزش معاملاتی املاک طبق مقررات این قانون تعیین نشده است آخرین ارزش معاملاتی تعیین شده معتبر است .
- ماده ۶۵- نقل و انتقال قطعی املاک که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بعمل آمده و یا خواهد آمد و واحدهای مسکونی از طرف شرکتهای تعاونی مسکن به اعضاء آنها مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود .
- ماده ۶۶- در صورتی که انتقال گیرنده دولت یا شهرداریها یا موسسات وابسته به آنها بوده و همچنین در مواردی که ملک بوسیله اجرای ثبت و یا سایر ادارات دولتی به قائم مقامی مالکانتقال داده می شود چنانچه بهای مذکور در سند کمتر از ارزش معاملاتی باشد در محاسبه مالیات موضوع مواد ۵۹ و ۶۰ این قانون بهای مذکور در سند بجای ارزش معاملاتی حین انتقال حسب مورد ملاک عمل قرار خواهد گرفت .
- مفاد ماده ۶۲ این قانون در این قبیل موارد مجری نخواهد بود .
- ماده ۶۷- فسخ معاملات قطعی املاک بر اساس حکم مراجع قضایی بطور کلی و اقاله یا فسخ معاملات قطعی املاک در سایر موارد تا دو ماه بعد از انجام معامله به عنوان معامله جدید مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود .
- ماده ۶۸- املاکی که در اجرای ماده ۳۴ قانون ثبت مصوب مردادماه ۱۳۲۰ و اصلاحات بعدی آن بدولت تملیک می شود از پرداخت مالیات نقل و انتقال قطعی معاف است .
- ماده ۶۹- اولین انتقال قطعی واحدهای مسکونی ارزان و متوسط قیمت که ظرف مدت ده سال از تاریخ تصویب این قانون مطابق ضوابط و قیمتتهائی که وزارتخانه های مسکن و

شهرسازی و امور اقتصادی و دارائی تعیین می نمایند احداث و حداکثر در مدت یکسال از تاریخ انقضای مهلت اجرای برنامه احداث که حسب مورد توسط وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری محل تعیین می شود منتقل گردد از پرداخت مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک معاف می باشد .

ماده ۷۵- هرگونه مال یا جوهی که از طرف وزارتخانه ها و موسسات و شرکت های دولتی یا شهرداری ها بابت خرید املاک و اراضی برای ایجاد و یا توسعه مناطق نظامی یا مرافق عامه از قبیل توسعه یا احداث جاده ، راه آهن ، خیابان ، معابر ، لوله کشی آب و نفت و گاز ، حفر نهر و نظایر آنها به مالک تعلق می گیرد یا به حساب وی به ودیعه گذاشته می شود از مالیات نقل و انتقال موضوع این فصل معاف خواهد بود .

ماده ۷۱- زمین هایی که از طریق اسناد عادی معامله گردیده است در موقع تنظیم سند رسمی بنام خریدار قیمت اعیانی احداث شده وسیله خریدار که تاریخ خاتمه آن قبل از تصویب این قانون بوده باشد در محاسبه منظور نخواهد شد مشروط بر اینکه موضوع مورد تأیید مراجع ذیصلاح دولتی یا محاکم قضایی یا شهرداری محل که ملک در محدوده آن واقع است حسب مورد قرار گرفته باشد .

ماده ۷۲- در مواردی که پس از پرداخت مالیات از طرف مودی معامله انجام نشود حوزه مالیاتی مربوط مکلف است بنا به درخواست مودی و تأیید دفتر اسناد رسمی مربوط ، مبنی بر عدم ثبت معامله ظرف پانزده روز از تاریخ اعلام دفتر اسناد رسمی مالیات وصول شده متعلق به معامله انجام نشده را از محل وصولی جاری طبق مقررات این قانون مسترد دارد . حکم این ماده در مورد استرداد مالیاتهای مربوط به حق واگذاری و درآمد اتفاقی نیز جاری خواهد بود .

ماده ۷۳- درآمد مشمول مالیات در مورد انتقال حق واگذاری محل از طرف مالک مشروط بر اینکه قبلاً ملک را به اجاره واگذار ننموده و یا بابت تخلیه آن وجهی به عنوان حق واگذاری محل به مستاجر نپرداخته باشد و تاریخ تملک ملک بعد از تاریخ اجرای این قانون باشد عبارت است از .

اضافه ارزش معاملاتی زمین در تاریخ انتقال حق واگذاری محل نسبت به ارزش معاملاتی زمین در تاریخ تملک ، ضرب در مبلغ دریافتی بابت حق واگذاری محل تقسیم بر ارزش معاملاتی زمین در تاریخ انتقال حق واگذاری محل .

در مواردی که مالیاتی به معامله تعلق نگیرد و یا مالیات متعلق کمتر از مالیات بر طبق نرخهای مقرر در ماده ۶۲ این قانون باشد و همچنین در مواردی که تاریخ تملک ملک قبل از تاریخ اجرای این قانون بوده و برای اولین بار حق واگذاری دریافت شود دریافتی بابت حق واگذاری مقطوعاً به نرخهای مقرر مذکور در ماده ۶۲ این قانون مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۱ - در صورتی که مالک قبلاً بابت تخلیه ملک خود وجهی به عنوان حق واگذاری محل به مستاجر پرداخت و از مستاجر بعدی مبلغ بیشتری بابت انتقال حق واگذاری محل دریافت کند درآمد مشمول مالیات مالک عبارتست از اضافه دریافتی‌ها نسبت به آنچه قبلاً پرداخت کرده است .

تبصره ۲ - حق واگذاری محل از نظر این قانون عبارتست از وجهی که مالک یا مستاجر از بابت حق کسب و پیشه و یا حق تصرف محل و یا به لحاظ موقعیت تجاری ملک تحصیل می‌نماید . در مواردی که به جای دریافت پول امتیازاتی تحصیل شود درآمد مشمول مالیات از طریق برآورد ارزش حق واگذاری محل تشخیص داده خواهد شد .

ماده ۲۴ - در مورد املاک با عنوان دستداری یا عناوین دیگر که حسب عرف محل در تصرف شخصی است چنانچه متصرف تمامی حقوق خود نسبت به ملک را به دیگری منتقل نماید انتقال مزبور مشمول مالیات نقل و انتقال قطعی املاک برابر مقررات این فصل می‌باشد ، همچنین در مورد درآمد حاصل از واگذاری سایر حقوق مربوط به این نوع املاک متصرف از نظر مالیاتی مانند مالک حسب مورد مشمول مالیات مربوط خواهد بود و در موارد فوق تاریخ تصرف تملک متصرف محسوب می‌گردد .

ماده ۲۵ - از نظر مالیاتی مستاجرین املاک اوقافی اعم از اینکه اعیان مستحدثه در آن داشته یا نداشته باشند نسبت به عرصه مشمول مقررات این فصل خواهند بود .

تبصره ۱ - در محاسبه مالیات اینگونه مودیان تاریخ اجاره بجای تاریخ تملک منظور خواهد شد .

تبصره ۲ - حکم این ماده در مواردی که ملک توسط مستاجر واگذار می‌شود مانع اجرای تبصره ۲ ماده ۵۳ این قانون نخواهد بود .

ماده ۲۶ - در مواردی که نقل و انتقال موضوع ماده ۵۲ این قانون طبق مقررات این فصل مشمول مالیات مقطوع باشد وجه دیگری بابت مالیات بردرآمد مطالبه نخواهد شد .

ماده ۲۷ - در مواردی که مودی بابت ملک مورد انتقال مشمول مالیات بساز و بفروشی قرار می‌گیرد مالیات نقل و انتقال قطعی مربوط به اعیان در احتساب مالیات بساز و بفروشی منظور می‌شود و اگر نسبت به فعالیت بساز و بفروشی مالیاتی تعلق نگیرد و یا مالیات متعلق کمتر از مالیات نقل و انتقال قطعی اعیان باشد به مالیات نقل و انتقال قطعی پرداختی اکتفا خواهد شد .

تبصره - علاوه بر اشخاصی که شغل آنها بساز و بفروشی است هر شخص حقیقی که در یکسال مالیاتی بیش از یک واحد مسکونی و یا دو واحد کسبی اعم از کامل یا ناتمام را که خود احداث نموده و در صورت کامل بودن بیش از دو سال از تاریخ خاتمه بنای آن

نگذشته است بفروشد از نظر مالیاتی بساز و بفروش تلقی می شود . تاریخ خاتمه بنا به تشخیص ممیز و تایید سرممیز مربوط می باشد . در اجرای این تبصره هر واحد آپارتمانی یک واحد مسکونی یا کسبی حسب مورد و هر مغازه یک واحد کسبی محسوب می شود .
ماده ۷۸ - درآمد مشمول مالیات در مورد واگذاری هریک از حقوق مذکور در ماده ۵۲ این قانون از طرف مالک عین غیر از مواردی که ضمن مواد ۵۳ تا ۷۷ این قانون ذکر شده است عبارت است از جمع کل درآمدی که از واگذاری حقوق مزبور عاید مالک می شود .

ماده ۷۹ - درآمد مشمول مالیات در مورد واگذاری هریک از حقوق مذکور در ماده ۵۲ این قانون از طرف صاحبان حق غیر از مالک عین عبارتست از اضافه دریافتی صاحب حق نسبت به آنچه که برای تحصیل این حقوق یا استفاده از آن قبلاً پرداخت نموده است هزینه‌هایی که موجب تغییر در عین بنا یا تجدید یا احداث بنا و افزایش ارزش حق باشد در صورتی که قبلاً جزو هزینه‌های شغلی در محاسبه مالیات صاحب حق منظور نشده باشد از مبلغ دریافتی کسر خواهد شد .

تبصره - در مواردی که وراثت مبادرت به انتقال حق واگذاری محل استیجاری که از طریق ارث به آنها منتقل شده می نمایند مبلغی که از این بابت در رسیدگی به پرونده مالیات برارث جزء ماترک منظور شده و قطعیت یافته از دریافتی زمان انتقال کسر خواهد شد .

ماده ۸۰ - مودیان موضوع این فصل مکلفند اظهارنامه مالیاتی خود را روی نمونه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و در دسترس آنها قرار می گیرد تنظیم و در مورد حق واگذاری محل و نیز مودیان موضوع ماده ۷۴ این قانون تا سی روز پس از انجام معامله و در سایر موارد تا آخر تیرماه سال بعد بانضمام مدارک مربوط به حوزه مالیاتی محل وقوع ملک تسلیم و مالیات متعلق را طبق مقررات پرداخت نمایند .

تبصره ۱ - در مواردی که معاملات موضوع ماده ۵۲ این قانون به موجب اسناد رسمی انجام می گیرد مودی مکلف است قبل از انجام معامله میزان دریافتی و یا درآمد موضوع هریک از مالیاتهای مندرج در ماده ۱۸۷ این قانون را به تفکیک به حوزه مالیاتی ذیربط اعلام دارد این اعلام باستثنای مواردی که موجد تغییر ننموده به منزله انجام تکالیف مقرر در متن این ماده می باشد .

تبصره ۲ - در مواردی که معاملات موضوع این فصل بموجب اسناد رسمی انجام نمی گیرد انتقال گیرنده مکلف است مراتب را ظرف سی روز از تاریخ انجام معامله کتبا به حوزه مالیاتی محل وقوع ملک اطلاع دهد .

فصل دوم - مالیات بر درآمد کشاورزی

ماده ۸۱ - درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل تا پایان سال ۱۳۷۲ از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. دولت مکلف است مطالعات و بررسی‌های لازم را در زمینه کلیه فعالیت‌های کشاورزی و آن رشته از فعالیت‌های مزبور که ادامه معافیت آنها ضرورت داشته باشد معمول و لایحه مربوط را به موقع تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

فصل سوم - مالیات بر درآمد حقوق

ماده ۸۲ - درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته بطور نقد یا غیرنقد تحصیل می‌کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است. تبصره - درآمد حقوقی که در مدت مأموریت خارج از کشور (از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران یا اشخاص مقیم ایران) از منابع ایرانی عاید شخص می‌شود مشمول مالیات بر درآمد حقوق می‌باشد.

ماده ۸۳ - درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر قبل از وضع کسروپس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون. تبصره - درآمد غیرنقدی مشمول مالیات حقوق بشرح زیر تقویم و محاسبه می‌شود.

الف - مسکن با اثاثیه معادل ۲۵ درصد و بدون اثاثیه ۲۰ درصد حقوق و مزایای مستمر نقدی (با استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ این قانون) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ب - اتومبیل اختصاصی با راننده معادل ۱۰ درصد و بدون راننده معادل ۵ درصد حقوق و مزایای مستمر نقدی (با استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده ۹۱ این قانون) در ماه پس از کسر وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می‌شود.

ج - سایر مزایای غیرنقدی معادل قیمت تمام شده برای پرداخت کننده حقوق.

ماده ۸۴ - تامیزان هفتصد و بیست هزار ریال درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از یک یا چند منبع از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

تبصره - میزان معافیت موضوع این ماده در مورد کارکنانی که حقوق آنها توسط وزارتخانهها و سازمانها و موسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و یا از محل اعتبارات دولتی پرداخت می‌گردد در صورت داشتن افراد تحت تکفل به هشتصد و چهل هزار ریال افزایش می‌یابد .

ماده ۸۵ - پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند مالیات متعلق را بر اساس درآمد مشمول مالیات سالانه پس از کسر معافیتهای مقرر در این فصل طبق نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون محاسبه و کسر و ظرف سی روز ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به حوزه مالیاتی محل پرداخت و در ماههای بعد فقط تغییرات را صورت دهند .

ماده ۸۶ - پرداخت‌هائی که از طرف اشخاص غیر از پرداخت کنندگان مقرر، مزد و حقوق اصلی بعمل می‌آید مشمول مالیاتی به نرخ ده درصد می‌باشد .

پرداخت کنندگان این قبیل وجوه مکلفند هنگام هر پرداخت مالیات متعلق را کسر و ظرف سی روز با صورتی حاوی نام و نشانی دریافت کنندگان و میزان آن به حوزه مالیاتی محل پرداخت کنند .

ماده ۸۷ - اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات این قانون مسترد خواهد شد مشروط بر اینکه بعد از انقضای تیرماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیر از حوزه مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد .

حوزه مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست رسیدگیهای لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن حوزه مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولیهای جاری اقدام کند . در صورتی که درخواست کننده بدهی قطعی مالیاتی داشته باشد اضافه پرداختی بحساب بدهی مزبور منظور و مازاد مسترد خواهد شد .

ماده ۸۸ - در مواردی که از اشخاص مقیم خارج که در ایران شعبه یا نمایندگی ندارند حقوق دریافت شود دریافت کنندگان حقوق مکلفند ظرف سی روز از تاریخ دریافت حقوق مالیات متعلق را طبق مقررات این فصل به حوزه مالیاتی محل سکونت خود پرداخت و تا آخر تیرماه سال بعد اظهارنامه مالیاتی مربوط به حقوق دریافتی خود را به حوزه مالیاتی مزبور تسلیم نمایند .

ماده ۸۹ - صدور پروانه خروج از کشور یا تمدید پروانه اقامت و یا اشتغال برای اتباع خارجه با استثنای کسانی که طبق مقررات این قانون از پرداخت مالیات معاف می‌باشند موقوف به ارائه مقاصح حساب مالیاتی است .

ماده ۹۰ - در مواردی که پرداخت کنندگان حقوق مالیات متعلق را در موعد مقرر نپردازند و یا کمتر از میزان واقعی پرداخت نمایند حوزه مالیاتی محل مکلف است مالیات متعلق را بانضمام جرایم موضوع این قانون محاسبه و از پرداخت کنندگان مطالبه نماید . این مالیات قطعی است و در صورتی که ظرف سی روز از تاریخ مطالبه پرداخت نشود از طریق عملیات اجرائی وصول خواهد شد مگر اینکه پرداخت کنندگان حقوق ظرف سی روز از تاریخ مطالبه کتبا اعتراض خود را به حوزه مالیاتی ذیربط تسلیم نمایند در این صورت پرونده به هیات حل اختلاف مالیاتی احاله خواهد شد . رای هیات قطعی و لازم الاجرا است . حکم این ماده نسبت به مضمولان ماده ۸۸ این قانون نیز جاری خواهد بود .

ماده ۹۱ - درآمدهای حقوق بشر از پرداخت مالیات معاف است .

۱- روسا و اعضای ماموریت‌های سیاسی خارجی در ایران و روسا و اعضای هیات‌های نمایندگی فوق‌العاده دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت متبوع خود بشرط معامله متقابل و همچنین روسا و اعضای هیات‌های نمایندگی سازمان ملل متحد و موسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق دریافتی از سازمان و موسسات مزبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلامی ایران نباشند .

۲- روسا و اعضای ماموریت‌های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان موسسات فرهنگی دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دول متبوع خود بشرط معامله متقابل .

۳- کارشناسان خارجی که با موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران از محل کمک‌های بلاعوض فنی و اقتصادی و علمی و فرهنگی دول خارجی و یا موسسات بین‌المللی به ایران اعزام می‌شوند نسبت به حقوق دریافتی آنان از دول متبوع یا موسسات بین‌المللی مذکور .

۴- کارمندان محلی سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها و نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتیکه دارای تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران نباشند بشرط معامله متقابل .

۵- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراثت .

۶- هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل و فوق‌العاده‌های بدی آب و هوا، محرومیت از تسهیلات زندگی، محل خدمت، اشتغال خارج از مرکز، مرزی، شرایط محیط کار، نوبت کاری، کشیک، جذب و همچنین مزایای ارزی و اشتغال مامورین در خارج از کشور .

معافیت‌های مذکور در این بند با استثنای هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل در مواردی که به کارکنان بخش خصوصی مربوط می‌گردد تا سی درصد مقرر یا مزد یا حقوق اصلی از فوق‌العاده‌های مذکور قابل اعمال خواهد بود .

۷- تا میزان ده هزارریال در ماه برای هریک از فوق العاده‌های کسر صندوق و تضمین صاحب جمعان .

۸- مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه‌های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار میگیرد و همچنین سایر مزایای غیر نقدی پرداختی به آنها و یا وجوهی که تحت عنوان ایاب و ذهاب یا تغذیه دریافت می‌دارند .

۹- وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن .

۱۰- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعا تا میزان یکصد هزارریال .

۱۱- خانه‌های سازمانی که با اجازه قانونی یا بموجب آئین نامه‌های خاص در اختیار مأموران کشوری گذارده می‌شود و همچنین مزایای غیر نقدی یا وجوه نقدی که بابت مزایای غیر نقدی به افراد مذکور بموجب قانون و آئین نامه‌های مربوط داده می‌شود .

۱۲- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیما یا بوسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان با ستناد اسناد و مدارک مثبت پرداخت کند .

۱۳- وجوهی که از طرف وزارتخانه‌ها ، موسسات دولتی یا وابسته به دولت ، شرکتهای دولتی و نیز سازمانهایی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است یا از محل اعتبارات دولتی تحت عناوین فوق العاده پرواز و اضافه کار پروازی به خلبانان و گروه عملیاتی و خدماتی پرواز و یا اضافه کار ، حق محرومیت از مطب حق الزحمه کار اضافی ، حق کشیک و آنکال به پزشکان ، دندانپزشکان ، پیراپزشکان ، دامپزشکان و دکترهای داروساز و یا حق التدریس به استادان ، معلمان و مدرسین اعم از تمام وقت یا نیمه وقت پرداخت می‌گردد مشمول مالیات مقطوعی به نرخ ده درصد می‌باشد و به این درآمدها مالیات دیگری تعلق نخواهد گرفت .

۱۴- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی .

ماده ۹۲- تا پنجاه درصد مالیات حقوق حقوق بگیران شاغل در روستاها و همچنین در نقاط محروم و دور افتاده کشور طبق لیست وزارت برنامه و بودجه بخشوده می‌شود . تبصره - بدهی مالیات بر درآمد حقوق کادر نظامی و انتظامی تا تاریخ اجرای این قانون بخشوده می‌شود .

فصل چهارم - مالیات بر درآمد مشاغل

ماده ۹۳- درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا به عناوین

دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل‌های این قانون در ایران تحصیل کند پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون مشمول مالیات بردرآمد مشاغل می‌باشد.

تبصره - درآمد شرکت‌های مدنی (اعم از اختیاری یا قهری) و همچنین درآمد‌های ناشی از فعالیت‌های مضاربه در صورتی که عامل (مضارب) شخص حقیقی باشد تابع مقررات این فصل می‌باشد.

ماده ۹۴ - درآمد مشمول مالیات مودیان موضوع این فصل که دارای دفاتر قانونی هستند عبارتست از کل فروش کالا و خدمات به اضافه سایر درآمد‌های آنان که مشمول مالیات فصول دیگر شناخته نشده پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات مربوط طبق مقررات فصل هزینه‌های قابل قبول و استهلاکات.

ماده ۹۵ - دفاتر قانونی از نظر مالیاتی عبارتست از دفتر روزنامه (اعم از نقدی یا غیرنقدی) و دفتر کل موضوع قانون تجارت و یا دفاتر مخصوصی که وزارت امور اقتصادی و دارایی بعنوان دفتر مشاغل (دفتر درآمد و هزینه) تهیه و در دسترس مودیان قرار میدهد. تبصره ۱ - آئین‌نامه مربوط به نحوه تنظیم و تحریر و نگاهداری دفاتر و حساب اسناد و مدارک توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با نظر خواهی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان حسابرسی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تهیه و پس از تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت اطلاع مودیان منتشر خواهد شد. عدم رعایت مقررات مزبور حسب مورد موجب تعلق جرایم حداکثر تا معادل ده درصد مالیات متعلق و در صورت عدم شمول مالیات یا در صورتیکه ده درصد مالیات متعلق بیش از یکصد هزار ریال نباشد حداکثر تا یکصد هزار ریال یا عدم قبول دفاتر بعنوان دفاتر قانونی طبق آئین‌نامه موضوع این تبصره خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به آن دسته از مودیان که شغل آنها از نظر مالیاتی نوعاً اقتضای استفاده از اوراق مخصوصی از قبیل برگ فروش کالا و خدمات و قبض رسید و حواله انبار و امثال آنها را دارند نمونه‌ها و اوراق مذکور را تهیه و مراتب را در روزنامه رسمی کشور و یا یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار آگهی نماید و مودیان مالیاتی که دفاتر قانونی نگهداری مینمایند باید در معاملات خود و ثبت آنها در دفاتر قانونی از اوراقی که نمونه آنها آگهی شده است از سال بعد از انتشار آگهی استفاده نمایند در غیر این صورت دفاتر آنها برای تشخیص درآمد مشمول مالیات آن سال بِنفع خودشان قابل استناد نخواهد بود.

تبصره ۳ - وزارت امور اقتصادی و دارایی میتواند بنا به تقاضای قبلی مسودی با نمونه دفاتر و وسایل دیگر نگاهداری حساب موافقت نماید.

ماده ۹۶ - اشخاص حقیقی مذکور بشرح ذیل مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی می‌باشند و درآمد آنان از روی دفاتر قانونی تشخیص داده می‌شود.

۱- دارندگان کارت بازرگانی و کلیه واردکنندگان و صادرکنندگان.

۲- صاحبان کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی که برای آنها پروانه تاسیس

و یا بهره‌برداری از وزارت ذیربط صادر شده یا بشود.

۳- صاحبان موسسات ساختمانی و تاسیسات فنی و صنعتی و دفاتر فنی و مهندسی

بسم تعالی

- مشاور و موسسات نقشه‌کشی و نقشه‌برداری و نظارت .
- ۴- صاحبان موسسات حسابرسی و مشاوره‌های .
- ۵- صاحبان هتلها و متلها .
- ۶- صاحبان بیمارستان ، زایشگاه ، آسایشگاه ، تیمارستان و درمانگاهها .
- ۷- بهره‌برداران معادن .
- ۸- صاحبان موسسات حمل و نقل موتوری ، زمینی ، دریائی و هوائی اعم از مسافری و یا باربری .
- ۹- صاحبان مجلات و روزنامه‌ها و موسسات نشر کتاب و موسسات چاپ .
- ۱۰- صاحبان موسسات تعلیم و تربیت که دارای پروانه از یکی از وزارتخانه‌های آموزش و پرورش یا فرهنگ و آموزش عالی می‌باشند .
- ۱۱- صاحبان سینما - تماشاخانه و موسسات فیلمبرداری و دوبلاژ فیلم .
- ۱۲- پزشکان ، دندانپزشکان که دارای مطب هستند و دامپزشکان که به دامپزشکی اشتغال دارند .
- ۱۳- صاحبان آزمایشگاه و لابراتوار و نظایر آنها اعم از طبی و غیرطبی و صاحبان رادیولوژی و فیزیوتراپی و موسسات بهداشتی .
- ۱۴- دلالان و حق‌العمل‌کاران باستثنای عاملین توزیع فرآورده‌های نفتی .
- ۱۵- نمایندگان موسسات تجارتي و صنعتی اعم از داخلی و خارجی .
- ۱۶- صاحبان تعمیرگاههای مجاز و اتوسرویسها .
- ۱۷- صاحبان دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق .
- ۱۸- وکلا ، کارشناسان و مترجمین رسمی دادگستری .
- مودیان مذکور در ردیفهای ۷ تا ۱۸ می‌توانند از دفاتر مشاغل استفاده نمایند .
- تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارائی در صورت تشخیص ضرورت می‌تواند تکلیف نگاهداری دفاتر قانونی روزنامه و کل را به دفاتر قانونی مشاغل تغییر دهد و یا برحسب مقتضیات و نوع فعالیت شغلی اشخاص حقیقی مجاز به نگاهداری دفاتر مشاغل را از نگاهداری دفاتر مذکور معاف نماید ، مکلفین به نگاهداری دفاتر قانونی روزنامه و کل که مجاز به نگاهداری دفاتر مشاغل می‌شوند بعد از نگاهداری دفاتر مشاغل معاف نخواهند شد .
- این موارد تا آخر دیماه هر سال از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی در روزنامه رسمی و یکی از جراید کثیرالانتشار آگهی خواهد شد و اشخاص موضوع آگهی از سال بعد از سال انتشار مکلف به اجرای آن می‌باشند .
- تبصره ۲- منظور از صاحبان مذکور در این ماده اشخاصی است که بهره‌برداری از

موسسات بحساب آنان انجام می شود .

تبصره ۳ - مشمولان این ماده که در محل شغل خود دارای فعالیت‌های شغلی دیگر موضوع این فصل می باشند مکلفند فعالیت‌های شغلی مربوط را در دفاتر قانونی خود ثبت نمایند .

ماده ۹۷ - در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مودی از طریق علی‌الراس تشخیص خواهد شد .

۱- در صورتی که تا موعد مقرر تراز نامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان حسب مورد تسلیم نشده باشد .

۲ - در صورتی که مودی به درخواست کتبی مأمور تشخیص مربوطه از ارائه دفاتر و یامدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید (منظور از محل کار در مورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آنها می باشد مگر اینکه مودی قبلاً مرکز عملیات خود را برای ارائه دفاتر و اسناد و مدارک کتبا به حوزه مالیاتی مربوط اعلام نموده باشد) .
در اجرای این بند هرگاه مودی از ارائه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه‌های قابل قبول خودداری می‌شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی‌الراس تعیین خواهد شد .

۳ - در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات بنظر ممیز و تایید سرممیز مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا بعلمت عدم رعایت موازین قانونی و آئین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتبا به مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیاتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب وزیر امور اقتصادی و دارائی احاله گردد . مودی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ با مراجعه به هیات مزبور نسبت به رفع اشکال رسیدگی و ادای توضیح کتبی در مورد نحوه رعایت موازین قانونی و آئین نامه حسب مورد اقدام نماید و در هر حال هیات مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق نظر خود را با توجیهات و دلایل لازم و کافی به حوزه مالیاتی اعلام نماید تا براساس آن اقدام گردد . نظر هیات با اکثریت منطاب اعتبار است و نظر عضوی که در اقلیت قرار گیرد باید در صورت جلسه درج گردد . در مواردی که هیات نظر حوزه مالیاتی را در مورد غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر مودی مردود اعلام می کند باید مراتب رابه دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید .
تبصره - در اجرای بند ۳ این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده ۱۵۶ این قانون اضافه می شود .

ماده ۹۸ - در موارد تشخیص علی‌الراس مأمور تشخیص باید پس از تحقیقات

و بررسی‌های لازم و کسب اطلاعات مورد نیاز از مراجع مختلف اعم از دولتی یا غیردولتی ابتدا قرینه و یا قرائن مذکور در این قانون را که متناسب با وضعیت و موضوع فعالیت مودی باشد انتخاب و دلایل انتخاب نوع قرینه یا قرائن و رقم آنها را با توجیه کافی در گزارش رسیدگی قید نماید و سپس با اعمال ضریب یا ضرائب مقرر در قرینه یا قرائن انتخابی درآمد مشمول مالیات مودی را تعیین نماید. در صورتی که به چند قرینه اعمال ضریب شود معدلی که از نتایج اعمال ضریب بدست می‌آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود.

تبصره - در موارد رد دفاتر قانونی هرگاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مودی وجود داشته باشد حوزه مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر حسب مورد تعیین نماید، در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت‌های مکتوم که مستند به دلایل و قرائن کافی باشد درآمد مشمول مالیات آن فعالیت‌ها مواره از طریق علی‌الراس تشخیص و به درآمد مشمول مالیات مشخص شده قبلی افزوده و ماخذ مطالبه مالیات واقع خواهد شد.

ماده ۹۹ - درآمد مشمول مالیات در مورد عملیات پیمانکاری نسبت به هر نوع کار ساختمانی (باستثنای عملیات حفاری چاه‌های عمیق) و تاسیسات فنی و تاسیساتی در موارد علی‌الراس عبارتست از ده درصد دریافتی سالانه.

تبصره - قراردادهای پیمانکاری موضوع ماده ۷۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن که پیشنهاد آنها قبل از تاریخ اجرای این قانون می‌باشد از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات و نیز پرداخت چهار درصد مالیات مقطوع کماکان مشمول مقررات قانون فوق‌الذکر خواهند بود.

ماده ۱۰۰ - مودبان موضوع ماده ۹۶ این قانون و همچنین آندسته از صاحبان مشاغل که بدون الزام به نگهداری دفاتر قانونی، اقدام به نگهداری دفاتر قانونی مینمایند مکلفند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در یکسال مالیاتی برای هر واحد شغلی و برای هر محل جداگانه طبق نمونه‌ای که وسیله وزارت امور اقتصاد و دارائی تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر تیرماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون پرداخت نمایند.

تبصره ۱ - در مورد کارگاهها و واحدهای تولیدی که نوع فعالیت آنان ایجاد دفتر یا فروشگاه در یک یا چند محل دیگر را اقتضاء نماید مودی مکلف است کلیه درآمدهای حاصل از فعالیت‌های خود را طی یک اظهارنامه به حوزه مالیاتی محل وقوع کارگاه یا واحد تولیدی تسلیم نماید. تبصره ۲ - در مورد مشمولین این ماده که دارای محل ثابت برای شغل خود نمی‌باشند محل سکونت آنها از لحاظ تسلیم اظهارنامه محل شغل تلقی می‌گردد.

۴۶
تعالیه

- تبصره ۳ - در شرکت های مدنی تسلیم اظهارنامه توسط یکی از شرکاء موجب اسقاط تکلیف سایر شرکاء خواهد بود .
- تبصره ۴ - اظهارنامه مالیاتی مودیانی که دفتر روزنامه وکل نگهداری می نمایند شامل ترازنامه و حساب سود و زیان و در مورد اشخاصی که دفتر مشاغل نگهداری می نمایند شامل حساب درآمد و هزینه و سود و زیان حاصل از آن می باشد .
- تبصره ۵ - سایر مشمولان این فصل مکلفند اظهارنامه مالیاتی هر سال خود را تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل فعالیت خود تسلیم نمایند .
- ممیز مالیاتی پرونده مودیان مذکور اعم از اینکه اظهارنامه به موقع تسلیم و یا از تسلیم آن خودداری نموده اند با تحقیقات و کسب اطلاعات لازم مورد رسیدگی قرار میدهد و درآمد مشمول مالیات مودی را طی گزارشی تعیین و پرونده را به ضمیمه گزارش نزد سرممیز مربوط ارسال می نماید .
- سرممیز مکلف است بررسیهای لازم را معمول و بشرح زیر اقدام نماید .
- ۱- در صورتی که نظر ممیز تایید اظهارنامه مالیاتی باشد و این نظر مورد تأیید سرممیز قرار گیرد و یا نظر سرممیز مبنی بر تأیید اظهارنامه باشد درآمد مشمول مالیات مندرج در اظهارنامه قطعی بوده و ممیز مالیاتی مکلف است نسبت به صدور برگ قطعی اقدام نماید .
- ۲- در صورتی که اظهارنامه به موقع تسلیم نشده و یا درآمد مشمول مالیات در آن درج نگردیده و یا درآمد مشمول مالیات مندرج در آن مورد تأیید ممیز و یا سرممیز واقع نشده باشد بشرح زیر اقدام می گردد .
- الف - در صورتی که مودی اظهارنامه مالیاتی تسلیم ننموده باشد پرونده را با اظهار نظر نزد ممیز مالیاتی اعاده دهد و ممیز مکلف است بر اساس نظر سرممیز برگ تشخیص صادر و چنانچه با آن موافق باشد امضاء و در غیر این صورت برای امضاء نزد سرممیز ارسال دارد .
- ب - در صورتی که مودی اظهارنامه داده باشد سرممیز مکلف است میزان درآمد مشمول مالیات تعیین شده را به اتحادیه صنف مربوط در صورت وجود در محل اعلام و نظر اتحادیه را استعلام نماید چنانچه درآمد تعیین شده از طرف اتحادیه با درآمد تعیین شده توسط سرممیز بیش از ۲۰ درصد اختلاف نداشته باشد برگ تشخیص بر اساس نظر اتحادیه حسب مورد توسط ممیز یا سرممیز صادر خواهد شد ، چنانچه اختلاف مزبور از ۲۰ درصد بیشتر باشد و یا اتحادیه ظرف مهلت یکماه پاسخ ندهد برگ تشخیص بر اساس نظر سرممیز صادر خواهد شد .
- ۶ - وزارت امور اقتصادی و دارائی می تواند در مورد بعضی از منابع این فصل در هر سال و در نقاطی که مقتضی بدانند درآمد مشمول مالیات تمام یا برخی از مودیان یک صنف را با نظر اتحادیه مربوط تعیین و مالیات متعلقه را که قطعی خواهد بود وصول نماید و در مواردی که

۴۷
بسم الله تعالی

معلوم شود از اول یکسال مالیاتی یا در اثناء آن مودی ترک کسب نموده و یا به عللی خارج از اختیار وی قادر به انجام کار نبوده است و این امر مورد تأیید هیات حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد درآمد مشمول مالیات به نسبت مدت اشتغال محاسبه و مالیات متعلقه وصول خواهد شد .

تبصره ۷- آن دسته از مودیان غیر مشمول ماده ۹۶ این قانون که دفاتر قانونی نگهداری و اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان خود را به موقع تسلیم نموده باشند درآمد مشمول مالیات آنها از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص میگردد لیکن در صورت رد دفاتر حوزه مالیاتی مکلف است طبق مقررات مربوط مندرج در تبصره ۵ فوق اقدام نماید .
ماده ۱۰۱- تا میزان سیصد هزار ریال از درآمد سالانه مشمول مالیات این فصل از یک یا چند منبع از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن طبق نرخهای مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون مشمول مالیات خواهد بود . در صورتی که مودی دارای همسر یا اولاد باشد مبلغ مذکور به ششصد هزار ریال افزایش می یابد .

تبصره - در شرکت های مدنی در صورتی که تعداد شرکا بیش از دونفر نباشند هر یک از شرکا با رعایت تجرد و پاداشتن همسر و یا اولاد از معافیت مربوط استفاده می نماید و هرگاه شرکا بیش از دونفر باشند میزان معافیت از یک میلیون و دویست هزار ریال تجاوز نخواهد کرد و مبلغ معافیت بطور مساوی بین شرکا تقسیم و باقیمانده سهم هر شریک جداگانه مشمول مالیات خواهد بود .

ماده ۱۰۲- در مضاربه عامل (مضارب) مکلف است در موقع تسلیم اظهارنامه علاوه بر پرداخت مالیات خود مالیات درآمد سهم صاحب سرمایه را بدون رعایت معافیت ماده (۱۰۱) این قانون کسر و بعنوان مالیات علی الحساب صاحب سرمایه به حساب مالیاتی واریز و رسید آنرا به حوزه مالیاتی ذیربط و صاحب سرمایه ارائه نماید .
تبصره - در صورتی که صاحب سرمایه بانک باشد تکلیف کسر مالیات صاحب سرمایه از عامل یا مضارب ساقط است .

ماده ۱۰۳- وکلاء دادگستری و کسانی که در محاکم اختصاصی وکالت می کنند مکلفند در وکالتنامه های خود رقم حق الوکاله ها را قید نمایند و معادل پنج درصد آن بابت علی الحساب مالیاتی روی وکالتنامه تمبر الصاق و ابطال نمایند که در هر حال مبلغ تمبر حسب مورد نباید کمتر از میزان مقرر در زیر باشد .

الف - در دعاوی و اموری که خواسته آنها مالی است پنج درصد حق الوکاله مقرر در تعرفه برای هر مرحله .

ب - در مواردی که موضوع وکالت مالی نباشد یا تعیین بهای خواسته قانوناً لازم نیست و همچنین در دعاوی کیفری که تعیین حق الوکاله بنظر دادگاه است پنج درصد حداقل

۲۸
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حق الوکاله مقرر در آئین نامه حق الوکاله برای هر مرحله .

ج - در دعاوی کیفری نسبت به مورد ادعای خصوصی که مالی باشد بر طبق مفاد حکم بند الف این ماده .

د - در مورد دعاوی و اختلافات مالی که در مراجع اختصاصی غیر قضایی رسیدگی و حل و فصل میشود و برای حق الوکاله آنها تعرفه خاصی مقرر نشده است از قبیل اختلافات مالیاتی و عوارض توسعه معابر شهرداری و نظایر آنها میزان حق الوکاله صرفاً از لحاظ مالیاتی بشرح زیر .

تایک میلیون ریال مابه الاختلاف ، پنج درصد تا سه میلیون ریال مابه الاختلاف ، چهار درصد نسبت به مازاد یک میلیون ریال از سه میلیون ریال مابه الاختلاف به بالا سه درصد نسبت به مازاد سه میلیون ریال منظور می شود و معادل پنج درصد آن تمبر باطل خواهد شد .

مفاد این بند درباره اشخاصی که وکالتا در مراجع مذکور در این بند اقدام می نمایند (ولو اینکه وکیل دادگستری نباشند) نیز جاری است جز در مورد کارمندان مودی یا پدر - مادر - برادر - خواهر - پسر - دختر - نواده و همسر مودی .

تبصره ۱ - در هر مورد که طبق مفاد این ماده عمل نشده باشد وکالت وکیل با رعایت مقررات قانون آئین دادرسی مدنی در هیچیک از دادگاهها و مراجع مزبور قابل قبول نخواهد بود مگر در مورد وکالتهای مرجوعه از طرف وزارتخانهها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی و شهرداریها و موسسات وابسته به دولت و شهرداریها که محتاج به ابطال تمبر روی وکالتنامه نمی باشند .

تبصره ۲ - وزارتخانهها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی و شهرداریها و موسسات وابسته به دولت و شهرداریها مکلفند از جوهی که بابت حق الوکاله به وکلای پرداخت میکنند پنج درصد آنرا کسر و بابت علی الحساب مالیاتی وکیل ظرف ده روز به حوزه مالیاتی محل پرداخت نمایند .

تبصره ۳ - در صورتی که پس از ابطال تمبر تعقیب دعوی به وکیل دیگری واگذار شود وکیل جدید مکلف به ابطال تمبر روی وکالتنامه مربوط نخواهد بود .

تبصره ۴ - در مواردی که دادگاهها حق الوکاله یا خسارت حق الوکاله را بیشتر یا کمتر از مبلغی که مآخذ ابطال تمبر روی وکالتنامه قرار گرفته است تعیین نمایند مدیران دفاتر دادگاهها مکلفند میزان مورد حکم قطعی را به حوزه مالیاتی مربوط اطلاع دهند تا مابهالتفاوت مورد محاسبه قرار گیرد .

ماده ۱۵۴ - وزارتخانهها ، موسسات دولتی ، شهرداریها ، موسسات وابسته به دولت و شهرداریها و کلیه اشخاص حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی و اشخاص حقیقی که طبق مقررات این قانون مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی روزنامه وکل میباشند مکلفند

در هر مورد که بابت حق الزحمه پزشکی، هزینه‌های بیمارستانی و آزمایشگاهی و رادیولوژی، داوری، مشاوره، کارشناسی، حسابرسی، خدمات مالی و اداری، نویسندگی، تالیف و تصنیف، آهنگسازی، نوازندگی و هنرپیشگی و خوانندگی، نقاشی و دلالتی و حق العمل کاری، کارمزد غیربانکی، امور مربوط به نظافت اماکن و ابنیه، اجاره ماشین‌آلات اداری و محاسباتی، کلیه خدمات کامپیوتری، اجاره هر نوع ماشین‌آلات و کارخانجات و سردخانه‌ها، نگاهداری و تعمیر آسانسور و شفاژ و تهویه مطبوع، هر نوع کار ساختمانی و تاسیسات فنی و تاسیساتی، تهیه طرح ساختمانها و تاسیسات، نقشه‌کشی، نقشه‌برداری، نظارت و محاسبات فنی، قراردادهای حمل و نقل و جوهی که بابت حق نمایش فیلم به‌عنوان پرداخت می‌کنند پنج درصد آنرا بعنوان علی‌الحساب مالیات مودی (دریافت کنندگان وجوه) کسر و ظرف سی روز به حساب تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی واریز و رسید آنرا به مودی تسلیم نمایند و همچنین ظرف همین مدت مشخصات دریافت‌کنندگان را با ذکر نام و نشانی آنها به حوزه مالیاتی ذریبط ارسال دارند.

تبصره ۱ - در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آنرا به دفتر ممیزی حوزه مالیاتی محل با اخذ رسید تسلیم نماید.

تبصره ۲ - در مواردی که منابع درآمد مذکور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات بشرط استعلام قبلی و کسب نظر امور اقتصادی و دارایی محل منتفی است.

تبصره ۳ - در مواردی که وجوه مذکور در این ماده در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع و با وسیله مراجع اجرائی وصول و ایصال میگردد تودیع کننده مکلف به کسر مالیات نخواهد بود و انجام تکالیف مقرر در این ماده بعهدہ متصدیان خواهد بود که دستور پرداخت وجوه مذکور صادر می‌کنند.

تبصره ۴ - در مورد قراردادهای بیمه‌نکاری موضوع ماده ۷۶ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن که پیشنهاد آنها قبل از تاریخ اجرای این قانون باشد کارفرما مکلف است طبق مقررات ماده مذکور عمل نماید.

فصل پنجم - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

ماده ۱۰۵ - جمع درآمد شرکتها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج تحصیل شود پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون به ترتیب زیر مشمول مالیات خواهد بود.

الف - در مورد شرکت‌هایی که تمام سرمایه آن بطور مستقیم یا با واسطه متعلق به دولت یا شهرداریها می‌باشد از مآخذ کل درآمد، مشمول مالیات با رعایت معافیت‌های کشاورزی و بدون رعایت سایر معافیت‌های مقرر در این قانون بشرح مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون و در صورتیکه قسمتی از سرمایه آنها بطور مستقیم یا با واسطه متعلق به دولت و یا شهرداری است حکم این بند نسبت به درآمد سهم دولت یا شهرداریها جاری خواهد بود و نسبت به بقیه درآمد مشمول مالیات، مقررات بند "د" این ماده اجرا خواهد شد. در مواردی که سرمایه‌گذاری دولت یا شهرداریها بوسیله سهامداران متعدد صورت می‌گیرد نرخ مزبور نسبت به سهم دولتی یا شهرداری هر یک از سهامداران مذکور بطور جداگانه اعمال می‌شود.

ب - در مورد اشخاص حقوقی ایرانی غیر تجاری که بمنظور تقسیم سود تاسیس نشده‌اند در صورتی که دارای فعالیت انتفاعی باشند و در جمع فعالیت‌های خود سود داشته باشند این سود درآمد مشمول مالیات محسوب و به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون مشمول مالیات خواهد بود.

ج - در مورد اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران (با استثنای مشمولان ماده ۱۱۳ این قانون) از مآخذ کل درآمد مشمول مالیاتی که از بهره‌برداری سرمایه در ایران یا از فعالیت‌هایی که مستقیماً یا وسیله نمایندگی از قبیل شعبه، نماینده، کارگزار و امثال آن در ایران انجام می‌دهند و یا از واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود یا دادن تعلیمات و کمک‌های فنی از ایران تحصیل می‌کنند به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون.

د - جمع درآمد مشمول مالیات سایر اشخاص حقوقی پس از کسر مالیات به نرخ ده درصد که بعنوان مالیات شرکت محاسبه و وصول خواهد شد بشرح زیر مشمول مالیات است.

۱- در مورد شرکتهای سهامی و مختلط سهامی.

الف - نسبت به سهام بی‌نام کلاً به نرخ ماده ۱۳۱ این قانون.

ب - نسبت به سهام بانام و سهم شرکاء ضامن یا توجه به سهم هر یک از سهامداران و سهم الشرکه شرکاء ضامن به نرخ ماده ۱۳۱ این قانون.

عدم تسلیم صورت‌صاحبان سهام بانام و شرکاء ضامن قبل از صدور برگ تشخیص موجب احتساب مالیات آنها مطابق بند "الف" خواهد شد. چنانچه قبل از قطعیت مالیات طبق مقررات این قانون فهرست مزبور به حوزه مالیاتی ذیربط تسلیم گردد مالیات هر یک از صاحبان سهام و شرکاء ضامن طبق مقررات مربوطه محاسبه می‌گردد و در این صورت به اخذ جرمیهای معادل پنج درصد مالیات شرکت اکتفا خواهد شد.

۲ - در مورد سایر اشخاص حقوقی به‌نسبتی از سود مشمول مالیات که طبق اساسنامه

۴۱
تعالیه

یا شرکتنامه شخص حقوقی به هریک از صاحبان سرمایه یا اعضاء شخص حقوقی تعلق میگیرد
به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون .

تبصره ۱ - درموقع احتساب مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی اعم از ایرانی یا
خارجی مالیاتهایی که قبلاً پرداخت شده و همچنین مالیاتی که اشخاص حقوقی دیگر
بابت سود سهام یا سهم شرکتها پرداختی به آنها پرداخت نموده اند از مالیات متعلق
کسر خواهد شد و اضافه پرداختی از این بابت قابل استرداد می باشد .

تبصره ۲ - سود سهام یا سهم شرکتها اگر بصورت غیر نقدی از اموال یا موجودی کالای
شرکت تحویل یا تخصیص داده شود از لحاظ پرداخت مالیات باید بهای آن به قیمت روز
تحویل یا تخصیص محاسبه شود .

تبصره ۳ - از مودیان موضوع جزء ۱ بند ۱ این ماده که مالیات آنها بشرح مقررات
این قانون وصول شده یا میشود پس از تقسیم یا انتقال سود سهام و سود تقسیم نشده
و اندوخته به حساب سرمایه یا سود و زیان وجه دیگری بابت مالیات بردرآمد مطالبه
نخواهد شد .

تبصره ۴ - منظور از جمع درآمد مذکور در این ماده عبارتست از مانده درآمد ناشی
از فعالیتهای موضوع منابع مختلف مشمول مالیات پس از کسر زیانهای حاصل از منابع
غیر معاف .

تبصره ۵ - در محاسبه مالیات شرکتها و اتحادیههای تعاونی ذخایر موضوع بندهای
۱ و ۲ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی از درآمد مشمول مالیات کسر خواهد شد .
ماده ۱۰۶ - درآمد مشمول مالیات در مورد اشخاص حقوقی (باستثنای درآمدهائی
که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است) از طریق
رسیدگی به دفاتر قانونی بر طبق مقررات مواد ۹۴ و ۹۵ این قانون و در موارد مذکور در
ماده ۹۲ این قانون بطور علی الراس تشخیص می گردد .
ماده ۱۰۷ - درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج
از ایران به ترتیب زیر تشخیص می گردد .

الف - درآمد مشمول مالیات در مورد اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم
خارج از ایران بابت واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود و دادن تعلیمات و کمکهای فنی
و واگذاری فیلمهای سینمایی (که بعنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها
می شود) بطور علی الراس تشخیص میگردد و عبارتست از ۲۰ تا ۹۰ درصد مجموع
وجوهی که ظرف یک سال مالیاتی عاید آنها می شود طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد
وزارت امور اقتصادی و دارائی بتصویب هیات وزیران خواهد رسید .

پرداخت کنندگان وجوه مزبور مکلفند در هر پرداخت مالیات متعلق را با توجه به

مبالغی که از اول سال تا آن تاریخ پرداخت نمودهاند کسر و ظرف مدت ده روز به اداره امور اقتصادی و دارائی محل اقامت خود پرداخت نمایند در غیر این صورت با دریافت کنندگان متضامنا مسوول پرداخت اصل مالیات و متعلقات آن خواهند بود .

در مورد تعلیمات و کمک‌های فنی در صورتی که پرداخت‌کننده وزارتخانه یا موسسه دولتی باشد وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند ضریب درآمد مشمول مالیات را به پیشنهاد وزارتخانه یا موسسه دولتی مربوط کمتر از ۲۰ درصد تعیین نماید .

ب - درآمد مشمول مالیات در مورد بهره‌برداری از سرمایه یا سایر فعالیت‌هایی که اشخاص و موسسات مزبور بوسیله نمایندگی از قبیل شعبه ، نماینده ، کارگزار و امثال آنها در ایران انجام میدهند از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی تشخیص می‌گردد . اینگونه مودیان مکلف به نگاهداری حساب جداگانه و ثبت آن در دفاتر قانونی بوده و برای محاسبه هزینه‌های عادی و اداری فقط هزینه‌هایی که مربوط به عملیات آنها در ایران است قابل قبول خواهد بود . (نمایندگان اشخاص و موسسات خارجی در ایران نسبت به درآمدهایی که به هر عنوان به حساب خود تحصیل می‌کنند طبق مقررات مربوط این قانون مشمول مالیات می‌باشند) .

ماده ۱۰۸ - اندوخته‌هایی که مالیات آن پرداخت نشده در صورت تقسیم یا انتقال آن به حساب سرمایه یا سود و زیان به درآمد مشمول مالیات سال تقسیم یا انتقال اضافه می‌شود این حکم شامل اندوخته‌های سود ناشی از فعالیت‌های معاف موسسه در دوران معافیت و اندوخته‌های موضوع ماده ۱۳۸ این قانون پس از احراز شرایط مربوط نخواهد بود .

ماده ۱۰۹ - درآمد مشمول مالیات در مورد موسسات بیمه ایرانی عبارتست از .

- ۱- ذخایر فنی در آخر سال مالی قبل .
- ۲- حق بیمه دریافتی در معاملات بیمه مستقیم پس از کسر برگشتی‌ها و تخفیف‌ها .
- ۳- حق بیمه بیمه‌های اتکائی و صولی پس از کسر برگشتی‌ها .
- ۴- کارمزد و مشارکت در سود معاملات بیمه‌های اتکائی و گذاری .
- ۵- بهره‌سپرده‌های بیمه بیمه‌گراتکائی نزد بیمه‌گر و گذارکننده .
- ۶- سهم بیمه‌گران اتکائی بابت خسارت پرداختی بیمه‌های غیر زندگی و بازخرید و سرمایه و مستمری‌های بیمه‌های زندگی .
- ۷- سایر درآمدها

پس از کسر .

- ۱- هزینه تمیر قراردادهای بیمه .
- ۲- هزینه‌های پزشکی بیمه‌های زندگی
- ۳- کارمزدهای پرداختی از بابت معاملات بیمه مستقیم .

- ۴- حق بیمه‌های اتکائی واگذاری .
 - ۵- سهم صندوق تامین خسارتهای بدنی از حق بیمه اجباری مسوولیت مدنی دارندگان وسائل نقلیه موتوری زمینی درمقابل شخص ثالث .
 - ۶- مبالغ پرداختی ازبابت بازخرید و سرمایه و مستمری‌های بیمه زندگی و خسارت پرداختی ازبابت بیمه‌های غیرزندگی .
 - ۷- سهم مشارکت بیمه‌گزاران درمنافع .
 - ۸- کارمزدها و سهم مشارکت بیمه‌گران در سودمعاملات بیمه‌های اتکائی قبولی .
 - ۹- بهره متعلق به سپرده‌های بیمه‌های اتکائی واگذاری .
 - ۱۰- ذخائر فنی درآخرسال مالی .
 - ۱۱- سایر هزینه‌ها و استهلاکات قابل قبول .
- تبصره ۱- انواع ذخایر فنی موسسات بیمه (اندوخته‌های فنی موضوع ماده ۶۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری) برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها به موجب آئین نامنای خواهد بود که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از موافقت شورای عالی بیمه به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی خواهد رسید .
- تبصره ۲- انواع ذخایر فنی بیمه مرکزی ایران برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها از طرف مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد شد .
- تبصره ۳- در معاملات بیمه مستقیم حق بیمه و کارمزدها و تخفیف حق بیمه و سهم مشارکت بیمه‌گزاران در منافع و نحوه احتساب آنها با رعایت مقررات تعیین شده از طرف شورای عالی بیمه خواهد بود . کلیه ارقام مزبور با استثنای کارمزد باید در قرارداد بیمه ذکر شده باشد .
- تبصره ۴- ارقام مربوط به معاملات بیمه‌های اتکائی اعم از قبولی یا واگذاری براساس شرایط قراردادهای و یا توافق‌های موسسات بیمه ذیربط خواهد بود .
- تبصره ۵- موسسات بیمه خارجی که با قبول بیمه اتکائی از موسسات بیمه ایرانی تحصیل درآمد می نمایند مشمول مالیاتی به نرخ دو درصد حق بیمه دریافتی و سود حاصل از سپرده مربوط در ایران می باشند ، در صورتی که موسسات بیمه ایرانی در کشور متبوع موسسه بیمه‌گر اتکائی دارای فعالیت بیمه بوده و از پرداخت مالیات بر معاملات اتکائی معاف باشند موسسه مزبور نیز از پرداخت مالیات دولت ایران معاف خواهد شد .
- موسسات بیمه ایرانی مکلفند در موقع تخصیص حق بیمه بنام بیمه‌گر اتکائی خارجی مشمول مالیات موضوع این تبصره دو درصد آنرا به عنوان مالیات بیمه‌گر اتکائی کسر نمایند و وجوه کسر شده در هر ماه را منتهی ظرف سی روز به ضمیمه صورتی حاوی مشخصات بیمه‌گر اتکائی و حق بیمه متعلق به حوزه مالیاتی مربوط ارسال و وجه مزبور را به حساب مالیاتی پرداخت نمایند .

ماده ۱۱۰ - اشخاص حقوقی مکلفند اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر قانونی خود را حداکثر تا چهار ماه پس از سال مالیاتی همراه با فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سهم شرکت یا تعداد سهام و نشانی هریک از آنها را به حوزه‌ای که اقامتگاه شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند پس از تسلیم اولین فهرست مزبور تسلیم فهرست تغییرات در سنوات بعد کافی خواهد بود. محل تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران که در ایران دارای اقامتگاه یا نمایندگی نمی‌باشند تهران است.

حکم این ماده در مورد کارخانه‌داران و اشخاص حقوقی در دوران معافیت نیز جاری خواهد بود.

در صورتی که اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیم شده در موعد مقرر طبق اساسنامه از حیث تعداد امضاهای مجاز و مهرنقص داشته باشد ممیز مالیاتی باید کتبا به مودی اعلام نماید که ظرف ۲۰ روز نسبت به رفع نقص اقدام کند عدم اقدام مودی در مهلت مقرر موجب تشخیص علی‌الراس خواهد بود.

تبصره ۱ - شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد سرمایه آنها متعلق به وزارتخانه‌ها یا شرکتهای دولتی یا موسسات وابسته به دولت می‌باشد و همچنین شرکت‌هایی که موقتاً توسط مدیران دولتی اداره می‌شوند مکلفند ترازنامه و حساب سود و زیان مصوب مجمع عمومی متکی به دفاتر قانونی خود را در مهلت مقرر در این ماده به حوزه مالیاتی اقامتگاه قانونی خود تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. مهلت مذکور با ارائه دلایلی که مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارایی باشد حداکثر تا ششماه قابل تمدید است. در صورتی که دفاتر و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکتهای مزبور مورد رسیدگی موسسات حسابرسی دولتی قرار گرفته باشد پس از تصویب مجمع عمومی یا مراجع صلاحیت‌دار شرکت از لحاظ مالیاتی محتاج رسیدگی مجدد نخواهد بود.

تبصره ۲ - اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصل‌های مربوط پیش بینی شده است نیستند.

ماده ۱۱۱ - در مورد بیمه‌نگاری اعم از اینکه توسط شخص حقیقی یا حقوقی انجام شود درآمد مشمول مالیات نسبت به عملیات تاسیسات فنی و تاسیساتی، بیمه‌نگاری حمل و نقل، تهیه طرح ساختمان‌ها و تاسیسات، نقشه‌کشی، نقشه‌برداری، نظارت و محاسبات فنی در صورت تشخیص علی‌الراس و نسبت به بیمه‌نگاری هر نوع کار ساختمانی با استثنای عملیات حفاری چاه‌های عمیق مادام که حسابرسی مذکور در ماده ۱۱۲ این قانون آماده و از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلان نشده است در تمام موارد

عبارتست از ده درصد دریافتی سالانه .

تبصره ۱ - پس از اعلان حسابرسی مزبور درآمد مشمول مالیات پیمانکاران کارهای ساختمانی (باستثنای عملیات حفاری چاههای عمیق) مذکور در این ماده نیز در موارد تشخیص علی‌الراس عبارت از ده درصد دریافتی سالانه خواهد بود .

تبصره ۲ - در مورد پیمانکاران دست دوم نسبت درآمد مشمول مالیات عبارتست از ۸ درصد دریافتی سالانه آنان .

تبصره ۳ - پیمان‌هائی که پیشنهاد آنها قبل از تصویب این قانون تسلیم گردیده تابع احکام مالیاتی زمان پیشنهاد خواهد بود .

تبصره ۴ - در مورد عملیات پیمانکاری که توسط اشخاص خارجی انجام میشود در صورتیکه کارفرما وزارتخانه‌ها و موسسات و شرکتهای دولتی یا شهرداریها باشند آن قسمت از مبلغ قرارداد که بمصرف خرید لوازم و تجهیزات از خارج از کشور میرسد از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود .

ماده ۱۱۲ - وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است به منظور سهولت تشخیص درآمد مشمول مالیات پیمانکاری حسابرسی فنی خود را ظرف پنج سال تجهیز و تکمیل نماید .

ماده ۱۱۳ - مالیات موسسات کشتیرانی و هواپیمائی خارجی بابت کرایه مسافرو حمل کالا و امثال آنها از ایران بطور مقطوع عبارتست از پنج درصد کلیه وجوهی که از این بابت عاید آنها خواهد شد اعم از اینکه وجوه مزبور در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت شود . نمایندگان یا شعب موسسات مذکور در ایران موظفند تا بیستم هر ماه صورت وجوه دریافتی ماه قبل را به حوزه مالیاتی محل تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند موسسات مذکور از بابت اینگونه درآمدها مشمول مالیات دیگری بعنوان مالیات بر درآمد نخواهند بود . هرگاه شعب یا نمایندگانهای مذکور صورت‌های مقرر را به موقع تسلیم نکنند یا صورت ارسالی آنها مطابق واقع نباشد در اینصورت مالیات متعلق بر اساس تعداد مسافر و حجم محمولات علی‌الراس تشخیص خواهد شد .

تبصره - در مواردی که مالیات متعلق بر درآمد موسسات کشتیرانی و هواپیمائی ایرانی در کشورهای دیگر بیش از ۵٪ کرایه دریافتی باشد با اعلام سازمان ذیربط ایرانی ، وزارت امور اقتصادی و دارائی موظف است مالیات شرکتهای کشتیرانی و هواپیمائی تابع کشورهای فوق را معادل نرخ مالیاتی آنها افزایش دهد .

ماده ۱۱۴ - آخرین مدیر یا مدیران شخص حقوقی مشترکا موظفند قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی یا سایر ارکان صلاحیت دار که برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال شخص حقوقی دعوت شده است اظهارنامه‌ای حاوی صورت دارائی و بدهی شخص حقوقی در تاریخ دعوت روی نمونه‌ای که بدین منظور از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می‌گردد تنظیم و به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند اظهارنامه‌ای که حداقل حاوی امضا یا امضاهای مجاز و حسب مورد مهر موسسه بر طبق اساسنامه شخص حقوقی باشد برای حوزه مالیاتی معتبر خواهد بود .

ماده ۱۱۵ - ماخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می شوند ارزش دارائی شخص حقوقی است منهای بدهی ها و سرمایه پرداخت شده و ذخیره هائی که مالیات آن قبلاً پرداخت گردیده است .

تبصره - ارزش دارائی شخص حقوقی نسبت به آنچه قبلاً فروش رفته براساس بهای فروش و نسبت به بقیه براساس بهای روز انحلال تعیین می شود .

ماده ۱۱۶ - مدیران تصفیه مکلفند ظرف ششماه از تاریخ انحلال (تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکتها) اظهارنامه مالیاتی مربوط به آخرین دوره عملیات شخص حقوقی را براساس ماده ۱۱۵ این قانون تنظیم و به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را طبق نرخ مربوط برحسب نوع شخص حقوقی قبل از انحلال پرداخت نمایند .

ماده ۱۱۷ - ممیز مالیاتی مکلف است برابر مقررات این قانون به اظهارنامه مربوط به آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی خارج از نوبت رسیدگی نموده و در صورتیکه به مندرجات آن اعتراض داشته باشد حداکثر ظرف یکسال از تاریخ تسلیم اظهارنامه ، مالیات متعلق را به موجب برگ تشخیص تعیین و ابلاغ نماید وگرنه مالیات متعلق به اظهارنامه تسلیمی به وسیله مدیران تصفیه قطعی تلقی می گردد . در صورتیکه بعدا معلوم گردد اقلامی از دارائی شخص حقوقی در اظهارنامه ذکر نشده است نسبت به آن قسمت که در اظهارنامه قید نشده در مهلت مقرر در تبصره ماده ۱۱۸ این قانون ، مالیات مطالبه خواهد شد .

ماده ۱۱۸ - تقسیم دارائی اشخاص حقوقی منحل شده قبل از تحصیل مفاصاحساب مالیاتی یا بدون سپردن تامین معادل میزان مالیات مجاز نیست .

تبصره - آخرین مدیران شخص حقوقی در صورت عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴ این قانون یا تسلیم اظهارنامه خلاف واقع و مدیران تصفیه در صورت عدم رعایت مقررات موضوع ماده ۱۱۶ این قانون و این ماده و ضامن یا ضامن های شخص حقوقی و شرکاء ضامن (موضوع قانون تجارت) متضامنا و کلیه کسانی که دارائی شخص حقوقی بین آنان تقسیم گردیده به نسبت سهمی که از دارائی شخص حقوقی نصیب آنان شده است مشمول پرداخت مالیات و جرایم متعلق به شخص حقوقی خواهد بود بشرط آنکه ظرف مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ این قانون از تاریخ درج آگهی انحلال در روزنامه رسمی کشور مطالبه شده باشد .

فصل ششم - مالیات درآمد اتفاقی

ماده ۱۱۹ - درآمد نقدی و یا غیرنقدی که شخص حقیقی یا حقوقی بصورت بلاعوض و یا از طریق معاملات محاباتی و یا بعنوان جایزه یا هر عنوان دیگر از این قبیل تحصیل می نماید مشمول مالیات اتفاقی به نرخ مقرر برای وراث طبقه دوم مذکور در ماده ۲۰ این قانون خواهد بود .

ماده ۱۲۰ - درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارتست از صد درصد درآمد حاصله با رعایت معافیت مذکور در ماده ۲۰ این قانون در صورتی که غیرنقدی باشد به بهای روز تحقق درآمد طبق مقررات این قانون تقویم می شود مگر در مورد املاکی که در اجرای مفاد ماده ۶۴ این قانون برای آنها ارزش معاملاتی تعیین شده است که در این صورت ارزش معاملاتی ماخذ محاسبه مالیات قرار خواهد گرفت .

تبصره - در مورد صلح معوض و هبه معوض با استثنای مواردی که مشمول ماده ۶۳ این قانون می باشد درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت خواهد بود از مابهالتفاوت ارزش عوضین که بر اساس مقررات این ماده تعیین می شود نسبت به طرف معامله ای که از آن منتفع شده است .

ماده ۱۲۱ - صلح با شرط خیار فسخ و هبه با حق رجوع از نظر مالیاتی قطعی تلقی می گردد ولی در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ وقوع عقد معامله فسخ یا اقاله یا رجوع شود وجوهی که بعنوان مالیات موضوع این فصل وصول شده است قابل استرداد نمی باشد . در این صورت اگر در فاصله بین وقوع عقد و فسخ یا اقاله یا رجوع منتقل الیه از منافع آن استفاده کرده باشد نسبت به آن منفعت مشمول مالیات این فصل خواهد بود .

ماده ۱۲۲ - در مورد صلح مالی که منافع آن مادام العمر یا برای مدت معین به مصالح یا شخص ثالث اختصاص داده می شود بهای مال به ماخذ جمع ارزش عین و منفعت در تاریخ تعلق منافع ، ماخذ مالیات متصالح در تاریخ مزبور خواهد بود .

تبصره - در صورتی که قبل از تاریخ تعلق منفعت انتقالی صورت گیرد قیمت مذکور در سند ماخذ مالیات انتقال دهنده قرار خواهد گرفت که طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود لیکن ماخذ مالیات آخرین انتقال گیرنده عین که منافع مال نیز به او تعلق بگیرد عبارت خواهد بود از مابهالتفاوت بهای مال بشرح حکم فوق و مبلغی که طبق سند پرداخته است .

ماده ۱۲۳ - در صورتی که منافع مالی بطور دائم یا موقت بلاعوض به کسی واگذار شود انتقال گیرنده مکلف است مالیات منافع هر سال را در سال بعد پرداخت نماید .

ماده ۱۲۴ - مال مورد وصیت به نفع اشخاص معین در حدودی که وصیت قانونا نافذ

۴۸
بیتعالی

است بعد از قطعی شدن آن در مورد وراثت به سهم الارث آنها اضافه و مشمول مالیات برارث می باشد و در مورد غیر وراثت نسبت به کل آن مشمول مالیات این فصل خواهد بود .
ماده ۱۲۵ - انتقالاتی که طبق مقررات فصل مالیات برارث مشمول مالیات می باشد مشمول مالیات این بخش نخواهد بود .

ماده ۱۲۶ - صاحبان درآمد موضوع این فصل مکلفند در هر سال اظهارنامه مالیاتی خود را در مورد منافع موضوع ماده ۱۲۳ این قانون تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد و در سایر موارد ظرف سی روز از تاریخ تحصیل درآمد یا تعلق منافع به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را بپردازند . در صورتی که معامله در دفاتر اسناد رسمی انجام و مالیات وصول شده باشد تکلیف تسلیم اظهارنامه ساقط می شود .
ماده ۱۲۷ - موارد زیر مشمول مالیات اتفاقی نخواهد بود .

الف - کمک های نقدی و غیر نقدی بلاعوض سازمان های خیریه یا عام المنفعه یا وزارتخانه ها یا موسسات دولتی و شرکتهای دولتی یا شهرداریها یا نهادهای انقلاب اسلامی به اشخاص حقیقی غیر از مواردی که مشمول مالیات فصل حقوق است .
ب - وجوه یا کمک های مالی اهدائی به خسارت دیدگان جنگ ، زلزله ، سیل ، آتش سوزی و یا حوادث غیر مترقبه دیگر .

ج - جوایزی که دولت برای تشویق صادرات و تولید و خرید محصولات کشاورزی پرداخت می نماید .

تبصره - ضوابط اجرایی بندهای الف و ب طبق آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی و وزارت کشور تهیه خواهد شد .

ماده ۱۲۸ - درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی ناشی از درآمدهای اتفاقی از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص خواهد شد و مالیات هایی که طبق مقررات این فصل در منبع پرداخت می گردد بعنوان پیش پرداخت مالیات آنها منظور خواهد شد . در مورد شرکتهائی که تمام سرمایه آنها بطور مستقیم و یا با واسطه متعلق بدولت باشد پرداخت مالیات مزبور در منبع منتفی است .

فصل هفتم - مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف

ماده ۱۲۹ - اشخاص حقیقی که در یکسال مالیاتی نسبت به جمع درآمد مشمول مالیات خود از یک یا چند منبع از منابع باب سوم این قانون کمتر از نرخهای مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون مالیات پرداخت نموده و یا بیش از یکبار از معافیت موضوع مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون استفاده کرده باشند مکلفند یکاظهارنامه تکمیلی حاوی جمع کل درآمدهای

مشمول مالیات مذکور در این ماده را به تفکیک هر یک از منابع و محل تحصیل تنظیم و تا آخر تیر ماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل سکونت خود تسلیم و نسبت به مجموع درآمد خود مالیات متعلق را با رعایت معافیت مقرر در مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون طبق نرخهای مذکور در ماده ۱۳۱ محاسبه و پس از کسرو جوهی که بعنوان مالیات بردرآمد منابع درآمدهای مذکور در اظهارنامه نقدا یا از طریق ابطال تمبر پرداخت کرده‌اند یا بموجب قانون وسیله اشخاص دیگر از درآمد آنان کسر شده است تادیه نمایند. در مواردی که گیرندگان حقوق درآمد دیگری داشته باشند که مشمول معافیت موضوع ماده ۱۰۱ این قانون باشد در احتساب مالیات جمع درآمد در درجه اول معافیت از منبع حقوق منظور می‌شود. در صورتی که مودی بیش از یک منبع درآمد مشمول معافیت موضوع مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون داشته باشد فقط از یک معافیت استفاده می‌کند و اگر درآمد حقوق سالانه کمتر از معافیت مقرر بوده و مودی درآمد مشاغل یا کشاورزی هم داشته باشد در محاسبه مالیات بر جمع درآمد مابه‌التفاوت آن تا معافیت مزبور از درآمد مشاغل یا کشاورزی حسب مورد احتساب خواهد شد.

تبصره ۱ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران که درآمدی در خارج از کشور تحصیل کرده باشد مکلف است در صورت داشتن درآمد دیگر مشمول مالیات، ضمن اظهارنامه تکمیلی و در غیر این صورت طی اظهارنامه جداگانه و تا آخر تیر ماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل سکونت خود اعلام و مالیات متعلق را طبق نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون پرداخت نماید. درآمد مشمول مالیات تحصیل شده در خارج از کشور عبارتست از درآمد خالصی که عاید وی شده است.

تبصره ۲ - در صورتی که مودی محل سکونتی در ایران نداشته باشد محل تسلیم اظهارنامه تکمیلی حوزه مالیاتی مربوط در تهران خواهد بود.

ماده ۱۳۰ - ممیز مالیاتی مربوط درآمدهای مشمول مالیات منابع مختلف مودی را به تدریج که برگ قطعی آنها یا اطلاعیه‌هایی که حاکی از درآمد قطعی واصل می‌گردد با مندرجات اظهارنامه تکمیلی مودی تطبیق می‌نماید. در صورتی که اظهارنامه تکمیلی تسلیم نشده باشد مالیات متعلق را محاسبه و در هر حال مابه‌التفاوت حاصله را چنانچه پرداخت نشده باشد با صدور برگ تشخیص مطالبه می‌نماید برگ تشخیص باید از تاریخ ابلاغ هر برگ قطعی یا اطلاعیه حاکی از درآمد قطعی به ممیز که موجب محاسبه مابه‌التفاوت مالیات میشود ظرف یکسال صادرو تا سه ماه پس از انقضای یکسال مزبور به مودی ابلاغ شود، وگرنه مشمول مرور زمان خواهد بود و موجب تعقیب ممیز خواهد شد.

ماده ۱۳۱ - نرخ مالیات بردرآمد با استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه می‌باشد بشرح زیر است.

۵۰
بسمه تعالی

شماره
تاریخ
پیوست

درصد	بنرخ	ریال درآمد مشمول مالیات	نسبت به مازاد	تا
۱۲	"	۲۰۰ ۰۰۰ ریال	"	۲۰۰ ۰۰۰ تا
" ۱۴	"	" ۴۰۰ ۰۰۰	"	۴۰۰ ۰۰۰ تا
" ۱۶	"	" ۷۰۰ ۰۰۰	"	۷۰۰ ۰۰۰ تا
" ۱۸	"	" ۱ ۱۰۰ ۰۰۰	"	۱ ۱۰۰ ۰۰۰ تا
" ۲۰	"	" ۱ ۶۰۰ ۰۰۰	"	۱ ۶۰۰ ۰۰۰ تا
" ۲۳	"	" ۲ ۲۰۰ ۰۰۰	"	۲ ۲۰۰ ۰۰۰ تا
" ۲۶	"	" ۲ ۸۰۰ ۰۰۰	"	۲ ۸۰۰ ۰۰۰ تا
" ۲۹	"	" ۳ ۶۰۰ ۰۰۰	"	۳ ۶۰۰ ۰۰۰ تا
" ۳۲	"	" ۴ ۴۰۰ ۰۰۰	"	۴ ۴۰۰ ۰۰۰ تا
" ۳۵	"	" ۵ ۴۰۰ ۰۰۰	"	۵ ۴۰۰ ۰۰۰ تا
" ۳۸	"	" ۶ ۴۰۰ ۰۰۰	"	۶ ۴۰۰ ۰۰۰ تا
" ۴۱	"	" ۸ ۰۰۰ ۰۰۰	"	۸ ۰۰۰ ۰۰۰ تا
" ۴۵	"	" ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	"	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ تا
" ۴۹/۵	"	" ۱۲ ۲۰۰ ۰۰۰	"	۱۲ ۲۰۰ ۰۰۰ تا
" ۵۴	"	" ۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰	"	۱۵ ۰۰۰ ۰۰۰ تا
" ۵۹	"	" ۱۸ ۰۰۰ ۰۰۰	"	۱۸ ۰۰۰ ۰۰۰ تا
" ۶۴	"	" ۲۱ ۲۰۰ ۰۰۰	"	۲۱ ۲۰۰ ۰۰۰ تا
" ۶۹	"	" ۲۵ ۰۰۰ ۰۰۰	"	۲۵ ۰۰۰ ۰۰۰ تا
" ۷۵	"	به بالا نسبت به مازاد بیست و پنج میلیون ریال		از

باب چهارم - در مقررات مختلفه

فصل اول - معافیتها

ماده ۱۳۲ - درآمد واحدهای تولیدی که از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارتخانههای صنایع یا صنایع سنگین یا معادن و فلزات برای آنها پروانه یا کارت تاسیس صادر می شود از تاریخ شروع بهره برداری مندرج در پرونده به مدت یک سال از پرداخت مالیات معاف می باشد و به مدت معافیت فوق با احراز هریک از شرایط مشروحه ذیل به ترتیب زیر افزوده خواهد شد .

۱ - چنانچه حداقل ۷۵ درصد و یا بیشتر از مواد اولیه مصرفی واحد تولیدی وارداتی نباشد مدت دو سال و اگر کمتر از ۷۵ درصد و بیش از چهل درصد آن در ایران تولید گردد مدت یک سال .

۲ - در صورتی که محصول واحد تولیدی از نوع کالاهای سرمایه ای باشد مدت شش سال و چنانچه از نوع کالاهای واسطه ای باشد مدت سه سال .

۳ - در صورت اشتغال کارگر در واحد تولیدی به تعداد ۲۰ نفر یا بیشتر مدت یک سال .

۴ - در صورت واقع شدن محل واحد تولیدی در نقاط نیمه محروم مدت دو سال و در نقاط محروم مدت چهار سال .

تبصره ۱ - تشخیص کالاهای سرمایه ای و واسطه ای به عهده شورای عالی صنایع خواهد بود .

تبصره ۲ - معافیت موضوع این ماده شامل درآمد حاصل از واحدهای تولیدی مستقر در داخل شعاع ۱۲۰ کیلومتری مرکز تهران و ۵۰ کیلومتری مراکز استانهای اصفهان، خراسان، آذربایجان شرقی و مرکزی خواهد بود .

واحدهای تولیدی واقع در محدوده شهرستان مراکز سایر استانها باستثنای مراکز استانهای چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد و سیستان و بلوچستان و ایلام و کردستان و هرمزگان و بوشهر فقط از نصف مدت معافیت مقرر در این ماده برخوردار خواهند شد و در موارد کسر یکسال معافیت به نسبت مدت از درآمد آن سال منظور می شود .

تبصره ۳ - واحدهای تولیدی که پروانه یا کارت تاسیس آنها از ابتدای سال ۱۳۵۸ تا تاریخ تصویب این قانون صادر گردیده چنانچه به مرحله بهره برداری نرسیده باشند نسبت به کل مدت از تاریخ صدور پروانه بهره برداری و اگر در حال بهره برداری باشند نسبت

به بقیه مدت از تاریخ تصویب این قانون با رعایت تبصره ۲ فوق مشمول معافیت این ماده خواهند بود .

تبصره ۴ - فعالیتهای زیر در هیچیک از نقاط کشور مشمول معافیت مالیاتی موضوع این ماده نخواهد بود .

- ۱ - سفز و آدامس سازی .
- ۲ - بستنی سازی .
- ۳ - برنج کوبی .
- ۴ - چای خشک کنی .
- ۵ - تهیه خشکبار .
- ۶ - یخ سازی (باستثنای کارخانجات واقع در استان سیستان و بلوچستان ، هرمزگان و بوشهر) .
- ۷ - نوشابه سازی .
- ۸ - تولید هرنوع شیرینی جات .
- ۹ - تولید هرنوع کمپوت و کنسرو و انواع رب و آب میوه و بسته بندی مواد غذایی با استثنای مواد لبنی .
- ۱۰ - ساخت قوطی و جعبه و کارتن (از هرجنس)
- ۱۱ - انواع چیپس و کراکرنمکی و پفک نمکی و کامک و مشابه آنها .
- ۱۲ - ساخت انواع لوازم آرایش .
- ۱۳ - خوشبوکننده ها از هرنوع .
- ۱۴ - کبریت سازی .
- ۱۵ - واکس سازی .
- ۱۶ - شمع سازی .
- ۱۷ - تولید کیسه و پاکت (تهیه شده از مواد پلاستیکی) .
- ۱۸ - میل سازی و دروینجره سازی و دکور سازی (از هرنوع)
- ۱۹ - ساخت انواع پوشش برای کف - سقف - دیوار ساختمان و مصارف مشابه .
- ۲۰ - کرکره سازی (از هرنوع) .
- ۲۱ - تولید نوارهای پرده کرکره - کمربند ایمنی .
- ۲۲ - کاغذ روکش شده .
- ۲۳ - مقوای روکش شده .
- ۲۴ - ساخت کاغذ دیواری از هرنوع (اعم از تولید کاغذ و نقش زنی) .
- ۲۵ - کلاه دوزی .

- ۲۶- چاپ .
- ۲۷- قالی شوئی و پرشوئی و مانند آن به جز پشم شوئی .
- ۲۸- خشک شوئی .
- ۲۹- ماشین شوئی و سرویس وسائط نقلیه زمینی .
- ۳۰- تعمیرات و سرویس وسایل الکتریکی و الکترونیکی .
- ۳۱- فیلمبرداری و صدا برداری و عکسبرداری .
- ۳۲- زینت آلات .
- ۳۳- ساخت وسایل موسیقی .
- ۳۴- لوازم بهداشتی کاغذی .
- ۳۵- تکثیر نوارهای کاست و ویدئو و کارت ریج (اعم از موسیقی یا داستانی)
- ۳۶- مصنوعات فلزی شامل کابینت - جای لباس - کتابخانه - قفسه - کمد - میز و صندلی - فایل - جای گلدان - تختخواب - نردبان - ویتترین - نرده - حفاظ .
- ۳۷- رادیاتور آلومینیومی .
- ۳۸- قلم خودکار فلزی .
- ۳۹- فندک .
- ۴۰- کپسولهای گاز یک بار مصرف .
- ۴۱- ساخت ظروف از هرنوع .
- ۴۲- لوستر سازی .
- ۴۳- شیشه ایمنی ساختمان .
- ۴۴- تولید و شستشو و دانه بندی شن و ماسه برای غیر از مصارف ریختهگری .
- ۴۵- نان فانتزی .
- ۴۶- انواع ماکارونی و رشته .
- ۴۷- تهیه قهوه و کاکائو .
- ۴۸- زیپ سازی .
- ۴۹- منسوجات ابریشمی .
- ۵۰- ساخت فرش ماشینی و موکت از هرنوع .
- ۵۱- آسانسور و پله متحرک .
- ۵۲- سنگبری از هرنوع .
- ۵۳- ساخت اسباب بازی و وسایل سرگرمی .
- ماده ۱۳۳- اتحادیه های صنفی و اتحادیه های شرکتهای تعاونی نسبت به درآمد حاصل از حق عضویت دریافتی از اعضاء و شرکتهای تعاونی تولیدی روستائی متشکل از ساکنین روستا و شرکتهای تعاونی مصرف و مسکن کارکنان موسسات دولتی و غیردولتی که

طبق اساسنامه منحصرأ از کارکنان یک مؤسسه تشکیل و فقط مجاز به ارائه کالا و مسکن به اعضاء هستند و شرکتهای تعاونی صیادان و دانشجویان و دانش آموزان در حدود اختیارات و وظایف قانونی بطور کلی از پرداخت مالیات معاف هستند .

تبصره ۱ - در مورد شرکتهای تعاونی تولیدی روستائی هر یک از اعضاء که ساکن روستا نباشند نسبت به سهم خود از درآمد مشمول مالیات از معافیت استفاده نخواهند کرد و هیات مدیره شرکتهای تعاونی روستائی موظفند فهرست اسامی اعضاء غیر ساکن روستا را ظرف مدت یکماه از تاریخ اجرای این قانون یا تاریخ تشکیل شرکت هر کدام که موخر است به حوزه مالیاتی مربوط اطلاع دهند و نیز باید فهرست اسامی اعضایی را که سکونت در روستا را ترک نموده یا در روستا ساکن می شوند ظرف مدت یکماه از تاریخ وقوع به حوزه مالیاتی مربوط اعلام نمایند در غیر این صورت بعد از احراز عدم سکونت عضو در روستا و عدم اعلام مراتب به حوزه مالیاتی در موعد مقرر شرکت از معافیت مالیاتی در سال مربوط استفاده نخواهد کرد .

تبصره ۲ - در مورد شرکتهای تعاونی مصرف و مسکن کارکنان موسسات در صورتیکه ثابت شود شرکت بغیر از اشخاص عضو ارائه کالا و مسکن نموده است در موارد تخلف علاوه بر مالیات متعلق مشمول جریمه غیر قابل بخشش معادل پنجاه درصد مالیات متعلق خواهد شد .

تبصره ۳ - اعضاء شرکتهای تعاونی مسکن کارکنان موسسات باید هنگام عضو شدن در شرکت فاقد مسکن باشند و هرگاه خلاف موضوع ثابت شود عضو مذکور نسبت به سهم خود از درآمد مشمول مالیات از معافیت استفاده نخواهد کرد .

ماده ۱۳۴ - درآمد شرکتهای تعاونی معدنی از معادن غیر بزرگ که برای آنها پروانه اکتشاف یا بهره برداری از طرف وزارت معادن و فلزات صادر شده یا بشود برای مدت پنجسال از تاریخی که معدن به گواهی وزارت معادن و فلزات آماده بهره برداری است از پرداخت مالیات معاف خواهد بود .

ماده ۱۳۵ - سود پرداختی یا تخصیصی به صاحبان سهام و شرکاء ضامن در شرکتهای سهامی و مختلط سهامی و سود متعلق به صاحبان سرمایه یا اعضاء شخص حقوقی در مورد سایر اشخاص حقوقی از درآمد مشمول معافیت شرکتها و اشخاص حقوقی مذکور (باستثنای سود سهام یا سهم الشرکه متعلق به دولت یا شهرداری در شرکتهائی که قسمتی از سرمایه آنها متعلق به دولت یا شهرداری است) از پرداخت مالیات و همچنین مالیات بر جمع درآمد موضوع ماده ۱۲۹ این قانون معاف است .

ماده ۱۳۶ - وجوه پرداختی بابت بیمه عمر از طرف موسسات بیمه که بموجب قراردادهای منعقد شده عاید ذینفع می شود از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۱۳۷ - هزینه های درمانی پرداختی هر مودی بابت معالجه خود یا همسر و اولاد

و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در یکسال مالیاتی بشرط اینکه اگر دریافت کننده موسسه درمانی یا پزشک مقیم ایران باشد دریافت وجه را گواهی نماید و چنانچه به تایید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی بعلت فقدان امکانات لازم معالجه در خارج از ایران صورت گرفته است پرداخت هزینه مزبور به گواهی مقامات رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل معالجه یا وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد ، همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی بابت بیمه عمر از درآمد مشمول مالیات مودی کسر می گردد .

ماده ۱۳۸ -

الف - آن قسمت از سود ابرازی حاصل از فعالیتهای صنعتی که شرکتهای بازرسی و توسعه یا تکمیل واحدهای صنعتی موجود خود یا ایجاد واحدهای صنعتی جدید ذخیره نمایند از پرداخت مالیات معاف است مشروط بر اینکه .

۱- قبلا اجازه توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی از وزارت ذیربط تحصیل شده باشد

۲- توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی جدید در مورد صنایع موضوع تبصره ۴

ماده ۱۳۲ این قانون نباشد .

ب - آن قسمت از سود ابرازی حاصل از فعالیت های صنعتی و معدنی که شرکتهای مستقلا یا مشترکا جهت ایجاد واحدهای مسکونی برای کارکنان فاقد مسکن خود ذخیره نمایند از پرداخت مالیات معاف است مشروط بر اینکه .

اولا - قبلا اجازه و موافقت وزارت مسکن و شهرسازی نسبت به طرح احداث واحدهای مسکونی برای کارکنان تحصیل شده باشد .

ثانیا - نحوه واگذاری و شرایط استفاده از واحدهای مزبور منطبق با آئین نامهای باشد که از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی و مسکن و شهرسازی و کار و امور اجتماعی تدوین و تصویب خواهد شد .

مراجع مذکور مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه مزبور را تهیه و تصویب نمایند .

ثالثا - وجوه مزبور در حساب سپرده نزد بانک مسکن نگهداری شود و با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی منحصرآ برای اجرای طرح مذکور مورد استفاده قرارگیرد .

تبصره ۱ - معادل وجوهی که طی سال صدور اجازه تا چهار سال تمام پس از آن ذخیره شده است باید ظرف پنج سال از تاریخ صدور اجازه به مصرف توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی جدید یا ساختمان واحدهای مسکونی رسیده و ظرف همین مدت طرح مربوط به مرحله بهره برداری رسیده باشد برای هر طرح فقط ذخایر سال صدور اجازه و چهار سال

پس از آن مشمول معافیت موضوع این ماده می باشد ولی در هر حال مخارج انجام شده باید مورد گواهی وزارت ذیربط قرار گیرد .

تبصره ۲ - در صورت تخلف از شرایط مقرر مالیات متعلق با اضافه بیست درصد آن بعنوان جریمه از شرکت وصول خواهد شد ولی در صورتی که هزینه انجام شده برای مصارف فوق از هفتاد درصد ذخیره کمتر نباشد نسبت به مابه التفاوت مالیات متعلق وصول و از مطالبه جریمه صرف نظر خواهد شد .

تبصره ۳ - واحدهای صنعتی جدید که با استفاده از معافیت های مندرج در این ماده تاسیس می شوند نمی توانند از معافیت های مالیاتی موضوع ماده ۱۳۲ این قانون استفاده نمایند .

تبصره ۴ - کارخانه های واقع در محدوده آبریز تهران که تعداد کارکنان آنها کمتر از پنجاه نفر نباشند در صورتی که تاسیسات خود را کلا به خارج از شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران انتقال دهند بر اساس ضوابطی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی و وزارت ذیربط حسب مورد برقرار می شود تاده سال از تاریخ بهره برداری در محل جدید از پرداخت مالیات بردرآمد ناشی از فعالیت صنعتی مربوط معاف خواهند بود .

تبصره ۵ - از نظر این قانون محدوده آبریز تهران شامل منطقه آبریز غربی رودخانه حبله رود گرمسار و منطقه آبریز شرقی رودخانه زیاران و کلیه مناطق رودخانه های دماوند ، جاجرود ، دارآباد ، دربند ، اوین ، فرحزاد ، کن ، کرج و کردان بوده و حدود آن عبارتست از .

شمالا - خط الراس کوه های البرز که آب آن به رشته کویر مرکزی جاری می شود .

شرقا - ساحل غربی رودخانه حبله رود گرمسار .

غربا - ساحل شرقی رودخانه زیاران .

جنوبا - خطوط ممتد از غرب به شرق از محل تقاطع رودخانه زیاران با رودخانه

شور تا خط القعر دریاچه نمک به سمت غرب تا محل تقاطع با مسیر حبله رود گرمسار .

ماده ۱۳۹ - پنجاه درصد درآمد حاصل از رشته های مختلف بهداشتی و درمانی در

روستاها و همچنین در نقاط محروم طبق لیست وزارت برنامه و بودجه از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۱۴۰ - صاحبان مشاغل مذکور در ماده ۱۳۹ در صورتی که با سازمان تامین خدمات

درمانی در سراسر کشور همکاری نمایند سی درصد دریافتی آنها از سازمان خدمات درمانی

در محاسبه درآمد مشمول مالیات ، منظور نخواهد شد .

ماده ۱۴۱ - درآمد حاصل از صنایع روستائی واقع در دهات خارج از شعاع ۵۰ کیلومتری

مرکز تهران که برای آنها از طرف وزارت جهاد سازندگی موافقت اصولی و یا مجوز احداث صادر

می شود تا پنج سال از تاریخ بهره برداری از پرداخت مالیات معاف خواهد بود .

ماده ۱۴۲ - درآمد ساکنین روستاها حاصل از صنایع دستی واقع در روستاها از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۱۴۳ - شرکت‌هایی که سهام آنها طبق قانون مربوط از طرف هیات پذیرش برای معامله در بورس قبول می‌شود از سال پذیرش تا سالی که از فهرست نرخها در بورس حذف نشده در صورتی که کلیه نقل و انتقالات سهام از طریق کارگزاران بورس انجام و در دفاتر مربوط ثبت گردد از پرداخت ده درصد مالیات شرکت موضوع بند "د" ماده ۱۰۵ این قانون معاف می‌باشد .

ماده ۱۴۴ - جهیزیه منقول و مهریه اعم از منقول یا غیرمنقول و جوایز علمی و بورس‌های تحصیلی و همچنین درآمدی که بابت حق اختراع یا حق اکتشاف عاید مخترعین و مکتشفین میگردد از پرداخت مالیات معاف می‌باشد .

ماده ۱۴۵ - سود دریافتی به هر عنوان در موارد زیر از پرداخت مالیات معاف است .

۱ - سود متعلق به سپرده‌های مربوط به کسور بازنشستگی و پس انداز کارمندان و کارگران نزد بانک‌های ایرانی در حدود مقررات استخدامی مربوطه .

۲ - سود یا جوایز متعلق به حساب‌های پس انداز و سپرده‌های مختلف نزد بانک‌های ایرانی . این معافیت شامل سپرده‌هایی که بانکها نزد هم می‌گذارند نخواهد بود .

۳ - جوایز متعلق به اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه .

۴ - سود پرداختی بانک‌های ایرانی به بانک‌های خارج از ایران بابت اضافه برداشت (اوردرافت) و سپرده ثابت به شرط معامله متقابل .

ماده ۱۴۶ - کلیه معافیت‌های مدت‌دار که به موجب قوانین مالیاتی و مقررات قبلی مقرر شده است با رعایت مقررات مربوط تا انقضاء مدت به قوت خود باقی است .

تبصره - مالیات سود متعلق به قبوض اقساطی اصلاحات ارضی کماکان بخشوده خواهد بود .

فصل دوم - هزینه‌های قابل قبول و استهلاک

ماده ۱۴۷ - هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات بشرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر میگردد عبارتست از هزینه‌هایی که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصرًا مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت

حدنصابهای مقرر باشد . در مواردیکه هزینه‌ای در این قانون پیش‌بینی نشده یا بیش‌از نصابهای مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن بموجب قانون و یا مصوبه هیات وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود .

تبصره - از لحاظ مقررات این فصل موسسه عبارتست از هر شخص حقیقی یا حقوقی که دارای دفاتر قانونی باشد .

ماده ۱۴۸ - هزینه‌هایی که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می‌باشد بشرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است .

۱ - قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده .

۲ - هزینه‌های استخدامی متناسب با خدمت کارکنان براساس مقررات استخدامی موسسه بشرح زیر .

الف - حقوق یا مرد اصلی و مزایای مستمر اعم از نقدی یا غیرنقدی (مزایای غیرنقدی به قیمت تمام شده برای کارفرما) .

ب - مزایای غیرمستمر از قبیل پاداش ، عیدی ، اضافه‌کار ، هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت . نصاب هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران بمنظور رفع حوائج موسسه ذریبط طبق آئین نامهای خواهد بود که از طرف وزارتخانه‌های اموراتصادی و دارائی ، صنایع ، صنایع سنگین ، معادن و فلزات و بازرگانی تهیه و بتصویب هیات وزیران میرسد تعیین خواهد شد .

ج - هزینه‌های بهداشتی و درمانی و وجوه پرداختی بابت بیمه‌های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کار کارکنان .

د - حقوق بازنشستگی ، وظیفه ، پایان خدمت طبق مقررات استخدامی موسسه و خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه .

ه - وجوه پرداختی به سازمان تامین اجتماعی طبق مقررات مربوط .

۳ - کرایه محل موسسه در صورتیکه اجاری باشد ، مال‌الاجاره پرداختی طبق سند رسمی و در غیر این صورت در حدود متعارف .

۴ - اجاره بهای ماشین‌آلات و ادوات مربوط به موسسه در صورتیکه اجاری باشد .

۵ - مخارج سوخت ، برق ، روشنائی ، آب ، مخابرات و ارتباطات .

۶ - وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارائی موسسه .

۷ - حق‌الامتیاز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیات‌هایی که بسبب فعالیت موسسه به شهرداریها و وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت میشود (باستثناء مالیات بردرآمد و ملحقات آن و سایر مالیات‌هایی که موسسه بموجب مقررات این

قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می باشد و همچنین جرائمی که به دولت و شهرداریها پرداخت میگردد .

۸- هزینه های تحقیقاتی و آزمایشی و آموزشی مربوط به فعالیت موسسه .

۹- هزینه های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت و اداری موسسه مشروط بر اینکه .

اولا- وجود خسارت محقق باشد .

ثانیا- موضوع و میزان آن مشخص باشد .

ثالثا- طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن بعهدده دیگری نبوده

یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد .

۱۰- تامین آن سی درصد سود مشمول مالیات ابرازی مودی (قبل از وضع در صد مذکور)

پرداختی به موسسات موضوع ماده ۲ این قانون اعم از نقدی یا جنسی .

۱۱- ذخیره مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر اینکه اولاً مربوط به

فعالیت موسسه باشد ثانياً احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد ثالثاً در

دفاتر موسسه بحساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول

بودن آن محقق شود .

۱۲- زیان اشخاص حقیقی یا حقوقی که طبق دفاتر قانونی آنها و یا توجه به مقررات

احراز گردد . این زیان از درآمد سالهای بعد و حداکثر تا میزان یک سوم درآمد مشمول

مالیات مذکور در ترازنامه منکی به دفاتر قانونی استهلاک پذیر است .

۱۳- هزینه های جزئی مربوط به محل موسسه که عرفاً بعهدده مستاجر است در صورتیکه

اجاری باشد .

۱۴- هزینه های مربوط به حفظ و نگهداری محل موسسه در صورتیکه ملکی باشد .

۱۵- مخارج حمل و نقل .

۱۶- هزینه های سرویس ایاب و ذهاب ، آبدارخانه و انبارداری .

۱۷- حق الزحمه های پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق العمل -

دلالی - حق الوکاله - حق المشاوره - حق حضور - هزینه حسابرسی و خدمات مالی و اداری .

۱۸- سود و کارمزد و جوهی که برای انجام عملیات موسسه به بانکها پرداخت شده

و یا بابت وامهایی که از موسسات غیربانکی تحصیل گردیده پرداخت شده باشد .

۱۹- بهای ملزومات اداری و لوازمی که معمولاً ظرف یکسال از بین میروند .

۲۰- مخارج تعمیر و نگهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعویض قطعات یدکی که

بعنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد .

۲۱- هزینه های اکتشاف معادن که منجر به بهره برداری نشده باشد .

۶۰
بمقام

- ۲۲ - هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت موسسه .
- ۲۳ - مطالبات لاوصول بشرط اثبات آن از طرف مودی .
- ۲۴ - زیان حاصل از تسعیر ارز براساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ یک روش یکنواخت طی سالهای مختلف از طرف مودی .
- ۲۵ - ضایعات متعارف تولید .
- ۲۶ - ذخیره مربوط به هزینه‌های قابل قبول که بسال مورد رسیدگی ارتباط دارد در مواردیکه هزینه‌های قطعی قابل قبول سنوات قبل کمتر از ذخیره منظور شده بابت آنها در سال مربوط باشد مابه‌التفاوت قابل قبول خواهد بود .
- ۲۷ - هزینه‌های قابل قبول مربوط به سالهای قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می‌یابد .
- تبصره ۱ - هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده میشود و در این ماده پیش‌بینی نشده است به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیات وزیران جزو هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد .
- تبصره ۲ - مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتیکه دارای شغل موظف در موسسات مذکور باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده با استثنای هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول منظور نخواهد شد .
- تبصره ۳ - در شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی ذخایر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ قانون شرکت‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰ که در دفاتر شرکت و اتحادیه منظور شده است جزء هزینه محسوب میشود .
- ماده ۱۴۹ - در تشخیص درآمد مشمول مالیات محاسبه استهلاکات دارائی و هزینه‌های تاسیس و سرمایه‌ای با رعایت اصول زیر انجام میشود .
- ۱ - آن قسمت از دارائی ثابت که بر اثر استعمال یا گذشت زمان یا سایر عوامل بدون توجه به تغییر قیمت‌ها ارزش آن تقلیل می‌یابد قابل استهلاک است .
- ۲ - ماخذ استهلاک، قیمت تمام شده دارائی میباشد .
- ۳ - استهلاکات از تاریخی محاسبه میشود که دارائی قابل استهلاک آماده برای بهره‌برداری، در اختیار موسسه قرار می‌گیرد . در صورتیکه دارائی قابل استهلاک با استثناء فیلمهای سینمایی وارده از خارج کشور که از تاریخ اولین نمایش قابل استهلاک خواهد بود، در خلال ماه در اختیار موسسه قرار گیرد، ماه مزبور در محاسبه منظور نخواهد شد .

۶۱
بسم الله تعالی

در مورد کارخانجات دوره بهره‌برداری آزمایشی جزء بهره‌برداری محسوب نمی‌گردد .
۴- هزینه‌های تاسیس از قبیل مخارج ثبت موسسه ، حق مشاوره و نظایر آن و هزینه‌های زائد بر درآمد " دوره قبل از بهره‌برداری و دوره بهره‌برداری آزمایشی " جز در مواردیکه ضمن جدول مقرر در ماده ۱۵۱ این قانون تصریح خواهد شد حداکثر تا مدت ده سال از تاریخ بهره‌برداری بطور مساوی قابل استهلاک است .

۵- در صورتیکه بر اثر فروش مال قابل استهلاک یا مسلوب‌المنفعه شدن ماشین‌آلات زیانی متوجه موسسه گردد زیان حاصل معادل ارزش مستهلک نشده دارای منهای حاصل فروش (در صورت فروش) یکجا قابل احتساب در حساب سود و زیان همان سال می‌باشد .
تبصره - در مورد محاسبه مالیات تهیه‌کنندگان فیلمهای ایرانی که در ایران تهیه می‌شود قیمت تمام شده فیلم در سال اول بهره‌برداری و در صورتیکه درآمد فیلم تکافو نکند در سالهای بعد در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور خواهد شد .
ماده ۱۵۰- طرز محاسبه استهلاک بشرح زیر است .

الف - در مواردیکه طبق جدول مذکور در ماده ۱۵۱ این قانون برای استهلاک، نرخ تعیین شود نرخها ثابت بوده و در هر سال مابه‌التفاوت قیمت تمام شده مال مورد استهلاک و مبلغی که در سالهای قبل برای آن بعنوان استهلاک منظور شده است اعمال میگردد .

ب - در مواردیکه طبق جدول مذکور در ماده ۱۵۱ این قانون مدت تعیین شده در هر سال بطور مساوی از قیمت تمام شده مال به نسبت مدت مقرر ، استهلاک منظور میگردد .
تبصره - هزینه مربوط به تغییر یا تعمیر اساسی دارای قابل استهلاک جزء قیمت تمام شده دارای محسوب میشود .

ماده ۱۵۱- جدول استهلاکات بر اساس ضوابط مصوب ، از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و پس از تصویب هیات وزیران بموقع اجراء گذارده میشود .

فصل سوم - قرائن و ضرائب مالیاتی

ماده ۱۵۲- قرائن مالیاتی عبارتست از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات بطور علی‌الراس بکار میرود و فهرست آن بشرح زیر میباشد .

- ۱- خرید سالانه .
- ۲- فروش سالانه .
- ۳- درآمد ناویژه .
- ۴- میزان تولید در کارخانجات .

۶۲
بسمه تعالی

۵- جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول عوارض و مصرف تمبر عاید دفترخانه اسناد رسمی میشود یا میزان تمبر مصرفی آنها .
۶- سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرائب .
ماده ۱۵۳- ضرائب مالیاتی عبارتست از ارقام مشخصی که حاصل ضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی الراس، درآمد مشمول مالیات تلقی میگردد .
تبصره - در صورتیکه به چند قرینه اعمال ضریب شود معدلی که از نتایج اعمال ضرائب بدست میآید، درآمد مشمول مالیات خواهد بود .
ماده ۱۵۴- جدول ضرائب تشخیص درآمد مشمول مالیات بترتیب زیر تنظیم و ابلاغ میگردد .

الف - برای تعیین ضرائب هر سال کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل در وزارت امور اقتصادی و دارائی تشکیل میشود و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرائب مربوط به مالیاتهای حوزه تهران رانسبت بهریک از قرائن مذکور در ماده ۱۵۲ این قانون درباره مودیان مختلف بر حسب نوع مشاغل بطور تفکیک تعیین و فهرست آنها به وزارت امور اقتصادی و دارائی تسلیم مینماید . تصمیمات این کمیسیون از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی بعنوان جدول ضرائب حوزه تهران برای اجرا ابلاغ خواهد شد .

ب - جدول مذکور در بند الف از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی به ادارات امور اقتصادی و دارائی شهرستانها ارسال میگردد .

بمحض وصول جدول مذکور کمیسیونی مرکب از رئیس اداره امور اقتصادی و دارائی محل و رئیس بانک ملی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل تشکیل میشود ، کمیسیون مزبور جدول رسیده را مبنای مطالعه قرار داده و با توجه به اوضاع و احوال اقتصادی خاص حوزه جغرافیائی محل در صورت اقتضا ، تغییرات لازم را در ارقام آن با ذکر دلیل بعمل خواهد آورد ، نتیجه بررسی کمیسیون به مرکز گزارش شده و از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی مورد بررسی قرار میگردد و تا حدی که دلایل اقامه شده برای تغییرات جدول قانع کننده بنظر برسد جدول از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی اصلاح و بعنوان جدول ضرائب به ادارات امور اقتصادی و دارائی مربوط ابلاغ خواهد شد .

تبصره ۱ - در نقاطی که شورای مرکزی اصناف یا اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نظام پزشکی تشکیل نشده است فرماندار محل حسب مورد بجای هریک از نمایندگان آنها نماینده‌ای بصیر و مطلع را جهت شرکت در کمیسیون ضرائب معرفی خواهد نمود .

تبصره ۲ - حضور نماینده وزارت امور اقتصادی و دارائی یا رئیس اداره امور اقتصادی و دارائی و همچنین نماینده بانک مرکزی یا بانک ملی حسب مورد برای رسمیت جلسات کمیسیون ضروری است و تصمیمات کمیسیون با اکثریت آراء حاضرین در جلسه مناظره اعتبار است .

تبصره ۳ - ضریب مالیاتی در مواردیکه درآمد مشمول مالیات موضوع این قانون باید علی‌الراس تشخیص شود در صورتیکه بموجب این قانون یا طبق جدول ضریبی برای آن تعیین نشده باشد بوسیله هیات حل اختلاف مالیاتی محل با توجه به ضریب مشاغل مشابه تعیین خواهد شد .

تبصره ۴ - کمیسیون تعیین ضرائب نماینده اتحادیه هر رشته یا صنف را برای ادای توضیحات در جلسه کمیسیون ضرائب دعوت خواهد نمود .

فصل چهارم - مقررات عمومی

ماده ۱۵۵ - سال مالیاتی عبارتست از یکسال شمسی که از اول فروردین ماه هر سال شروع و بآخر اسفند ماه همان سال ختم میشود لکن در مورد اشخاص حقوقی مشمول مالیات که سال مالی آنها بموجب اساسنامه یا سال مالیاتی تطبیق نمیکند درآمد سال مالی آنها بجای سال مالیاتی مبنای تشخیص مالیات قرار میگیرد و موعد تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سررسید پرداخت مالیات آنها چهار ماه شمسی پس از سال مالی میباشد .

ماده ۱۵۶ - ممیز مالیاتی مکلف است اظهارنامه مودیان مالیات بردرآمد را در مورد درآمد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر ظرف یکسال از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید در صورتیکه ظرف مدت مذکور برگ تشخیص درآمد صادر ننماید و یا تا سه ماه پس از انقضای یکسال فوق‌الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مودی ابلاغ نکند اظهارنامه مودی قطعی تلقی میشود .

هرگاه پس از قطعی شدن اظهارنامه مالیاتی یا بعد از رسیدگی و صدور و ابلاغ برگ تشخیص اعم از اینکه به قطعیت رسیده یا نرسیده باشد معلوم شود مودی، درآمد یا فعالیت‌های انتفاعی کتمان شده‌ای داشته و مالیات متعلق به آن نیز مطالبه نشده باشد فقط مالیات بردرآمد آن فعالیت‌ها با رعایت ماده ۱۵۷ این قانون قابل مطالبه خواهد بود . در این حالت همچنین در مواردی که اظهارنامه مودی بعلت عدم رسیدگی، قطعی تلقی میگردد

سرممیز مالیاتی بایستی یک نسخه از برگ تشخیص صادره بانضمام گزارش توجیهی مربوط راطرف دهروز از تاریخ صدور جهت رسیدگی به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال نماید .

ماده ۱۵۷ - نسبت به مودیان مالیات بردرآمدکهدرموعدمقرر از تسلیم اظهارنامه منبع درآمد خودداری نموده اند یا اصولا طبق مقررات این قانون مکلف به تسلیم اظهارنامه درسرسید پرداخت مالیات نیستند مرور زمان مالیاتی سه سال از تاریخ سررسید پرداخت مالیات میباشد و پس از گذشتن سه سال مذکور مالیات متعلق قابل مطالبه نخواهد بود ، مگر اینکه ظرف این مدت درآمد مودی تعیین و برگ تشخیص مالیات صادر و حداکثر ظرف سه ماه پس از انقضای سه سال مذکور برگ تشخیص صادره به مودی ابلاغ شود .

تبصره - در مواردیکه مالیات بهرعلت از غیر مودی مطالبه شده باشد پس از تأیید مراتب از طرف هیات حل اختلاف مالیاتی مطالبه مالیات از غیر مودی در هر مرحله ای که باشد کان لم یکن تلقی میگردد و در اینصورت ممیز مالیاتی مکلف است بدون رعایت مرور زمان موضوع این ماده ظرف یکسال از تاریخ صدور رای هیات مزبور ، مالیات متعلق را از مودی واقعی مطالبه نماید وگرنه مشمول مرور زمان خواهد بود .

ماده ۱۵۸ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند در مورد بعضی از منابع مالیاتی کلا یا جزا و در نقاطی که مقتضی بداند طبق آگهی منتشره در نیمه اول هر سال اعلام نماید که در سال بعد اظهارنامه های مودیان مزبور را که بموقع تسلیم نموده باشند بدون رسیدگی قبول نموده و فقط تعدادی از آنها را بطور نمونه گیری و طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار خواهد داد .

ماده ۱۵۹ - وجوهی که بعنوان مالیات هر منبع ، از طریق واریز بحساب تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی یا ابطال تصبر پرداخت میشود در موقع تشخیص و احتساب ، مالیات قطعی مودی منظور میگردد و در صورتیکه مبلغی بیش از مالیات متعلق پرداخت شده باشد اضافه پرداختی مسترد خواهد شد .

تبصره - به وزارت امور اقتصادی و دارائی اجازه داده میشود که در مورد مودیان غیر ایرانی و اشخاص مقیم خارج از کشور کل مالیاتهای متعلق را بنرخ مربوط مقرر در منبع وصول نماید .

ماده ۱۶۰ - وزارت امور اقتصادی و دارائی برای وصول مالیات و جرایم متعلق از مودیان و مسوولان پرداخت مالیات نسبت به سایر طلبکاران با استثنای صاحبان حقوق نسبت به مال مورد وثیقه و مطالبات کارگران و کارمندان ناشی از خدمت ، حق تقدم خواهد داشت حکم قسمت اخیر این ماده مانع وصول مالیات متعلق بمانتقال مال مورد وثیقه نخواهد بود .

ماده ۱۶۱ - در مواردیکه مالیات مودی هنوز قطعی نشده یا مراحل اجرائی آن طی

نشده است و بیم تفریط مال یا اموال از طرف مودی بقصد فرار از پرداخت مالیات می‌رود ممیز مالیاتی باید با ارائه دلایل کافی از هیات حل اختلاف مالیاتی قرار تامین مالیات را بخواهد و در صورتیکه هیات صدور قرار را لازم تشخیص دهد ضمن تعیین مبلغ، قرار مقتضی صادر خواهد کرد. ممیز مالیاتی مکلف است معادل همان مبلغ اموال و وجوه مودی که نزد وی یا اشخاص ثالث باشد تامین نماید در این صورت مودی و اشخاص ثالث پس از ابلاغ اخطار کتبی ممیز مالیاتی حق نخواهند داشت اموال مورد تامین را از تصرف خود خارج کنند مگر اینکه معادل مبلغ مورد مطالبه تامین دهند و در صورت تخلف علاوه بر پرداخت مطالبات مذکور، مشمول مجازات مقرر در تبصره ۲ ماده ۱۹۹ این قانون نیز خواهند بود.

ماده ۱۶۲ - در مواردیکه اشخاص متعدد مسوول پرداخت مالیات شناخته میشوند ادارات امور اقتصادی و دارائی حق دارند به همه آنها مجتمعا یا بهریک جداگانه برای وصول مالیات مراجعه کنند و مراجعه به یکی از آنها مانع مراجعه به دیگران نخواهد بود.

ماده ۱۶۳ - وزارت امور اقتصادی و دارائی مجاز است که مشمولان مالیات را در مواردی که مالیات آنان در موقع تحصیل درآمد کسر و پرداخت نمیشود کلا یا بعضا مکلف نماید در طول سال، مالیات متعلق به همان سال را به نسبتی از آخرین مالیات قطعی شده سنوات قبل یا به نسبتی از حجم فعالیت بطور علی الحساب پرداخت نمایند و در صورت تخلف علی الحساب مذکور طبق مقررات این قانون وصول خواهد شد.

ماده ۱۶۴ - وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است بمنظور تسهیل در پرداخت مالیات و تقلیل موارد مراجعه مودیان به ادارات امور اقتصادی و دارائی حساب مخصوصی از طریق بانک مرکزی در بانک ملی افتتاح نماید تا مودیان بتوانند مستقیما به شعب یا باجه‌های بانک مزبور مراجعه و مالیاتهای خود را بحساب مذکور پرداخت نمایند.

ماده ۱۶۵ - در مواردیکه بر اثر حوادث و سوانح از قبیل زلزله، سیل، آتش‌سوزی، بروز آفات و خشکسالی و طوفان و اتفاقات غیر مترقبه دیگر به یک منطقه کشور یا به مودی یا مودیان خاصی خسارتی وارد گردد و خسارت وارد نماز طریق وزارتخانه‌ها یا موسسات دولتی یا شهرداریها یا سازمانهای بیمه و یا موسسات عام المنفعه جبران نگردد وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند معادل خسارت وارده از درآمد مشمول مالیات مودی، در آن سال و سنوات بعد کسر نماید.

آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶۶ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند قبوض پیش پرداخت مالیاتی، تهیه و برای استفاده مودیان عرضه نماید قبوض مذکور با نام و غیر قابل انتقال بوده و

۶۰
بسم الله الرحمن الرحیم

در موقع واريز مالیات مودی مبلغ پیش پرداخت ، باضافه دودرصد آن بهازاء هر سه ماه زودپرداخت از بدهی مالیاتی مربوط کسر خواهد شد .

ماده ۱۶۷ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند نسبت به مودیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه بطور یکجا نیستند از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی بدهی مربوط را حداکثر بمدت سه سال تقسیط نماید .

ماده ۱۶۸ - دولت میتواند برای جلوگیری از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات راجع به درآمد و دارائی مودیان با دولتهای خارجی موافقتنامههای مالیاتی منعقد و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی بمرحله اجرا بگذارد قراردادها یا موافقتنامههای مربوط به امور مالیاتی که تا تاریخ اجرای این قانون با دول خارجی منعقد و بتصویب قوه مقننه یا هیأت وزیران رسیده است تا زمانی که لغو نشده بقوت خود باقی است . دولت موظف است ظرف یکسال از تاریخ اجرای این قانون قراردادها و موافقتنامههای قبلی را بررسی و نظر خود را مبنی بر ادامه یا لغو آنها مستدلا به مجلس شورای اسلامی گزارش نماید .

ماده ۱۶۹ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند در صورتیکه بمنظور تسهیل در تشخیص درآمد مودیان مالیاتی کاربرد وسایل و روشها و صورت حسابها و فرمهایی را جهت نگاهداری حساب برای هر گروه از آنان ضروری تشخیص دهد مراتب را تا آخر دیمه هر سال در یکی از روزنامههای کثیرالانتشار آگهی کند و مودیان از اول فروردین سال بعد مکلف به رعایت آنها میباشند ، عدم رعایت موارد مذکور در مورد مودیانی که مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی هستند موجب بی اعتباری دفاتر مربوط خواهد بود و در مورد سایر مودیان موجب تعلق جریمه ای معادل بیست درصد مالیات منیع مربوط میباشد .

تبصره - در صورتیکه رعایت موارد مذکور در ماده فوق بنا به تشخیص هیات حل اختلاف مالیاتی از عهده مودی خارج بوده باشد مشمول بی اعتباری دفاتر و جرایم مربوط حسب مورد نخواهد بود .

ماده ۱۷۰ - مرجع رسیدگی به هرگونه اختلاف که در تشخیص مالیاتهای موضوع این قانون بین ماموران تشخیص و مودی ایجاد شود هیات حل اختلاف مالیاتی میباشد مگر مواردیکه بموجب مقررات سایر مواد این قانون مرجع رسیدگی دیگری تعیین شده باشد .

ماده ۱۷۱ - کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارائی در دوره خدمت یا آمادگی بخدمت و تعلیق نمیتوانند بمراجع مالیاتی بعنوان وکیل یا نماینده مودیان مراجعه نمایند و وکالت یا نمایندگی آنان پس از خاتمه خدمت نیز مستلزم اخذ مجوز از وزارت امور اقتصادی و دارائی میباشد مجوز مذکور در این ماده در صورت عدم سوء سابقه خدمتی آنان صادر خواهد شد .

ماده ۱۷۲ - صد درصد وجوه پرداختی به حسابهای تعیین شده از طرف دولت تحت عنوان کمک و نظایر آن بصورت بلاعوض از درآمد مشمول مالیاتی منبعی که مودی انتخاب خواهد کرد قابل کسر میباشد .

ماده ۱۷۳ - این قانون از اول فروردین سال ۱۳۶۸ بموقع اجرا گذاشته میشود و مقررات آن شامل کلیه مالیاتها و مالیات بردرآمدهائی است که سبب تعلق مالیات یا تحصیل درآمد حسب مورد بعد از تاریخ اجرای این قانون بوده و همچنین مالیات بردرآمد اشخاص حقیقی و حقوقی مربوط به سال مالی که در سال اول اجرای این قانون خاتمه می یابد خواهد بود و کلیه قوانین و مقررات مالیاتی مغایر دیگر نسبت به آنها ملغی است . تبصره - با اجرای این قانون وصول عوارض تخلیه موضوع ماده ۸ قانون تعدیل و تثبیت اجاره بها مصوب سال ۱۳۵۲ منتفی است .

ماده ۱۷۴ - مالیات بردرآمدهائی که تاریخ تحصیل درآمد و سایر مالیاتهای مستقیم موضوع این قانون که سبب تعلق آنها قبل از سال ۱۳۶۸ و بعد از ۱۳۴۵ میباشد بعنوان بقایای مالیاتی تلقی و از نظر تعیین و تشخیص درآمد مشمول مالیات و نرخهای مالیاتی و تکالیف مودیان و مرور زمان تابع احکام قانونی زمان تحصیل درآمد و از لحاظ رسیدگی و ترتیب تصفیه تابع مقررات این قانون خواهد بود .

تبصره ۱ - مالیاتهایی که سال تحصیل درآمد مربوط یا تعلق آنها حسب مورد قبل از سال ۱۳۴۵ میباشد و تا تاریخ تصویب این قانون پرداخت نشده باشد قابل مطالبه نخواهد بود .

تبصره ۲ - انتقالات موضوع ماده ۱۸۰ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵ و اصلاحات بعدی آن که قبل از اجرای این قانون صورت گرفته است در صورت فوت انتقال دهنده بعد از اجرای این قانون به سهم الارث ورثه مربوط اضافه و مالیات متعلق طبق مقررات مربوط در این قانون پس از وضع سهم الارث پرداختی قبلی وصول خواهد شد . ماده ۱۷۵ - حوزه های مالیاتی مکلفند ظرف دو سال از تاریخ اجرای این قانون وبا رعایت مهلت مقرر زمان مربوط در هر مورد نسبت به تشخیص درآمد مشمول مالیات مودیان از بابت بقایای موضوع ماده ۱۷۴ این قانون و همچنین ارجاع پرونده های مالیاتی غیر قطعی مربوط به بقایا به هیات حل اختلاف مالیاتی اقدام نمایند . عدم انجام تکالیف مقرر در این ماده در صورتیکه مهلت رسیدگی و مطالبه مالیات باقی باشد موجب مرور زمان مالیات نبوده و مسؤولین مربوط تحت تعقیب انتظامی قرار خواهند گرفت .

تبصره - ممیزین کل مالیاتی موظفند نتیجه اقدامات مزبور را ظرف یکماه پس از خاتمه دو سال مذکور جهت اطلاع و رسیدگی لازم به دادستانی انتظامی مالیاتی گزارش نمایند .

ماده ۱۷۶ - وزارت امور اقتصادی و دارائی می تواند مالیات موضوع این قانون را

۶۸
بیتا

از طریق ابطال تمبر بصورت قطعی و یا تشخیصی وصول نماید .
آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و پس از تصویب
وزیر امور اقتصادی و دارائی بموقع اجرا گذارده می شود .

فصل پنجم - وظایف مودیان

ماده ۱۷۷ - مودیان مالیاتی میتوانند اظهارنامه های موضوع این قانون را که حسب
مورد مکلف به تسلیم آن هستند به تفکیک با اخذ رسید به دفتر ممیزی مالیاتی حوزه محل
سکونت تسلیم نمایند . در این صورت ممیز مالیاتی مذکور باید مراتب را در پرونده مودی
منعکس نمود و اظهارنامه تسلیمی را ظرف سه روز برای اقدام به حوزه مالیاتی ذیربط ارسال
دارد . تسلیم اظهارنامه به ممیز مالیاتی حوزه محل سکونت از لحاظ آثار مترتب در حکم
تسلیم آن به دفتر ممیز مالیاتی مربوط خواهد بود . حکم این ماده شامل مواردی نیز که
مودی اظهارنامه خود را اشتباها به دفتر ممیزی حوزه دیگری در شهرستان مربوط تسلیم
نماید خواهد بود .

تبصره ۱ - هرگاه آخرین روز مهلت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه مصادف با
تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور بر حسب
مورد جزء مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه محسوب خواهد شد .

تبصره ۲ - تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات مودیانی که در خارج از ایران
اقامت دارند و همچنین موسسات و شرکتهائی که مرکز اصلی آنها در خارج از کشور است ،
چنانچه دارای نماینده در ایران باشند بعهده نماینده آنها خواهد بود .

ماده ۱۷۸ - در مواردی که اظهارنامه مالیاتی بوسیله اداره پست واصل میگردد
تاریخ تسلیم به اداره پست در صورت احراز ، تاریخ تسلیم به مراجع مربوط تلقی خواهد شد .

ماده ۱۷۹ - در صورتیکه مودی محلهای متعدد برای سکونت خود داشته باشد مکلف
است یکی از آنها را بعنوان محل سکونت اصلی معرفی نماید و گرنه ممیز مالیاتی می تواند
هریک از محلهای سکونت مودی را محل سکونت اصلی تلقی نماید .

ماده ۱۸۰ - هر شخص حقیقی ایرانی که با ارائه گواهی نمایندگیهای مالی یا سیاسی
دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج ثابت کند که از درآمد یکسال مالیاتی خود در یکی
از کشورهای خارج بعنوان مقیم مالیات پرداخته است از لحاظ مالیاتی در آن سال مقیم
خارج از کشور شناخته خواهد شد مگر در یکی از موارد زیر .

۱ - در سال مالیاتی مزبور در ایران دارای شغلی بوده باشد .

۲ - در سال مالیاتی مزبور لا اقل شش ماه متوالیا یا متناوبا در ایران سکونت داشته باشد .

۳- توقف در خارج از کشور بمنظور انجام مأموریت یا معالجه یا امثال آن بوده باشد .
تبصره - اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی مقیم ایران در صورتیکه درآمدی از خارج کشور تحصیل نموده و مالیات آنرا به دولت محل تحصیل درآمد پرداخته باشند و درآمد مذکور را در اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان خود حسب مورد طبق مقررات این قانون اعلام نمایند مالیات پرداختی آنها در خارج از کشور و یا آن مقدار مالیاتی که به درآمد تحصیل شده در خارج کشور با تناسب به کل درآمد مشمول مالیات آنان تعلق میگیرد هر کدام کمتر باشد از مالیات بر درآمد آنها قابل کسر خواهد بود .

ماده ۱۸۱ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند بمنظور نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مالیاتی هیاتهای مرکب از سه نفر راجهت بازدید و کنترل دفاتر قانونی مودیان مالیاتی طبق آئین نامهای که برای این منظور از طرف وزارت مذکور تهیه خواهد شد اعزام نماید . در صورتیکه مودی از ارائه دفاتر خودداری نماید بازاء هر بار خودداری بدون عذر موجه مشمول جریمهای معادل یک درصد و حداکثر پنج درصد درآمد مشمول مالیات در یکسال مالیاتی خواهد بود و بیش از پنج بار خودداری مودی از ارائه دفاتر طبق نظر هیات سه نفری موضوع بند ۳ ماده ۹۷ این قانون موجب بی اعتباری دفاتر برای سال مربوط میگردد .

فصل ششم - وظایف اشخاص ثالث

ماده ۱۸۲ - کسانی که مطابق مقررات این قانون مکلف به پرداخت مالیات دیگران می باشند و همچنین هر کس که پرداخت مالیات دیگری را تعهد یا ضمانت کرده باشد و کسانی که بر اثر خودداری از انجام تکالیف مقرر در این قانون مشمول جریمهای شناخته شده اند در حکم مودی محسوب و از نظر وصول بدهی طبق مقررات قانونی اجرای وصول مالیاتها با آنان رفتار خواهد شد .

ماده ۱۸۳ - در مواردی که انتقال ملک بوسیله اداره ثبت انجام میگیرد مالیات بر نقل و انتقال قطعی ملک باید قبلا پرداخت شود و اداره ثبت با ذکر شماره مقاصح حساب صادره از خوزه مالیاتی ذیصلاح در سند انتقال اقدام به انتقال ملک خواهد نمود .

ماده ۱۸۴ - ادارات ثبت مکلفند در آخر هر ماه فهرست کامل شرکتهای و موسساتی را که در طول ماه به ثبت میرسند و تغییرات حاصله در مورد شرکتهای و موسسات موجود و نیز نام اشخاص حقیقی یا حقوقی را که دفتر قانونی به ثبت رسانده اند با ذکر تعداد دفاتر ثبت شده و شماره های آن به ادارات امور اقتصادی و دارائی محل اقامت موسسه ارسال دارند .

ماده ۱۸۵ - در کلیه مواردی که معاملات مربوط به فصل چهارم از باب دوم و همچنین

۷۰
بسمه تعالی

فصول اول و ششم باب سوم این قانون بموجب سند رسمی صورت می‌گیرد صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند فهرست خلاصه معاملات همراه راتا پایان ماه بعد در مقابل اخذ رسید به حوزه مالیاتی ذیربط در محل تسلیم نمایند .

ماده ۱۸۶ - بانکها و موسسات اعتباری و وزارت بازرگانی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن حسب مورد مجاز به دادن وام یا اعتبار یا تمدید کارت بازرگانی اشخاص حقوقی و بازرگانان و سایر اشخاص که بموجب مقررات این قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند نمی‌باشند مگر اینکه از مودی گواهی صادره از مراجع ذیربط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت یا دادن تضمین معتبر در مورد مالیات قطعی شده و تادیه سپرده یا دادن تضمین معتبر حداقل معادل یک سوم مالیات غیر قطعی وی را دریافت و ضمیمه پرونده امر نمایند در غیر این صورت با مودی متضامنا مسوول پرداخت مالیات مربوط خواهند بود .

تبصره - تمدید پروانه‌های کسب و کار از طرف مراجع مربوط منوط به ارائه گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیات قطعی شده سنوات گذشته مودی می‌باشد و در صورت عدم رعایت این حکم مسوولان امر نسبت به پرداخت مالیاتهای مزبور با مودی مسوولیت تضامنی خواهند داشت .

ماده ۱۸۷ - در کلیه مواردی که معاملات موضوع فصل چهارم از باب دوم و همچنین فصول اول و ششم باب سوم این قانون بموجب اسناد رسمی صورت می‌گیرد صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از ثبت و یا اقاله یا فسخ سند معامله ، مراتب را با شرح و مشخصات کامل و چگونگی نوع و موضوع معامله مورد نظر به حوزه مالیاتی محل وقوع ملک اعلام و پس از کسب گواهی انجام معامله اقدام به ثبت یا اقاله یا فسخ سند معامله حسب مورد نموده و شماره و مرجع صدور آنرا در سند معامله قید نمایند .

گواهی انجام معامله حداکثر ظرف ده روز از تاریخ اعلام دفترخانه ، پس از وصول بدهیهای مالیاتی مربوط به مورد معامله از مودی ذیربط ، از قبیل مالیات بردار آمد اجاره املاک ، مالیات سالانه املاک ، مالیات خانه‌های خالی ، مالیات اراضی بایر و همچنین وصول مالیات حق واگذاری محل ، مالیات شغلی محل مورد معامله ، مالیات درآمد اتفاقی و مالیات نقل و انتقال قطعی املاک حسب مورد بر اساس گزارش ممیز مالیاتی و تایید سر ممیز مالیاتی صادر خواهد شد .

تبصره ۱ - چنانچه میزان مالیات مشخصه ، مورد اختلاف باشد پرونده امر ، خارج از نوبت در مراجع حل اختلاف مالیاتی موضوع این قانون رسیدگی خواهد شد و اگر مودی تمایل به اخذ گواهی قبل از رسیدگی و صدور رای از طرف مراجع حل اختلاف داشته باشد با وصول مالیات مورد قبول مودی و اخذ سپرده یا تضمین معتبر معادل مبلغ مابه‌الاختلاف گواهی انجام معامله صادر خواهد شد .

تبصره ۲ - در مواردیکه بموجب احکام دادگاهها، وجوه مربوط به حق واگذاری محل در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع میگردد، مسولان درموقع پرداخت به ذینفع مکلفند ضمن استعلام از حوزه مالیاتی مربوط، مالیات متعلق را کسر و به حساب وزارت امور اقتصادی و دارائی واریز نمایند.

ماده ۱۸۸ - متصدیان فروش و ابطال تمبر مکلفند براساس مقررات این قانون بمیزان مقرر در روی هر وکالتنامه تمبر باطل و میزان آنرا در دفتری که اختصاصا جهت تمبر مصرفی باید وسیله هریک از وکلا نگهداری شود ثبت و گواهی نمایند. دفتر مزبور باید درموقع رسیدگی بحساب مالیاتی وکیل به دفتر ممیزی ارائه شود وگرنه از موجبات عدم قبول دفتر وکیل از نظر مالیاتی خواهد بود.

فصل هفتم - تشویقات و جرایم مالیاتی

ماده ۱۸۹ - مودیانی که طبق مقررات این قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند چنانچه طی سه سال متوالی ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر ومدارک آنان مورد قبول قرار گرفته باشد و مالیات هر سال را در سال تسلیم اظهارنامه بدون مراجعه به هیاتهای حل اختلاف مالیاتی پرداخت کرده باشند معادل پنج درصد اصل مالیات سه سال مذکور علاوه بر استفاده از مزایای مقرر در ماده ۱۹۰ این قانون بعنوان جایزه خوشحسابی از محل وصولی های جاری پرداخت یا در حساب سنوات بعد آن منظور خواهد شد. جایزه مزبور از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۱۹۰ - معادل چهار درصد از مالیاتهای پرداختی مودی تا سر رسید مقرر بعنوان جایزه خوشحسابی از بدهی مالیاتی او کسر خواهد شد و هرگاه مالیات پس از حداکثر چهار ماه از سر رسید مقرر پرداخت شود مشمول جریمه ای معادل ده درصد مالیات پرداخت نشده تا سر رسید مقرر خواهد بود و در صورت تقسیط و پرداخت اقساط در سر رسید مقرر نصف جریمه مذکور بخشوده خواهد شد. حکم این ماده شامل مالیاتهایی که بموجب مقررات این قانون اشخاص دیگر بعنوان مالیات مودی پرداخت مینمایند نخواهد بود.

تبصره ۱ - آن مقدار از بدهی مالیاتی که خارج از فواصل تعیین شده در این ماده پرداخت میشود مشمول جریمه ای معادل بیست درصد آن خواهد بود، چنانچه مودی بدهی مالیاتی مذکور خود را تقسیط و اقساط مربوط را در موعد مقرر پرداخت نماید نصف جریمه موضوع این تبصره بخشوده خواهد شد.

تبصره ۲ - در موارد مذکور در ماده ۲۳۹ این قانون هرگاه مودی برگ تشخیص صادره

را قبول و یا بامیز کل توافق نماید و یا نسبت به پرداخت مالیات متعلقه یا ترتیب پرداخت آن اقدام کند از هشتاد درصد جرائم مقرر در این قانون معاف خواهد بود .

تبصره ۳ - در صورتیکه مودی پس از صدور رای هیات حل اختلاف و قبل از صدور برگ اجرائی اقدام به پرداخت مالیات نماید و یا ترتیب پرداخت آن را بدهد از چهل درصد جریمه متعلقه معاف خواهد شد .

ماده ۱۹۱ - تمام یا قسمتی از جرایم مقرر در این قانون بنا بر درخواست مودی بسا توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق مالیاتی و خوش حسابی مودی به تشخیص و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارائی قابل بخشوده شدن میباشد .

ماده ۱۹۲ - در کلیه مواردی که مودی یا نماینده او که بموجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه میباشد چنانچه از تسلیم آن در مواعد مقرر در این قانون خودداری نماید مشمول جریمه ای معادل پنج درصد مالیات متعلق خواهد بود . تبصره - اشخاصی که مکلف به تسلیم اظهارنامه هستند باید نام و نام خانوادگی ، شماره شناسنامه ، محل صدور و سال تولد را بطور کامل در اظهارنامه قید نمایند . در مورد اشخاص حقوقی این مشخصات عبارتست از .

نام ، شماره ثبت در مراجع قانونی ، محل ثبت و روز و ماه و سال تاریخ ثبت . همچنین اشخاصی که مکلف به اخذ یا کسر مالیات دیگران هستند مکلف خواهند بود مشخصات فوق الذکر مربوط به خود و مودی را اعلام دارند و در صورت تخلف مشمول جریمه ای معادل یک درصد مالیات متعلق خواهند بود .

ماده ۱۹۳ - نسبت به مودیانی که بموجب مقررات این قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد مالیات برای هر یک از موارد مذکور در مورد رد دفتر مشمول جریمه ای معادل ده درصد مالیات خواهند بود .

تبصره - عدم تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان در دوره معافیت موجب عدم استفاده از معافیت مقرر در سال مربوط خواهد شد .

ماده ۱۹۴ - مودیانی که اظهارنامه آنها در اجرای مقررات ماده ۱۵۸ این قانون مورد رسیدگی قرار میگیرد ، در صورتیکه درآمد مشمول مالیات مشخصه قطعی با رقم اظهار شده از طرف مودی بیش از پانزده درصد اختلاف داشته باشد علاوه بر تعلق جرایم مقرر مربوط که قابل بخشودن نیز نخواهد بود تا سه سال بعد از ابلاغ مالیات مشخصه قطعی از هرگونه تسهیلات و بخشودگی های مقرر در قانون مالیاتها نیز محروم خواهند شد .

ماده ۱۹۵ - جریمه تخلف آخرین مدیران شخص حقوقی از لحاظ عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴ این قانون ظرف مهلت مقرر یا تسلیم اظهارنامه خلاف واقع بترتیب عبارتست از دودرصد و یکدرصد سرمایه پرداخت شده شخص حقوقی در تاریخ انحلال .

ماده ۱۹۶ - جریمه تخلف مدیر یا مدیران تصفیه در مورد تقسیم دارائی شخص حقوقی قبل از تصفیه امور مالیاتی شخص حقوقی یا قبل از سپردن تامین مقرر موضوع ماده ۱۱۸ این قانون معادل ۲۰٪ مالیات متعلق خواهد بود که از مدیر یا مدیران تصفیه وصول میگردد .

ماده ۱۹۷ - نسبت به اشخاصی که بشرح مقررات این قانون مکلف به تسلیم صورت یا فهرست یا قرارداد یا مشخصات راجع به مودی میباشند ، در صورتیکه از تسلیم آنها در موعد مقرر خودداری و یا برخلاف واقع تسلیم نمایند جریمه متعلق در مورد حقوق عبارت خواهد بود از ۲٪ حقوق پرداختی و در خصوص پیمانکاری ۱٪ کل مبلغ قرارداد و در هر حال بامودی متضامنا مسوول جبران زیان وارده به دولت خواهند بود .

ماده ۱۹۸ - مدیران اشخاص حقوقی مجتمعا یا منفردا نسبت به پرداخت مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی و همچنین مالیاتهای که اشخاص حقوقی بموجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال آن بوده و مربوط به دوران مدیریت آنها باشد با شخص حقوقی مسوولیت تضامنی خواهند داشت .

ماده ۱۹۹ - هر شخص حقیقی یا حقوقی که بموجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال مالیات مودیان دیگر می باشد در صورت تخلف از انجام وظایف مقرر علاوه بر مسوولیت تضامنی که بامودی در پرداخت مالیات خواهد داشت مشمول جریمه ای معادل ۲۰٪ مالیات پرداخت نشده خواهد بود .

تبصره ۱ - در مواردی که مکلفین به کسر مالیات ، وزارتخانه ، شرکت یا موسسه دولتی یا شهرداری باشد مسوولین امر مشمول مجازات مقرر طبق قانون تخلفات اداری خواهند بود .

تبصره ۲ - هرگاه مکلف به کسر مالیات شخص حقوقی غیردولتی باشد مدیر یا مدیران مربوط نیز علاوه بر مسوولیت تضامنی نسبت به پرداخت مالیات و جرائم متعلق به حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهند شد این حکم شامل مدیر یا مدیران اشخاص حقوقی که برای پرداخت مالیاتهای مذکور در فوق به وزارت امور اقتصادی و دارائی تامین سپرده اند نخواهد بود .

تبصره ۳ - چنانچه کسرکننده مالیات شخص حقیقی باشد به حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد .

تبصره ۴ - اقامه دعوی علیه مرتکبین نزد مراجع قضائی در خصوص تبصره های ۲ و ۳ این ماده از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۰۰ - در هر مورد که بموجب مقررات این قانون تکلیف یا وظیفه‌ای برای دفاتر اسناد رسمی مقرر گردیده است در صورت تخلف علاوه بر مسوولیت تضامنی سردفتر با مودی در پرداخت مالیات یا مالیاتهای متعلقه مربوط، مشمول جریمه‌ای معادل ۲۰٪ آن نیز خواهد بود و در مورد تکرار به مجازات مقرر در تبصره ۲ ماده ۱۹۹ این قانون نیز با رعایت مقررات مربوط محکوم خواهد شد .

ماده ۲۰۱ - هر کس بقصد فرار از پرداخت مالیات از روی علم و عمد به ترازنامه و حساب سود و زیان یا به دفاتر و اسناد و مدارکی که برای تشخیص مالیات ملاک عمل می‌باشد و برخلاف حقیقت تهیه یا تنظیم شده استناد نماید به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد . مدیر یا مدیران مسوول اشخاص حقوقی که بعلت خودداری از انجام تکالیف مقرر راجع به تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر و اسناد و مدارک باعث تشخیص درآمد اشخاص مذکور به کمتر از میزان واقعی گردند و این امر بموجب اسناد و دلایل محرز شود مشمول مجازات مقرر در این ماده خواهند بود . تعقیب و اقامه دعوی علیه مرتکبین نزد مراجع قضائی از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۰۲ - وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند از خروج بدهکاران مالیاتی که میزان بدهی آنها از یکصد هزار تومان (یک میلیون ریال) بیشتر است از کشور جلوگیری نماید . حکم این ماده در مورد مدیر یا مدیران مسوول اشخاص حقوقی خصوصی بابت بدهی مالیاتی شخص حقوقی اعم از مالیات بردرآمد شخص حقوقی یا مالیاتهای که بموجب این قانون شخص حقوقی مکلف به کسر و ایصال آن می‌باشد و مربوط به دوران مدیریت آنان بوده نیز جاری است . مراجع ذیربط با اعلام وزارت مزبور مکلف به اجرای این ماده می‌باشند . تبصره ۱ - در مواردی که بدهی مالیاتی قطعی نشده باشد حکم این ماده در صورت سپردن تضمین معتبر جاری نخواهد بود .

تبصره ۲ - در صورتیکه مودیان مالیاتی به قصد فرار از پرداخت مالیات اقدام به نقل و انتقال اموال خود به همسر و یا فرزندان نمایند وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند نسبت به ابطال اسناد مذکور از طریق مراجع قضائی اقدام نماید .

فصل هشتم - ابلاغ

ماده ۲۰۳ - اوراق مالیاتی بطور کلی باید به شخص مودی ابلاغ و در نسخه ثانی رسید اخذ گردد . هرگاه بخود مودی دسترسی پیدا نشود اوراق مالیاتی باید در محل سکونت یا محل کار او به یکی از بستگان یا مستخدمین او ابلاغ گردد مشروط بر اینکه بنظر

مامور ابلاغ سن ظاهری این اشخاص برای تمیز اهمیت اوراق مورد ابلاغ کافی بوده و بین مودی و شخصی که اوراق را دریافت می‌دارد تعارض منفعت نباشد .

تبصره - هرگاه مودی یا در صورت عدم حضور وی بستگان یا مستخدمین او از گرفتن برگها استنکاف نمایند یا در صورتیکه هیچیک از اشخاص مذکور در محل نباشند مامور ابلاغ باید امتناع آنان از گرفتن اوراق یا عدم حضور اشخاص فوق را در محل با گواهی یک نفر پاسبان یا ژاندارم یا دونفر گواه از اهل محل در هر دو نسخه قید نموده و نسخه اول اوراق را به درب محل سکونت یا محل کار مودی الصاق نماید و اوراق مالیاتی که بترتیب فوق ابلاغ شده قانونی تلقی و تاریخ الصاق تاریخ ابلاغ به مودی محسوب میشود .
ماده ۲۰۴ - مامور ابلاغ باید مراتب زیر را در نسخه اول و دوم اوراق مالیاتی تصریح و امضاء نماید .

الف - محل و تاریخ ابلاغ با تعیین روز و ماه و سال بحروف و عدد .

ب - نام کسی که اوراق به او ابلاغ شده با تعیین اینکه چه نسبتی با مودی دارد .

ج - نام و مشخصات گواهان بانسانی کامل آنان در مورد تبصره ماده ۲۰۳ این قانون .

ماده ۲۰۵ - اگر مودی یکی از ادارات دولتی یا موسسات وابسته به دولت باشد اوراق

مالیاتی باید به رئیس یا قائم مقام رئیس یا رئیس دفتر آن اداره یا موسسه ابلاغ گردد .

ماده ۲۰۶ - اگر مودی شرکت تجاری یا سایر اشخاص حقوقی باشد اوراق مالیاتی

باید به مدیر یا اشخاص دیگری که از طرف شرکت حق امضاء دارند ابلاغ شود .

تبصره - مقررات ماده ۲۰۳ این قانون و تبصره آن در مورد شرکت‌های تجاری و سایر

اشخاص حقوقی نیز مجری است .

ماده ۲۰۷ - در مواردیکه مودی محلی را بعنوان محل کار یا سکونت یا محل ابلاغ

اوراق مالیاتی معرفی کند و در غیر این مورد در صورتیکه اوراق مالیاتی در محل بعنوان محل

کار یا سکونت مودی ابلاغ شود و در پرونده دلیل و اثری حاکی از اطلاع مودی از این موضوع

بوده و به این نشانی ایراد نکرده باشد مادامی که محل دیگری بعنوان محل سکونت یا کار

اعلام نکند ابلاغ اوراق مالیاتی به همان نشانی، قانونی و صحیح است .

ماده ۲۰۸ - در مواردیکه نشانی مودی در دست نباشد اوراق مالیاتی یک‌نوبت در

روزنامه کثیرالانتشار حوزه اداره امور اقتصادی و دارائی محل و اگر در محل مزبور روزنامه

نباشد در روزنامه کثیرالانتشار نزدیکترین محل بحوزه اداره امور اقتصادی و دارائی یا

یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار مرکز آگهی میشود این آگهی در حکم ابلاغ به مودی

محسوب خواهد شد .

تبصره ۱ - در متن اوراق مالیاتی ابلاغ شده باید علاوه بر مطالب مربوط، محل

مراجعه، مهلت مقرر و تکلیف قانونی مودی درج شده باشد .

۷۶
تعالی

تبصره ۲ - در مورد مودیان مالیات مستغلات که نشانی آنها طبق ماده ۲۰۷ این قانون مشخص نباشد اوراق مالیاتی بترتیب مذکور در تبصره ماده ۲۰۳ این قانون به محل مستغلی که مالیات آن مورد مطالبه است ابلاغ خواهد شد .
ماده ۲۰۹ - مقررات آئین دادرسی مدنی راجع به ابلاغ، جز در مواردیکه در این قانون مقرر گردیده است در مورد ابلاغ اوراق مالیاتی اجرا خواهد شد .

فصل نهم - وصول مالیات

ماده ۲۱۰ - هرگاه مودی مالیات قطعی شده خود را ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ برگ قطعی پرداخت ننماید اداره امور اقتصادی و دارائی بموجب برگ اجرائی به او ابلاغ میکند ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ کلیه بدهی خود را بپردازد یا ترتیب پرداخت آنرا به اداره امور اقتصادی و دارائی بدهد .

تبصره ۱ - در برگ اجرائی باید نوع و مبلغ مالیات، مدارک تشخیص قطعی بدهی، سال مالیاتی، مبلغ پرداخت شده قبلی و جریمه متعلق درج گردد .

تبصره ۲ - آن قسمت از مالیات مورد قبول مودی مذکور در اظهارنامه یا ترازنامه تسلیمی بعنوان مالیات قطعی تلقی میشود و از طریق عملیات اجرائی قابل وصول است .

ماده ۲۱۱ - هرگاه مودی پس از ابلاغ برگ اجرائی در موعد مقرر مالیات مورد مطالبه را کلاً پرداخت نکند یا ترتیب پرداخت آنرا به اداره امور اقتصادی و دارائی ندهد باندازه بدهی مودی اعم از اصل و جرایم متعلق باضافه ده درصد بدهی ازاموال منقول یا غیر منقول و مطالبات مودی توقیف خواهد شد .

صدور دستور توقیف و دستور اجرای آن بعهده اجرائیات اداره امور اقتصادی و دارائی میباشد .

ماده ۲۱۲ - توقیف اموال زیر ممنوع است .

۱ - دوسوم حقوق حقوق بگیران و سه چهارم حقوق بازنشستگی و وظیفه .

۲ - لباس و اشیاء و لوازمی که برای رفع حوائج ضروری مودی و افراد تحت تکفل او لازم است و همچنین آذوقه موجود و نفقه اشخاص واجب النفقه مودی .

۳ - ابزار و آلات کشاورزی و صنعتی و وسایل کسب که برای تامین حداقل معیشت مودی لازم است .

۴ - محل سکونت بقدر متعارف .

تبصره ۱ - هرگاه ارزش مالی که برای توقیف در نظر گرفته میشود زائد بر میزان بدهی مالیاتی مودی بوده و قابل تفکیک نباشد تمام مال توقیف و فروخته خواهد شد و

مازاد مسترد میشود مگر اینکه مودی اموال بلا معارض دیگری معادل میزان فوق معرفی نماید .
تبصره ۲ - هرگاه مودی یکی از زوجین باشد که در یک خانه زندگی می نماید
از اثاث البیت آنچه عادتاً مورد استفاده زنان است متعلق به زن و بقیه متعلق به شوهر
شناخته میشود مگر آنکه خلاف ترتیب فوق معلوم شود .

تبصره ۳ - توقیف واحدهای تولیدی اعم از کشاورزی و صنعتی در مدت عملیات
اجرائی نباید موجب تعطیل واحد تولیدی گردد .

ماده ۲۱۳ - ارزیابی اموال مورد توقیف بوسیله ارزیاب اداره امور اقتصادی و
دارائی بعمل خواهد آمد ولی مودی میتواند با تودیع حق الزحمه ارزیابی طبق مقررات
مربوط به دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری تقاضا کند که ارزیابی اموال وسیله ارزیاب
رسمی بعمل آید .

ماده ۲۱۴ - کلیه اقدامات لازم مربوط به آگهی حراج و مزایده و فروش اموال مورد
توقیف اعم از منقول و غیر منقول بعهده مسوول اجرائیات اداره امور اقتصادی و دارائی
میباشد در مورد فروش اموال غیر منقول در صورتیکه پس از انجام تشریفات مقرر و تعیین
خریدار، مالک برای امضای سند حاضر نشود مسوول اجرائیات اداره امور اقتصادی و دارائی
باستناد مدارک مربوط از اداره ثبت محل تقاضای انتقال ملک بنام خریدار خواهد کرد و
اداره ثبت اسناد و املاک مکلف به اجرای آن است .

ماده ۲۱۵ - در مورد اموال غیر منقول توقیف شده در صورتیکه پس از دو نوبت
آگهی (که نوبت دوم آن بدون حداقل قیمت آگهی میشود) خریداری برای آن پیدا
نشود وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند مطابق ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری معادل
کل بدهی مودی بعلاوه هزینه متعلقه از مال مورد توقیف تملک و بهای آنرا به حساب بدهی
مودی منظور نماید .

تبصره ۱ - در صورتیکه مودی قبل از انتقال مال مذکور بنام وزارت امور اقتصادی و
دارائی و یا دیگری حاضر به پرداخت بدهی خود باشد وزارت امور اقتصادی و دارائی با دریافت
بدهی مودی با اضافه ده درصد بدهی و هزینه های متعلقه از ملک مزبور رفع توقیف می نماید .

تبصره ۲ - در صورتیکه مال به تملک وزارت امور اقتصادی و دارائی درآمده باشد اگر
آمادگی جهت فروش داشته باشد و مودی درخواست نماید در شرایط مساوی اولویت با
مودی است .

ماده ۲۱۶ - مرجع رسیدگی به شکایات ناشی از اقدامات اجرائی راجع به مطالبات
دولت از اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی که طبق مقررات اجرائی مالیاتها قابل مطالبه
و وصول می باشد هیات حل اختلاف مالیاتی خواهد بود . به شکایات مزبور به فوریت
و خارج از نوبت رسیدگی و رای صادر خواهد شد . رای صادره قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره ۱ - در مورد مالیاتهای مستقیم در صورتیکه شکایت حاکی از این باشد که وصول مالیات قبل از قطعیت، بموقع اجرا گذارده شده است هرگاه هیات حل اختلاف مالیاتی شکایت را وارد دانست ضمن صدور رای به بطلان اجرائیه حسب مورد قسراً رسیدگی و اقدام لازم صادر یانسبت به درآمد مشمول مالیات مودی رسیدگی و رای صادر خواهد کرد. رای صادره از هیات حل اختلاف قطعی است.

تبصره ۲ - در مورد مالیاتهای غیرمستقیم هرگاه شکایت اجرائی از این جهت باشد که مطالبه مالیات قانونی نیست مرجع رسیدگی به این شکایت نیز هیات حل اختلاف مالیاتی خواهد بود و رای هیات مزبور در این باره قطعی و لازم الاجرا است.

مفاد این تبصره شامل جرایم قاچاق اموال موضوع عایدات دولت و بهای مال قاچاق از بین رفته و نیز آن دسته از مالیاتهای غیرمستقیم که طبق مقررات مخصوص بخود در مراجع خاص باید حل و فصل شود نخواهد بود.

ماده ۲۱۷ - به وزارت امور اقتصادی و دارائی اجازه داده میشود که یک درصد از وجوهی که بابت مالیات و جرایم موضوع این قانون وصول میگردد (باستثنای مالیات بر درآمد شرکتهای دولتی) در حساب مخصوص در خزانه منظور نموده و در مورد آموزش و تربیت کارمندان در امور مالیاتی و حسابرسی و تشویق کارکنان و کسانی که در امر وصول مالیات فعالیت موثری مبدول داشته و یا میدارند خرج نماید. وجوه پرداختی با استناد این ماده بعنوان پاداش وصولی از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است.

وزارت امور اقتصادی و دارائی موظف است که در هر ششماه گزارشی از میزان وصول مالیات و توزیع مالیات وصولی بین طبقات و سطوح مختلف درآمد را به کمیسیون امور اقتصادی و دارائی مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۲۱۸ - آئین نامه مربوط به قسمت وصول مالیات توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارائی و دادگستری تصویب و توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

باب پنجم - سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی

فصل اول - مراجع تشخیص مالیات و وظایف و اختیارات آنها

ماده ۲۱۹ - تشخیص درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات موضوع این قانون بعهده ماموران تشخیص مالیات است که طبق مقررات این قانون صلاحیت رسیدگیهای فنی، تخصصی، اداری و تشخیص را خواهند داشت.

۷۹
تعالیه

ماده ۲۲۰ - ماموران تشخیص مالیاتی عبارتند از کمک‌ممیز مالیاتی، ممیز مالیاتی، سرممیز مالیاتی و ممیز کل مالیاتی.

ماده ۲۲۱ - وظایف و مسوولیت ماموران تشخیص منحصر در حوزه مالیاتی است که در آن حوزه بخدمت منصوب شده‌اند. حوزه مالیاتی از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین خواهد شد.

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند در مواردیکه مقتضی تشخیص دهد برای رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات تمام یا قسمتی از هریک از منابع مالیاتی حوزه یا حوزه‌های خاصی با تعداد کافی کمک‌ممیز، ممیز، سرممیز و ممیز کل مالیاتی تشکیل دهد همچنین می‌تواند در مواردیکه محل فعالیت عمده شرکت با مرکز امور اداری آن متفاوت است رسیدگی به پرونده مالیاتی شرکت رابه حوزه مالیاتی محل فعالیت عمده شرکت احاله نماید.

ماده ۲۲۲ - بنا بر اقتضای کار تحت نظر هر ممیز مالیاتی یک یا چند نفر کمک ممیز قرار خواهد گرفت. کمک ممیز تحت نظر ممیز مالیاتی و بر طبق تعلیمات او وظایف محوله را بموقع اجرا خواهد گذاشت و از جهت تشخیص درآمد و مالیات مسوول اقدامات خود در حدود قانون و وظایف محوله میباشد.

مسوولیت کمک ممیزین رافع مسوولیت قانونی ممیزین مالیاتی نخواهد بود.

ماده ۲۲۳ - برای یک یا چند حوزه مالیاتی یک سرممیز تعیین میشود که علاوه بر اجرای وظایفی که اختصاصا بموجب این قانون بعهده دارد بر کار ممیزین مالیاتی و کمک ممیزین نظارت خواهد نمود و برای هر چند حوزه سرممیزی یک ممیز کل تعیین میشود که علاوه بر اجرای وظایفی که اختصاصا بموجب این قانون برعهده اوست به طرز کار کلیه مامورین حوزه خود نظارت نموده و مسوول حسن اجرای قانون در حوزه‌ها و قسمتهای مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - وزارت امور اقتصادی و دارایی میتواند عندالاقضاء وظایف اختصاصی و عمومی ممیز کل را در بعضی از حوزه‌ها موقتا بعهده سرممیز قرار دهد.

تبصره ۲ - بمنظور وصول مالیات و ارائه خدمات مالیاتی برابر مقررات این قانون، در هر حوزه سرممیزی قسمتی تحت عنوان " وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی " با تعداد کافی مامور زیر نظر سرممیز انجام وظیفه خواهند نمود.

در بخشها و نقاطی که محل و محدوده حوزه مالیاتی مستقر در آن خارج از محل خدمت اصلی سرممیز متبوع واقع گردیده وظایف مربوط به قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی هم بعهده حوزه‌های مالیاتی مزبور خواهد بود.

ماده ۲۲۴ - سرممیزین مالیاتی با موافقت ممیز کل ذیربط میتوانند در موارد لزوم

۸۰
تعالیه

جهت رسیدگی بحسابها و ترازنامه و حساب سودوزیان مودیان از وجود کارشناسان و حسابرسان مالیاتی شاغل در وزارت امور اقتصادی و دارائی که برای این منظور تعیین خواهند شد استفاده نمایند. در اینگونه موارد برگ تشخیص مالیات علاوه بر اطلاعات مکتسبه از طریق تحقیقات ممیز مالیاتی مبتنی بر گزارش کارشناس یا حسابرس رسیدگی کننده خواهد بود مگر اینکه گزارش مزبور مستدلا مورد قبول ماموران تشخیص مربوط قرار نگیرد که در اینصورت نیز بایستی دلیل رد گزارش صریحا اعلام گردد.

تبصره - کارشناس یا حسابرس رسیدگی کننده در حدود وظایف و اختیارات محوله مسوول اقدامات انجام شده خواهد بود لیکن در هر حال این مسوولیت رافع مسوولیت قانونی مامورین تشخیص نمی باشد.

ماده ۲۲۵ - آئین نامه طرز انتخاب و امتحان و ارتقاء و همچنین شرایط استخدام و نیز تطبیق مقامات و مشاغل مندرج در این قانون با سایر مقامات و مشاغل فنی و تخصصی با رعایت مقررات استخدام کشوری و همچنین سایر مقرراتی که برای واگذاری اختیارات و ترتیب و تشریفات رسیدگی ماموران تشخیص و مراجع مالیاتی لازم باشد باستثنا مواردی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای آن پیش بینی شده است از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و پس از تصویب وزیر بعنوان آئین نامه سازمان تشخیص مالیات بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۲۲۶ - ممیزین مالیاتی طبق مقررات این قانون به اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیمی مودی رسیدگی و آنرا قبول یا رد خواهند نمود.
تبصره ۱ - عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر از طرف مودیانی که مکلف به تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سودوزیان هستند موجب عدم رسیدگی به ترازنامه و حساب سودوزیان آنها که در موعد مقرر قانونی تسلیم شده است در مهلت مذکور در ماده ۱۵۶ این قانون نخواهد بود. در غیر اینصورت درآمد مذکور در ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی قطعی خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند رسیدگی به پرونده های مالیاتی مودیان را قبل از مطالبه مالیات حسب پیشنهاد ممیز کل ذیربط به یک یا چند مامور تشخیص که مصلحت بداند ارجاع کند در اینصورت گزارش رسیدگی مامور یا مامورین اخیرالذکر مبنای صدور برگ تشخیص خواهد بود و مسوولیت قانونی در اینگونه موارد متوجه مامورین مزبور میباشد.

تبصره ۳ - به مودیان مالیاتی اجازه داده میشود در صورتیکه بنحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سودوزیان تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد، با ارائه مدارک لازم ظرف یکماه از تاریخ انقضاء مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع

۸۱
بیتعالی

اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامه مودی تاریخ تسلیم اظهارنامه اول میباشد .

ماده ۲۲۷ - در مواردیکه اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان مودی حسب مورد قبول میشود و همچنین پس از تشخیص علی‌الراس و صدور برگ تشخیص ، چنانچه ثابت شود مودی فعالیت‌هایی داشته است که درآمد آنرا کتمان نموده است و یا مامورین تشخیص در موقع صدور برگ تشخیص از آن مطلع نبوده‌اند مالیات باید با محاسبه درآمد ناشی از فعالیت‌های مذکور تعیین و با اختلاف آن بار عایت مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ این قانون مطالبه شود .

ماده ۲۲۸ - در مواردیکه اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان مودی مورد قبول واقع نشود و یا اساساً مودی اوراق مزبور را در موعد مقرر قانونی تسلیم نکرده باشد ، مالیات مودی طبق مقررات این قانون تشخیص و مطالبه خواهد شد .

ماده ۲۲۹ - مامورین تشخیص میتوانند برای رسیدگی به اظهارنامه یا تشخیص هرگونه درآمد مودی به کلیه دفاتر و اسناد و مدارک مربوط مراجعه و رسیدگی نمایند و مودی مالیات مکلف به ارائه و تسلیم آنها میباشد و گرنه بعداً برفع او در امور مالیاتی آن سال قابل استناد نخواهد بود مگر آنکه قبل از تشخیص قطعی درآمد معلوم شود که ارائه آنها در مراحل قبلی بعللی خارج از حدود اختیار مودی میسر نبوده است .

حکم این ماده مانع از آن نخواهد بود که مراجع حل اختلاف برای تشخیص درآمد واقعی مودی به اسناد و مدارک ارائه شده از طرف مودی استناد نمایند .

ماده ۲۳۰ - در مواردیکه مدارک و اسناد حاکی از تحصیل درآمد نزد اشخاص ثالث با استثناء اشخاص مذکور در ماده ۲۳۱ این قانون موجود باشد اشخاص ثالث مکلفند بسا مراجعه و مطالبه ماموران تشخیص ، دفاتر و همچنین اصل یا رونوشت اسناد مربوط و هرگونه اطلاعات مربوط به درآمد مودی یا مشخصات او را ارائه دهند و گرنه در صورتیکه در اثر این استنکاف آنها زبانی منوجه دولت شود به جبران زیان وارده به دولت محکوم خواهند شد . مرجع ثبوت استنکاف اشخاص ثالث تعیین زیان وارده به دولت مراجع صالحه قضائی است که با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی و خارج از نوبت به موضوع رسیدگی خواهند نمود .

تبصره - در موارد استنکاف اشخاص ثالث در ارائه اسناد و مدارک مورد درخواست ماموران تشخیص مالیات ، وزارت امور اقتصادی و دارائی میتواند اشخاص ثالث را از طریق دادستانی کل کشور مکلف به ارائه اسناد و مدارک مذکور بنماید . تعقیب قضائی موضوع مانع از اقدامات ماموران تشخیص مالیات نخواهد بود .

ماده ۲۳۱ - در مواردیکه مامورین تشخیص کتبا از وزارتخانه‌ها ، موسسات دولتی ، شرکت‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداریها و سایر موسسات و نهادهای عمومی

غیردولتی اطلاعات و اسناد لازم را در زمینه فعالیت و معاملات و درآمد مودی بخواهند مراجع مذکور مکلفند در نوشتن گواهی شده اسناد مربوط و هرگونه اطلاعات لازم را در اختیار آنسان بگذارند مگر اینکه مسوول امر ابراز آنرا مخالف مصالح مملکت اعلام نماید که در اینصورت با موافقت وزیر مسوول و تایید وزیر امور اقتصادی و دارائی از ابراز آن خودداری میشود و در غیر اینصورت به تخلف مسوول امر با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی در مراجع صالحه قضائی خارج از نوبت رسیدگی و حسب مورد به مجازات مناسب محکوم خواهد شد. ولی در مورد اسناد و اطلاعاتی که نزد مقامات قضائی است و مقامات مزبور ارائه آنرا مخالف مصحلت بدانند، ارائه آن منوط به موافقت دادستان کل کشور خواهد بود.

تبصره - در مورد بانکها، وزارت امور اقتصادی و دارائی اسناد و اطلاعات مربوط به درآمد مودی را از طریق دادستان کل کشور مطالبه خواهد نمود.

ماده ۲۳۲ - ماموران تشخیص و سایر مراجع مالیاتی باید اطلاعاتی را که ضمن رسیدگی به امور مالیاتی مودی بدست می آورند محرمانه تلقی و از افشای آن جز در امر تشخیص درآمد و مالیات نزد مراجع ذیربط در حد نیاز خودداری نمایند و در صورت افشا طبق قانون مجازات اسلامی یا آنها رفتار خواهد شد.

ماده ۲۳۳ - در صورتیکه ماموران تشخیص مالیات ضمن رسیدگیهای خود به تخلفات مالیاتی مودی موضوع ماده ۲۵۱ این قانون برخورد نمودند مکلفند مراتب را برای تعقیب به دادستان انتظامی مالیاتی گزارش دهند.

ماده ۲۳۴ - هرگاه ماموران تشخیص در محاسبه درآمد یا مالیات اشتباه کرده باشند قبل از قطعیت مالیات میتوانند با تهیه گزارش لازم بعنوان ممیز کل و طبق دستور وی اشتباه محاسبه را اصلاح و مراتب را ظرف سی روز بدون رعایت مهلتهای مقرر در مواد ۱۵۶ و ۱۵۷ این قانون با صدور برگ تشخیص اصلاحی به مودی ابلاغ نمایند. در اینصورت مودی میتواند چنانچه به برگ تشخیص اصلاحی اعتراض داشته باشد ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مذکور به ممیز کل مربوط مراجعه و طبق ماده ۲۳۸ این قانون رفع اختلاف نماید.

ماده ۲۳۵ - قسمتهای وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی و یا حسب مورد حوزههای مالیاتی مربوط مکلفند نسبت به مودیانی که بدهی مالیاتی قطعی خود را پرداخت نموده اند حداکثر ظرف پنج روز از تاریخ تقاضای مودی مفاصاحساب مالیاتی تهیه و برای امضاء سرممیز ارسال نمایند. سرممیز مالیاتی مکلف است مفاصاحسابهای واصله را ظرف سه روز امضاء نموده و به مودی آن تسلیم کند.

تبصره - در نقاطی که سرممیز مقیم وجود ندارد و یا دسترسی به وی میسر نمی باشد ممیز مالیاتی میتواند با موافقت اداره کل ذیربط مفاصاحسابهای مربوط را امضاء نماید.

فصل دوم - ترتیب رسیدگی

ماده ۲۳۶ - در مواردی که اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان مورد قبول ممیز مالیاتی واقع می شود، ممیز مالیاتی آنرا با نظر خود برای رسیدگی و اظهار نظر نزد سر ممیز ارسال می دارد. سر ممیز در صورت قبول اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان نظر ممیز را تایید و گرنه نسبت به میزان درآمد مودی پس از رسیدگی اظهار نظر می کند و پرونده را نزد ممیز برمی گرداند. در صورت اخیر ممیز بر اساس نظر سر ممیز برگ تشخیص را تهیه و برای امضاء و صدور نزد سر ممیز ارسال خواهد داشت. مگر اینکه نظر سر ممیز را قبول کند که در این صورت برگ تشخیص را به مسوولیت خود امضاء و صادر خواهد کرد. حکم این ماده در مواردی که مودی از تسلیم اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان حسب مورد خودداری نموده و بطور کلی در مواردی که درآمد مودی به طریق علی الراس تشخیص می گردد و همچنین در مورد مالیاتهای موضوع باب دوم این قانون نیز جاری خواهد بود.

ماده ۲۳۷ - برگ تشخیص مالیات باید بر اساس ماخذ صحیح و منکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیه فعالیتهای مربوط و درآمدهای حاصل از آن بطور صریح در آن قید و برای مودی روشن باشد. امضاء کنندگان برگ تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص بطور خوانا قید نمایند و مسوول مندرجات برگ تشخیص و نظریه خود از هر جهت خواهند بود. و در صورت استعلام مودی از نحوه تشخیص مالیات مکلفند جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مودی اعلام نمایند و هرگونه توضیحی را در این خصوص بخواهد به او بدهند.

تبصره - برگ تشخیص مالیات حتی المقدور بر اساس گزارش تحقیق و رسیدگی کمک ممیز مالیاتی مربوط خواهد بود.

ماده ۲۳۸ - در مواردیکه برگ تشخیص مالیات صادر و به مودی ابلاغ میشود، چنانچه مودی نسبت به آن معترض باشد میتواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برای رفع اختلاف خود با ممیز یا سر ممیز شخصا یا بوسیله وکیل تام الاختیار خود به ممیز کل مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتبا تقاضای رسیدگی مجدد نماید. ممیز کل موظف است پس از ثبت درخواست مودی در دفتر ممیز کلی. و ظرف مهلتی که بیش از سی روز از تاریخ مراجعه نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتیکه دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست، آنرا رد و مراتب را ظهر برگ تشخیص درج و امضاء نماید و در صورتیکه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را موثر در تعدیل درآمد تشخیص دهد و نظرا و مورد قبول مودی قرار گیرد، مراتب ظهر برگ تشخیص منعکس و به امضاء ممیز کل و مودی

۸۴
بیت

خواهد رسید و هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مودی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد موثر تشخیص ندهد باید مراتب را مستدلا در ظهر برگ تشخیص منعکس و پرونده امر را برای رسیدگی به هیات حل اختلاف ارجاع نماید .

تبصره - ممیزکل مالیاتی مکلف است در پایان هر ماه آمار مودیان مالیاتی را که در اجرای این ماده به وی مراجعه نموده اند به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال نماید و در مواردی که مراجعه مودی بشرح این ماده منتهی به توافق یا رد برگ تشخیص گردیده رونوشت برگ تشخیص متضمن نظریه خود را نیز بضمیمه آمار مذکور ارسال دارد .

ماده ۲۳۹ - در صورتیکه مودی ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات قبولی خود را نسبت به آن کتبا اعلام کند یا مالیات مورد مطالبه را به ماخذ برگ تشخیص پرداخت یا ترتیب پرداخت آنرا بدهد یا اختلاف موجود بین خود و ممیز یا سر ممیز را بشرح ماده ۲۳۸ این قانون باممیز کل رفع نماید پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی میگردد و در مواردیکه مودی ظرف سی روز کتبا اعتراض ننماید و یا در مهلت مقرر در ماده مذکور به ممیز کل مراجعه نکند درآمد تعیین شده در برگ تشخیص مالیات قطعی است .

تبصره - در مواردیکه برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره ماده ۲۰۳ و ماده ۲۰۸ این قانون ابلاغ شده باشد و مودی بشرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ تشخیص مالیات شناخته میشود در این صورت و همچنین در مواردیکه مودی ظرف مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ کتبا به برگ تشخیص اعتراض کند پرونده امر برای رسیدگی به هیات حل اختلاف مالیاتی ارجاع میگردد .

ماده ۲۴۰ - در موقع طرح پرونده، در هیات حل اختلاف مالیاتی ممیز یا سرممیزی که برگ تشخیص را امضاء نموده است باید در جلسات مقرر هیات شرکت کند و برای توجیه مندرجات برگ تشخیص و نظریات خود دلایل کافی اقامه کند و توضیحات لازم را بدهد .

تبصره - در مواردیکه برگ تشخیص صرفاً بر اساس رسیدگی کارشناسان یا حسابرسان مالیاتی صادر شده کارشناس یا حسابرس رسیدگی کننده مربوط حسب مورد بجای ممیز یا سرممیز برای ادای توضیحات لازم در هیات شرکت خواهد نمود .

ماده ۲۴۱ - در هر مورد که مطابق مقررات این قانون میزان درآمد قطعی گردد، قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی یا حسب مورد ممیز مالیاتی مربوط برگ مالیات قطعی را بنام مودی در پنج نسخه تنظیم میکند که یک نسخه آنرا باید به مرکز سجل مالیاتی ارسال دارد و در مورد مالیاتهای موضوع (باب سوم) این قانون یک نسخه نیز برای محاسبه مابهالتفاوت مالیات متعلقه مودی طبق مقررات این قانون نزد ممیز مالیاتی محل سکونت مودی ارسال دارد .

۸۴
تعالیه

ماده ۲۴۲ - در هر مورد که بعلت اشتباه در محاسبه مالیات اضافی دریافت شده و همچنین در مواردیکه مالیاتی طبق مقررات این قانون قابل استرداد می باشد قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی یا حسب مورد ممیز مالیاتی مربوط موظف است گزارشی با ذکر مورد و جهات قانونی و تعیین رقم قطعی مالیات و مالیات پرداختی و مبلغ اضافه دریافتی بانضمام سوابق مربوط به سرممیز تسلیم دارد . سرممیز نیز پس از رسیدگی در صورتیکه مراتب را تایید نمود آنرا نزد ممیز کل ارسال میدارد ممیز کل پس از رسیدگی در صورت تایید برگ استرداد مالیات اضافی صادر و یک نسخه آنرا تسلیم مودی میکند و نسخه دیگر آنرا به اداره امور اقتصادی و دارائی مربوط میفرستد و اداره مزبور مکلف است وجه آنرا از محل وصولی جاری ظرف یکماه به مودی پرداخت کند و یک نسخه از رسیدوجه را برای ممیز ارسال دارد .

ماده ۲۴۳ - در صورتیکه درخواست استرداد از طرف مودی بعمل آمده باشد و ماموران تشخیص یا قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی آنرا وارد ندانند مودی میتواند ظرف سیروز از تاریخ اعلام نظر ماموران یاد شده از هیات حل اختلاف مالیاتی درخواست رسیدگی کند رای هیات حل اختلاف مالیاتی در این مورد قطعی و غیر قابل تجدید نظر است و در صورت صدور رای به استرداد مالیات اضافی ممیز کل طبق جزء اخیر ماده ۲۴۲ این قانون ملزم به اجرای آن خواهد بود .

فصل سوم - مرجع حل اختلاف مالیاتی

ماده ۲۴۴ - مرجع رسیدگی به کلیه اختلافات مالیاتی جز در مواردیکه ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیشبینی شده هیات حل اختلاف مالیاتی است . هر هیات حل اختلاف مالیاتی از سه نفر بشرح زیر تشکیل خواهد شد .

- ۱ - یک نفر نماینده وزارت امور اقتصادی و دارائی .
- ۲ - یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته در تهران به انتخاب و معرفی شورای عالی قضایی و در شهرستانها به انتخاب رئیس دادگستری یا دادگاه محل .
- ۳ - نماینده نظام پزشکی در مورد درآمد مربوط به امور پزشکی ، نماینده کانون وکلای در مورد درآمد حاصل از وکالت و مشاوره حقوقی ، نماینده شورای مرکزی اصناف محل در مورد اصناف ، نماینده کانون سردفتران در مورد صاحبان دفاتر اسناد رسمی ، نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برای انواع درآمدهای دیگر و در نقاطی که مراجع مزبور تشکیل نشده است یکی از معتمدین محل که به امور مالیاتی رشته مخصوص به هر نوع فعالیت ، بصیر و مطلع باشد به انتخاب فرماندار محل .

تبصره ۱ - رای هیات حل اختلاف مالیاتی به اکثریت قطعی است و نظر اقلیت باید در متن رای قید گردد و در صورتیکه عضو موضوع بند ۳ این ماده معرفی نشود و یا با اطلاع از تشکیل جلسه هیات غیبت نماید هیات با حضور دو عضو دیگر به پرونده رسیدگی و رای صادر خواهد کرد در صورت اختلاف رای بین دو عضو نامبرده پرونده به هیات حل اختلاف مالیاتی دیگری ارجاع میشود و در هر حال رای صادره قطعی است .

تبصره ۲ - وزارت امور اقتصادی و دارایی میتواند رسیدگی به پرونده مالیاتی را به هیات حل اختلاف مالیاتی شهرستانی که محل فعالیت عمده مودی در آنجا میباشد ارجاع نماید .

تبصره ۳ - در مورد اختلافات مالیاتی مربوط به فصول اول و دوم و سوم از باب دوم و فصل اول از باب سوم این قانون نماینده وزارت مسکن و شهرسازی در تهران و ادارات کل مسکن و شهرسازی در شهرستانها و همچنین در مورد اختلافات مالیاتی مربوط به درآمد کشاورزی نماینده وزارت کشاورزی و عمران روستائی در تهران و نماینده اداره کل کشاورزی و عمران روستائی در شهرستانها بجای نماینده موضوع بند ۳ این ماده در هیاتهای حل اختلاف مالیاتی شرکت خواهد کرد و در نقاطی که ادارات کل مسکن و شهرسازی وجود نداشته باشد بجای نماینده مزبور نماینده های از طرف فرماندار انتخاب و معرفی خواهد شد .
ماده ۲۴۵ - نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی عضو هیات از بین ماموران تشخیص که حداقل دارای دو سال سابقه خدمت در شغل ممیزی کل از تاریخ تصویب این قانون باشند انتخاب می گردند .

تبصره - مادام که برای عضویت هیات حل اختلاف مالیاتی کارمند واجد شرایط مطابق مقررات این قانون وجود نداشته باشد از بین کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی که دارای ده سال سابقه خدمت بوده و لااقل شش سال آنرا در امور مالیاتی اشتغال داشته و در امر مالیاتی بصیر و مطلع باشند انتخاب خواهند شد .

ماده ۲۴۶ - اوقات رسیدگی هیات حل اختلاف مالیاتی در مورد هر پرونده باید به مامور تشخیص مربوط و مودی ابلاغ گردد ، فاصله تاریخ ابلاغ و روز تشکیل جلسه رسیدگی هیات نباید کمتر از ده روز باشد مگر درخواست مودی و موافقت واحد مربوط .

تبصره - عدم حضور مامور تشخیص مربوط یا مودی یا نماینده او مانع رسیدگی هیات و صدور رای نخواهد بود .

ماده ۲۴۷ - رای هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی قطعی و لازم الاجرا است مگر در موارد ذیل که پرونده امر ظرف ده روز از تاریخ تسلیم اعتراض به هیات حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر احاله خواهد شد .

۱ - در مورد مودیان بشرط آنکه ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ رای حداقل ده درصد

۸۷
بسمه تعالی

مالیات مبلغ مورد رای را با احتساب پرداختهای قبلی، پرداخت یا بحساب سپرده واریز و ظرف همان مدت اعتراض کتبی خود را به قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی یا حسب مورد حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند .

۲ - در مورد ماموران تشخیص چنانچه مبلغ مورد رای که مآخذ محاسبه مالیات قرار میگیرد با مبلغ مذکور در برگ تشخیص مالیات بیش از ۲۰ درصد اختلاف داشته باشد و مأمور تشخیص مربوط ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ رای اعتراض کتبی خود را به قسمت وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی یا حسب مورد به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نماید .
رای صادره از هیات حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره ۱ - چنانچه درآمد مورد رای هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی عینا مورد تایید هیات حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر قرار گیرد و در صورت درآمد مورد اختلاف بعنوان جریمه بلحاظ اعتراض غیرموجه از مودی مطالبه و وصول خواهد شد .

تبصره ۲ - نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی و شورایی عالی قضائی یا دادگستری عضو هیات حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر نباید قبلا نسبت به موضوع مطروحه رای داده باشند .

تبصره ۳ - در صورتیکه پرونده فقط از لحاظ یکی از طرفین قابل تجدید رسیدگی باشد در مرحله تجدید رسیدگی فقط نسبت به اختلاف همان طرف رسیدگی و رای صادر خواهد شد .

ماده ۲۴۸ - رای هیات حل اختلاف مالیاتی بایستی متضمن اظهار نظر موجه و مدلل نسبت به اعتراض مودی بوده و در صورت اتخاذ تصمیم به تعدیل درآمد مشمول مالیات، جهات و دلایل آن توسط هیات در متن رای قید شود .

ماده ۲۴۹ - هیاتهای حل اختلاف مالیاتی مکلفند مآخذ مورد محاسبات مالیات را در متن رای قید و در صورتیکه در محاسبه اشتباهی کرده باشند با درخواست مودی یا مأمور تشخیص مربوط به موضوع رسیدگی و رای را اصلاح کنند .

ماده ۲۵۰ - در مواردیکه هیات حل اختلاف مالیاتی برگ تشخیص مالیات را رد و یا اینکه تشخیص ممیز و یا سرمیز مالیاتی را تعدیل نماید مکلف است نسخهای از رای خود را بانضمام رونوشت برگ تشخیص مالیات جهت رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال کند تا در صورت احراز تخلف نسبت به تعقیب متخلف اقدام نماید .

ماده ۲۵۱ - مودی یا ممیز کل مالیاتی مربوط میتواند ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ آراء قطعی هیاتهای حل اختلاف مالیاتی به مودی جز در مواردیکه رای هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی با عدم اعتراض مودی یا مأمور تشخیص قطعیت مییابد با استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه و یا نقض رسیدگی با اعلام دلایل کافی به شورایی عالی مالیاتی شکایت کنند و نقض رای و تجدید رسیدگی را بخواهند .

فصل چهارم - شورای عالی مالیاتی ووظایف و اختیارات آن

ماده ۲۵۲ - شورای عالی مالیاتی مرکب است از بیست و پنج نفر عضو که از بین کسانی که دارای دانشنامه تحصیلی لیسانس یا بالاتر یا معادل آنها و (حداقل ۱۰ سال سابقه خدمت در وزارت امور اقتصادی و دارایی باشند و از تاریخ تصویب این قانون سنوات خدمتشان در هریک از قسمت های ممیز کلی و نمایندگی وزارت امور اقتصادی و دارایی در هیات های حسل اختلاف مالیاتی کمتر از دو سال و مجموعاً کمتر از شش سال نباشد) از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب میشوند و مادام که برای عضویت شورای عالی مالیاتی کارمند واجد شرایط بشرح مذکور وجود نداشته باشد اعضاء شورای عالی مالیاتی از بین کارمندان عالیمقام وزارت امور اقتصادی و دارایی که دارای دانشنامه تحصیلی لیسانس یا بالاتر یا معادل آنها و حداقل ۶ سال سابقه خدمت در مشاغل مالیاتی در وزارت امور اقتصادی و دارایی بوده انتخاب میگردند .

تبصره - وزیر امور اقتصادی و دارایی میتواند حداکثر دو نفر از اعضاء شورای عالی مالیاتی را از بین اشخاص حقوقدان که دارای دانشنامه تحصیلی لیسانس یا بالاتر یا معادل آنها در رشته حقوق قضایی و حداقل ۶ سال سابقه خدمت دولتی در مشاغل حقوقی بوده و صلاحیت آنها مورد تایید وزیر دادگستری باشد انتخاب و منصوب نماید .

ماده ۲۵۳ - دوره عضویت اعضاء شورای عالی مالیاتی سه سال از تاریخ انتصاب است و در این مدت قابل تغییر نیستند مگر به تقاضای خودشان یا بموجب حکم قطعی دادگاه اختصاصی اداری موضوع ماده ۲۶۷ این قانون . انتصاب مجدد اعضاء پس از انقضای سه سال مذکور بلامانع است . رئیس شورای عالی مالیاتی از بین اعضاء شورا که کارمند وزارت امور اقتصادی و دارایی باشد از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب میشود .

ماده ۲۵۴ - شورای عالی مالیاتی دارای هشت شعبه و هر شعبه مرکب از سه نفر عضو خواهد بود .

رئیس و اعضاء شعب از طرف رئیس شورای عالی مالیاتی منصوب میشوند .

ماده ۲۵۵ - وظایف و اختیارات شورای عالی مالیاتی بشرح زیر است .

۱ - تهیه آئین نامه ها و بخشنامه های مربوط به اجرای این قانون ، در مواردی که آئین نامه یا بخشنامه ای از طرف سایر مراجع در امور مالیاتی تهیه میشود قبل از تصویب یا صدور آنها بایستی نظر شورای عالی مالیاتی نسبت به موارد مزبور اخذ شده باشد .

۲ - بررسی و مطالعه بمنظور پیشنهاد و اعلام نظر در مورد شیوه اجرای قوانین و مقررات مالیاتی و همچنین پیشنهاد اصلاح و تغییر قوانین و مقررات مالیاتی و یا حذف بعضی از آنها به وزیر امور اقتصادی و دارایی .

۳- اظهار نظر در مورد موضوعات و مسائل مالیاتی که وزیر امور اقتصادی و دارایی حسب اقتضاء برای مشورت و اظهار نظر به شورای عالی مالیاتی ارجاع مینماید .

۴- رسیدگی به آراء قطعی هیاتهای حل اختلاف مالیاتی که از لحاظ عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقض رسیدگی مورد شکایت مودی یا ممیز کل واقع شده باشد .

ماده ۲۵۶- هرگاه از طرف مودی یا ممیز کل شکایتی در موعد مقرر از رای قطعی هیات حل اختلاف مالیاتی واصل شود که ضمن آن با اقامه دلایل و یا ارائه اسناد و مدارک صراحتا یا تلویحا ادعای نقض قوانین و مقررات موضوعه یا ادعای نقض رسیدگی شده باشد رئیس شورای عالی مالیاتی شکایت را جهت رسیدگی به یکی از شعب مربوط ارجاع خواهد نمود .

شعبه مزبور موظف است بدون ورود به ماهیت امر صرفا از لحاظ رعایت تشریفات و کامل بودن رسیدگی های قانونی و مطابقت مورد با قوانین و مقررات موضوعه به موضوع رسیدگی و مستندا بجهات و اسباب و دلایل قانونی رای مقتضی بر نقض آراء هیاتهای حل اختلاف مالیاتی و یاراد شکایت مزبور صادر نماید ، رای شعبه با اکثریت مناط اعتبار است و نظر اقلیت باید در متن رای قید گردد .

ماده ۲۵۷- در مواردیکه رای مورد شکایت از طرف شعبه نقض میگردد پرونده امر جهت رسیدگی مجدد به هیات حل اختلاف مالیاتی دیگر ارجاع خواهد شد و در صورتیکه در آن محل یک هیات بیشتر نباشد به هیات حل اختلاف مالیاتی نزدیکترین شهری که با محل مزبور در محدوده یک استان باشد ارجاع میشود . مرجع مزبور مجددا به موضوع اختلاف مالیاتی بر طبق فصل سوم این باب و با رعایت نظر شعبه شورای عالی مالیاتی رسیدگی و رای مقتضی میدهد . رای که بدین ترتیب صادر میشود قطعی و لازم الاجرا است .

حکم این ماده در مواردیکه آراء صادره از هیاتهای حل اختلاف مالیاتی اعم از بدوی یا تجدید نظر توسط دیوان عدالت اداری نقض میگردد نیز جاری خواهد بود .

تبصره- در مواردیکه رای هیاتهای حل اختلاف مالیاتی نقض میشود شورای عالی مالیاتی موظف است یک نسخه از رای هیات را برای رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال دارد تا در صورت احراز تخلف اقدام به تعقیب نماید .

ماده ۲۵۸- در موارد مذکور در بند ۳ ماده ۲۵۵ این قانون و همچنین هرگاه در شعب شورای عالی مالیاتی نسبت به موارد مشابه رویه های مختلف اتخاذ شده باشد حسب ارجاع وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس شورای مزبور هیات عمومی شورای عالی مالیاتی با حضور رئیس شوری و روسای شعب و در غیاب رئیس شعبه یک نفر از اعضای آن شوری به انتخاب رئیس شوری تشکیل خواهد شد مورد یا موضوع مختلف فیه را بررسی کرده و نسبت به آن اتخاذ نظر و اقدام به صدور رای مینماید . در این صورت رای هیات عمومی

که با دوسوم آراء تمام اعضاء قطعی است برای شعب شورای عالی مالیاتی و هیاتهای حل اختلاف مالیاتی و مامورین تشخیص و وصول و ابلاغ و خدمات مالیاتی در موارد مشابه لازم الاتباع است و جز بموجب نظر هیات عمومی یا قانون قابل تغییر نخواهد بود و نظر اقلیت نیز باید در متن صورتجلسه هیات عمومی منعکس شود .

ماده ۲۵۹ - هرگاه شکایت از رای هیات حل اختلاف مالیاتی از طرف مودی بعمل آمده باشد و مودی به میزان مالیات مورد رای وجه نقد یا تضمین بانکی بسپرد و یا وثیقه ملکی معرفی کند یا ضامن معتبر که اعتبار ضامن مورد قبول ممیز کل مالیاتی باشد بدهد رای هیات تاصدور رای شورای عالی مالیاتی موقوف الاجرا میماند .

ماده ۲۶۰ - در مواردیکه شکایت مودی از طرف شعبه شورای عالی مالیاتی رد میشود معادل پنج در هزار مالیات موضوع رای مورد شکایت که در هر صورت از یک هزار ریال کمتر و از پنجاه هزار ریال بیشتر نخواهد شد بعنوان هزینه رسیدگی از مودی وصول میگردد .

فصل پنجم - هیات عالی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۶۱ - هیات عالی انتظامی مالیاتی مرکب خواهد بود از سه نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل که از بین کارمندان عالی مقام وزارت امور اقتصادی و دارائی که در امور مالیاتی بصیر و مطلع بوده و دارای ۱۶ سال سابقه خدمت که لا اقل شش سال آنرا در امور مالیاتی اشتغال داشته باشند از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی برای مدت سه سال به این سمت منصوب میشوند و در مدت مذکور قابل تغییر نیستند مگر بتقاضای خودشان و یا بموجب حکم قطعی دادگاه اختصاصی اداری موضوع ماده ۲۶۷ این قانون انتصاب مجدد آنان پس از انقضای سه سال مذکور بلامانع است .

رئیس هیات عالی انتظامی مالیاتی از بین اعضاء اصلی هیات از طرف وزیر امور اقتصادی و دارائی انتخاب و منصوب میشود .

تبصره - کارمندانی که مدارج مذکور در ماده ۲۲۰ این قانون را طی نموده و در یکی از استانهای کشور بجز استان تهران بعنوان مدیرکل خدمت کرده باشند در انتخاب بسمت فوق حق تقدم دارند .

ماده ۲۶۲ - وظایف و اختیارات هیات عالی انتظامی مالیاتی بشرح زیر است .

الف - رسیدگی به تخلفات اداری در امور مالیاتی کلیه ماموران تشخیص مالیاتی، کارشناسان مالیاتی و حسابرسان مالیاتی و همچنین نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی در هیاتهای حل اختلاف مالیاتی و هیات سه نفری موضوع بند ۳ ماده ۱۹۷ این قانون و سایر مامورینی که طبق این قانون مسوول وصول مالیات هستند و نیز کسانی که با حفظ سمت وظایف ماموران

مزبور را انجام میدهند بدرخواست دادستانی انتظامی مالیاتی . تعقیب و رسیدگی به پرونده‌های مطروحه در دادستانی و هیات عالی انتظامی مالیاتی سابق بعهده مراجع موضوع این فصل خواهد بود .

ب - نفی صلاحیت شاغلین مقامات مذکور در ادامه خدمات مالیاتی به جهات مسائل اخلاقی و یارفتار منافی با حیثیت و شوون ماموران مالیاتی و سوء شهرت و اهمال و مسامحانان در انجام وظایف خود بدرخواست دادستان انتظامی مالیاتی .

ج - رسیدگی به اعتراض مامورانی که صلاحیت آنها مورد تایید دادستان انتظامی مالیاتی قرار نگرفته است نظر هیات در اینگونه موارد برای مسوولین ذیربط معتبر خواهد بود .

فصل ششم - دادستانی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۶۳ - دادستان انتظامی مالیاتی از بین کارمندان عالی مقام وزارت امور اقتصادی و دارایی که دارای حداقل دمسال سابقه خدمت بوده و شش سال آنرا در امور مالیاتی اشتغال داشته باشند از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی به این سمت منصوب میشود .

تبصره - دادستان انتظامی مالیاتی میتواند به تعداد کافی دادیار داشته باشد و قسمتی از اختیارات خود را به آنان تفویض نماید .

ماده ۲۶۴ - وظایف دادستان انتظامی مالیاتی بشرح زیر است .

الف - رسیدگی و کشف تخلفات و تقصیرات ماموران تشخیص مالیات و نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی در هیات حل اختلاف مالیاتی و کارشناسان مالیاتی و حسابرسی مالیاتی و همچنین اعضاء هیات سه نفری موضوع بند ۳ ماده ۹۷ این قانون و سایر مامورین که طبق این قانون در امر وصول مالیات دخالت دارند و نیز کسانی که با حفظ سمت وظایف ماموران مزبور را انجام میدهند و تعقیب آنها .

ب - تحقیق در جهات اخلاقی و اعمال و رفتار افراد مذکور .

پ - اعلام نظر نسبت به ترفیع مقام ماموران تشخیص و نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی در هیاتهای حل اختلاف مالیاتی .

ت - اقامه دعوی علیه مودیان و ماموران مالیاتی در مواردیکه در این قانون پیشبینی شده است .

ماده ۲۶۵ - جهات ذیل موجب شروع رسیدگی و تحقیق خواهد بود .

الف - شکایت ذینفع راجع به عدم رعایت مقررات این قانون .

ب - گزارش رسیده از مراجع رسمی .

پ - مواردیکه از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی و یا هیات عالی انتظامی مالیاتی

ارجاع شود .

ت - مشهودات و اطلاعات دادستانی انتظامی مالیاتی .

تبصره - دادستان انتظامی مالیاتی موارد مذکور در این ماده را مورد رسیدگی قرار میدهد و حسب مورد پرونده را بایگانی یا قرار منع تعقیب صادر و یا ادعای نامنه تنظیم و به هیات عالی انتظامی مالیاتی تسلیم مینماید و در موارد صدور منع تعقیب نیز مراتب باید به هیات عالی انتظامی مالیاتی اعلام شود هیات مذکور در صورتیکه قرار منع تعقیب صادره را منطبق با موضوع تشخیص ندهد راسا نسبت به رسیدگی اقدام خواهد نمود .

ماده ۲۶۶ - مرجع رسیدگی به تخلف افراد مذکور در ماده ۲۶۲ این قانون مرکب است از دو نفر اعضای هیات عالی انتظامی غیر از رئیس هیات و یک نفر از اعضای شورای عالی مالیاتی بنا به معرفی رئیس شورا ، مرجع مذکور طبق مقررات این قانون و قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات موضوعه نسبت به موضوع ارجاعی رسیدگی و رای به برائت یا محکومیت صادر مینماید . رای مزبور ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رای از طرف کارمند مورد تعقیب و همچنین دادستانی انتظامی مالیاتی قابل تجدیدنظر است . مرجع تجدیدنظر مرکب از سه نفر عضو که عبارتند از رئیس هیات عالی انتظامی مالیاتی ، رئیس شورای عالی مالیاتی و یکی از اعضای هیات عالی انتظامی به انتخاب رئیس هیات عالی انتظامی که در رای بدوی دخالت نداشته باشد . رای مرجع تجدیدنظر قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره - هرگاه هریک از اعضای هیات عالی انتظامی مالیاتی خواه در مرحله بدوی یا تجدیدنظر سابقه صدور رای یا هر نوع اظهار نظری نسبت به موضوع طرح شده داشته باشند وزیر امور اقتصادی و دارائی حسب مورد یک نفر دیگر را در آن مورد تعیین خواهد نمود .

ماده ۲۶۷ - تخلفات انتظامی اعضای شورای عالی مالیاتی و اعضای هیات عالی انتظامی بدستور وزیر امور اقتصادی و دارائی در دادگاه اختصاصی اداری مرکب از یکی از روسای شعب دیوان عالی کشور بمعرفی رئیس دیوان عالی کشور ، رئیس کل دیوان محاسبات و یکی از معاونین وزارت امور اقتصادی و دارائی با انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارائی مورد رسیدگی قرار میگیرد که بر طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات مربوط رسیدگی و رای بر برائت یا محکومیت صادر خواهد نمود . این رای قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ۲۶۸ - در مواردیکه بموجب قوانین و مقررات مالیاتی بسبب معاملات که در دفتر اسناد رسمی انجام میشود تکالیفی بعهدده صاحبان دفتر گذارده شده است تخلف آنان از انجام تکالیف مذکور بوسیله دادستانی انتظامی مالیاتی تعقیب خواهد شد . محاکمه و مجازات سردفتر متخلف در مرجع صلاحیتدار مذکور در قانون دفتر اسناد رسمی بعمل خواهد آمد ولی دادستانی انتظامی مالیاتی علاوه بر تسلیم ادعای نامنه میتواند از وجود یکی از ماموران تشخیص برای ادای توضیحات لازم در مرجع مزبور استفاده نماید .

ماده ۲۶۹ - تخلف قضات اعضاء هیاتهای حل اختلاف مالیاتی در انجام تکالیفی که بموجب قوانین و مقررات مالیاتی بعهده هیاتهای حل اختلاف گذارده شده است با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی در دادسرای انتظامی قضات مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت. در مورد قضات بازنشسته و نیز نمایندگان موضوع بند ۳ ماده ۲۴۴ این قانون به تخلف آنان با اعلام دادستانی انتظامی در محاکم دادگستری رسیدگی و به مجازات متناسب محکوم خواهند شد.

ماده ۲۷۰ - مجازات تخلف مامورین تشخیص و نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی در هیات حل اختلاف در موارد زیر عبارتست از:

۱ - هرگاه بعد از تشخیص مالیات و غیر قابل اعتراض بودن آن معلوم شود که ماموران تشخیص و یا نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی عضو هیات حل اختلاف مالیاتی از روی تعمد یا مسامحه بدون توجه به اسناد و مدارک مودی و بدون تحقیقات کافی درآمد مودی را کمتر یا بیشتر از میزان واقعی تشخیص داده اند علاوه بر جبران خسارت وارده به میزانی که شورای عالی مالیاتی تعیین مینماید متخلف به مجازات اداری حداقل سه ماه و حد اکثر پنج سال انفصال از خدمات دولتی محکوم خواهد شد.

۲ - در مواردیکه مالیات مودیان بر اثر مسامحه و غفلت ماموران تشخیص مشمول مرور زمان یا غیر قابل وصول گردد جز در مورد اظهارنامه هائی که در اجرای ماده ۱۵۸ این قانون رسیدگی به آن الزامی نیست مقصر بموجب رای هیات عالی انتظامی از خدمات مالیاتی برکنار و حسب مورد به مجازات متناسب مقرر در قانون رسیدگی به تخلفات اداری محکوم خواهد شد.

ضمنا نسبت به زیان وارده به دولت به میزانی که شورای عالی مالیاتی تشخیص میدهد متخلف مسوولیت مدنی داشته و وسیله دادستان انتظامی مالیاتی در دادگاههای حقوقی دادگستری باین عنوان دعوای جبران ضرر و زیان اقامه خواهد شد و در صورت وجود سوء نیت متهم وسیله دادستانی انتظامی مالیاتی مورد تعقیب جزائی قرار خواهد گرفت.

ماموران تشخیص که امر مالیاتی مختوم را مجدداً مورد اقدام قرار دهند بموجب حکم هیات عالی انتظامی به انفصال از خدمات دولت از یک الی چهار سال محکوم میشوند و در مواردیکه با دادن گزارش خلاف واقع در امر مالیاتی تعمداً وسایل تعقیب مودیانی را که بی تقصیرند فراهم سازند بموجب حکم دادگاههای دادگستری به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم میشوند. دادگاهها خارج از نوبت به این جرایم رسیدگی خواهند نمود.

این حکم شامل ماموران تشخیصی نیز خواهد بود که در موارد مذکور در مواد ۱۵۶ و ۲۲۷ و ۲۳۹ این قانون بطور کلی بعد از صدور برگ تشخیص در هر مرحله ای که باشد، بابت

۹۴
بیت

فعالیت دیگر مودی اعم از اینکه از همان نوع باشد یا نوع دیگر بدون بدست آوردن مدرک مثبت یا در خارج از مهلت مروزمان مالیاتی موضوع مواد ۱۵۶ و ۱۵۷ این قانون مطالبه مالیات نمایند.

تبصره - تشریفات رسیدگی به تخلفات و مجازات آنها جز در مواردیکه مقررات خاصی برای آن در این قانون پیش بینی شده است مطابق قانون رسیدگی به تخلفات اداری خواهد بود.

ماده ۲۷۱ - در مورد رد دفاتر و اسناد و مدارک مودی هرگاه هیات سه نفری موضوع بند ۳ ماده ۹۷ این قانون در یکسال مالیاتی بیش از یک پنجم نظریات حوزه مالیاتی را (بانوبت اضافی) مردود اعلام نماید مأمورین تشخیص مربوط برای مدت یکسال و در صورت تکرار بطور دائم از اشتغال در رده مأمورین تشخیص منفصل خواهند شد.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر دویست و هفتاد و یک ماده و دویست و یکازده تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه سوم اسفندماه یکهزار و سیصد و شصت و شش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ع.

رئیس مجلس شورای اسلامی
اکبر هاشمی

از طرف

محمد زاری

۱۳۶۶/۱۱/۱۱

